ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު: 14/3/2023

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2023 ވަނަ އަހަރުގެ ތިންވަނަ ދައުރުގެ 14 ވަނަ ޖަލްސާ

١٠ رَبِيْعُ الآخِر ١٤٤٥

25 އޮކްޓޫބަރު 2023

(ބުދަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 9:02

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 13:18

2023 ވަނަ އަހަރުގެ ތިންވަނަ ދައުރުގެ 14 ވަނަ ޖަލްސާ

25 އޮކްޓޫބަރު 2023 (ބުދަ ދުވަސް)

އިދާރީ ޝުޢޫން އިއްވެވުން:

السلام عليكم. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ބައްދަލުވުމެއް މިއަދު އޮތުމާ އެކު، އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް މިއަދު އާރާސްކަންތުގާ އުޅުއްވާތީވެ، މިއަދުގެ ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވައިދެއްވާނީ ވިލުފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ކަމުގައި ދަންނަވަން.

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު)

1. ހަމްދު ސަލަވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށުނީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއްވުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 37 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިޢުލާނުކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ އެޖެންޑާއަކީ، އެޖެންޑާ ނަންބަރު ޖއ/14/3/2023.

4. ތަޢުޒިޔާ ފާސްކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުން. ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު 4/3/2023އިން 6/3/2023އަށް ތިން ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ. އެއީ 2023ވަނަ އަހަރުގެ ތިންވަނަ ދައުރުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފެށިގެން 6 ވަނަ ޖަލްސާގެ ނިޔަލަށް ހުރި ޔައުމިއްޔާ. މި ޔައުމިއްޔާތައް މަޖިލީހުގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމަށްފަހު އެއްވެސް މެންބަރަކު އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 218 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ޔައުމިއްޔާތަކަށް ރިޔާސަތުން ގަބޫލުކުރާ ޔައުމިއްޔާތަކެއްގެ ގޮތުގައި އިޢުލާންކުރަން.

6. އިބްތިދާއީ ބަހުސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6- އިބްތިދާއީ ބަހުސް.

6.1- ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު. މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައިވަނީ 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2023ގައި ބޭއްވުނު، 2023 ވަނަ އަހަރުގެ ތިންވަނަ ދައުރުގެ ފަސްވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ބިލު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވީ، ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ. މި ބިލު ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމާއި، ޖަވާބުދާރީވެވަޑައިގަތުމާއި، ފުރަބަސް ވިދާޅުވުމަށް ޖުމްލަ 15 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ. މި ބިލުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް ހިނގަމުންދާއިރު، އެ 15 މިނެޓު އެކުގައި ނުވަތަ ބައިބަޔަށް ބަހައިލެވިގެން ބޭނުންކުރެއްވުމުގެ އިޚްތިޔާރު މެންބަރަކަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ. މި ބިލަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޖުމްލަ 4 ގަޑިއިރު. އެއީ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް 2 ގަޑިއިރާއި 3 މިނެޓާއި 22 ސިކުންތު. ދަ ޑިމޮކްރެޓްސްއަށް 34 މިނެޓާއި 24 ސިކުންތު. ޕީ.ޕީ.އެމްއަށް 15 މިނެޓާއި 47 ސިކުންތު. ޕީ.އެން.ސީއަށް 15 މިނެޓާއި 47 ސިކުންތު. އެމް.އެން.ޕީއަށް 13 މިނެޓާއި 42 ސިކުންތު. އެމް.ޑީ.އޭއަށް 11 މިނެޓާއި 38 ސިކުންތު. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއަށް 11 މިނެޓާއި 38 ސިކުންތު. ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް 4 މިނެޓާއި 34 ސިކުންތު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާއަށް.

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި އިސްލާހަކީ ޓޫރިޒަމްގެ ގާނޫނަށް ސަރުކާރުން ފޮނުއްވާ އިސްލާހެއް. ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މި ބިލު ހުށަހެޅުމުގެ ބޭނުމަކީ، އެއްގަމުގައި ހުރި ފަޅު ރަށްތަކެއް ވަކި ރަށްތަކެއްގެ ގޮތުގައި

ކުއްޔަށްދީ ނުވަތަ ވިއްކުމާ ގުޅޭ ގޮތުން، އަދި ކުރީގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ އެއް ފަރާތް ވުރެ ގިނަ ފަރާތް ވަކިވަކި އެއްބަސްވުން އެކުލަވައިލުމާ ގުޅޭ ގޮތުން، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ގާނޫނު)ގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރާ އުސޫލާއި، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކުގެ ކުލީގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އެ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލު އިސްތިސްނާކުރުމާއި، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގެ ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ މުޢާމަލާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ގާނޫނުގެ ދަށުން ނަގަމުން އައި ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުން ނިމުމަކަށް ގެނެސް، އޭގެ ބަދަލުގައި އެ ފަދަ މުޢާމަލާތްތަކުން ޓޫރިޒަމް ރިއަލްއެސްޓޭޓް އެއްވެސް ޓެކްސެއް ތަޢާރަފުކުރުމާއި، އޭރުން ވެސް ޓޫރިޒަމް ގާނޫނަށް މިވަގުތަށް ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް ސަރުކާރަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ބައެއް އިސްލާހު ހިމެނޭ އިސްލާހުތަކެވެ. އަޅުގަނޑު މި މަޖިލީހުގެ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ އަރިހުން އެދެނީ، ބަސްގަނޑަށް ކިޔާއުތޯވަރުކޮށްލުން، ބިލުން ގެންނަން ސަރުކާރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކާ، އެ އިސްލާހުތަކުގެ ސަބަބުން ޓޫރިޒަމްގެ ވިޔަފާރިއަށް ކުރާނެ ފައިދާއާއި ގެއްލުން ދިރާސާކޮށް، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކުގެ ޒާތުގުޅުން ހުރި، މި ބިލުގެ އެއް މައިގަނޑު ބަދަލަކީ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކުގެ ކޮޓަރިތަކާއި ވިލާތައް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ މުޢާމަލާތްތަކުން ނަގަމުން އައި ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުން ނިމުމަކަށް ގެނެސް، އޭގެ ބަދަލުގައި ޓޫރިޒަމް ރިއަލްއެސްޓޭޓް ޓެކްސް ތަޢާރަފުކުރުމެވެ. އަދި މި ބިލުން ގެންނަން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ ތެރޭގައި ރިސޯޓުތަކުގެ ކުލީގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ހިމެނެއެވެ. ރިސޯޓުތަކުގެ ކޮޓަރިތަކާއި ވިލާތައް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހުތައް ދިރާސާކޮށް، އެ އިސްލާހުތަކުގެ ސަބަބުން ޓޫރިޒަމްގެ ވިޔަފާރިއާއި މުޅި އިޤްތިޞާދަށް ކުރާނެ އަސަރު ދިރާސާކޮށް ބިލު ގެންނަން ބޭނުންވާ ބަދަލުތަކާއި އިސްލާހުތައް ހިމަނައިގެން ކުރިއަށްގެންދާންޖެހޭ ގޮތް އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމަވައިދެއްވުން. ޝުކުރިއްޔާ ފުރުޞަތަށް ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި ބިލަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން ބޭނުންފުޅުވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގަތުމަށް ދަންނަވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! މި ބިލަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެދިވަޑައިގެންފައިވާތީ؛ މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] [illegible] ވަރަކަށް މައްސަލަ އެބައުޅޭ، މިގައި [illegible] [illegible]. މި ރަނގަޅުކޮށްލަން ވަގުތުކޮޅެއް ދޭން ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެން މި ބިލު ގެނެސްދެއްވުން އެދެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ދެން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން އެދިވަޑައިގެންފައިވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަދެއްކެވުމަށްފަހު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، ހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ފަތުރުވެރިކަމުގެ ޤާނޫނަށް މި ހުށަހެޅުން އިސްލާހު އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަނީ، ރަނގަޅު އިސްލާހެއްގެ ގޮތުގައި. ޖުމުލަ ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާއިރުގައި މި އިސްލާހުގައި މި އޮންނަނީ، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އަހަރަކު ނަގާ ފީ [illegible] ގޮތުން، މީގެ ކުރިން ގެނައި އިސްލާހުގައި އޮތް ދެ ދަރަޖަ [illegible] [illegible] އެއް ދަރަޖަ [illegible] އިތުރު މުއްދަތެއް ދިނުމަށް މި އޮންނަނީ، އެއީ މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ހުށަހަޅާއިރުގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކެނީ މިގޮތަ [illegible] [illegible] ގޮތުން، [illegible] ގޮތުން ސަރުކާރުން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު ކަމަށް. އަދި އޭގެ ކުރިން 99 އަހަރަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރަން މިހާރު ދިހަ މިލިއަން ޑޮލަރު ދައްކާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] މިލިއަން ޑޮލަރު. އެހެންވީމާ، ފަސް މިލިއަން ޑޮލަރު ދައްކައިގެން 99 އަހަރަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭނެ ފުރުޞަތު ސަރުކާރުން މި އިސްލާހުގެ ތެރެއިން މި ހުށަހަޅައިދިނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން ފެންނަ އަނެއް ނުކުތާއަކީ، ރިއަލްއެސްޓޭޓް ބިޒްނަސް ބަޔާނުކުރެވުން. މިހާރު އޮންނަ ގޮތުން، ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާއިން ރިއަލްއެސްޓޭޓް ބިޒްނަސްއެއް ހިންގާ ކަމުގައި ވަކި ނަމަ މި [illegible]، ވަރަށް ބޮޑު [illegible]. އޭގެ ސަބަބުން މި [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible]. އެންމެހާވެސް، މުޅިން އަލަށް ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާއަށް މި ބަޔާނުކުރެވުނު ރިއަލްއެސްޓޭޓް ބިޒްނަސްގެ ސަބަބުން، ކުރިން

އޮތް ޓެކްސްއަށް ވުރެ ކުޑަ ޓެކްސްއަކަށް މި ޓެކްސް ބަދަލުވެގެންދާނެ. އަދި އޭގެ ސަބަބުން މި ވިޔަފާރި އިތުރަށް ހަލުވިވެގެންދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޖުމުލަކޮށް ބަލާއިރު ޓޫރިޒަމްގެ ވިޔަފާރިއަށް ހަލުވިކަމެއް ގެނެސްދިނުމުގެ ގޮތުން، މިހާރު ހުރި އިޤްތިޞާދީ ދަތިތަކާ އެކުގައި ހުރި ދަތިތައް ނައްތާލުމުގެ ގޮތުން މި ގެނެވޭ އިޞްލާޙުގެ ސަބަބުން ވިޔަފާރި އިތުރަށް ހަލުވިވެ، ފުޅާވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، މި އިޞްލާޙު ހުރަހަކަށްގެން އައިއިރު ވެސް އަޅުގަނޑަށް ނުކުތާއެއް އެބައޮތް. އެއީ ކައުންސިލުތަކަށް ފަތުރުވެރިކަން މި ދުވާ ބިންވަޅުގެ މުއްދަތު ހަމަވެގެން މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ހުށަހަޅާއިރުގައި އަމަލުކުރަން ގޮތް ގާނޫނަކުން ފެންނަކަން ނެތް. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ، އެއް އުސޫލުން މީގައި ހަމަޖެހިއްޖެ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ ކައުންސިލުތަކަށް، އަދި މި ގާނޫނުން އިންވެސްޓުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވެސް ފުރުޞަތެއް ލިބިގެން ކަމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ވާހަކަ މިހެން ދަންނަވާލާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަނދާންކުރަން އެބަ ގެންނަންޖެހޭ، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސިނާއަތަށް 50 އަހަރު ފުރިއްޖެ. ވަރަށް ކުރިއަރާފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން އެ ބަދަލު ގޮވައިލިން. މިހިސާބުން އައިއިރުގައި އަދިވެސް ޓޫރިޒަމް ވެފައި މި އަންނަނީ ރާއްޖޭގެ ޖީ.ޑީ.ޕީގެ އެންމެ ބޮޑު ހިއްސާދާރު ކަމަށް، އަދި ބޮޑު ފައިސާ ރާއްޖެއަށް ވައްދައިދޭ އެންމެ މުހިންމު ދާއިރާ ކަމުގައި. މިހާރުގެ ހިސާބުތަކުން ބަލާއިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެބަހުރި ޖުމުލަ 59896 ފަތުރުވެރިކަމުގެ އެނދު. މީގެތެރެއިން މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ގެސްޓްހައުސްގެ ގޮތުގައި އެބަހުރި 14254 އެނދު. ރާއްޖޭގެ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ޖުމުލަ އެނދުގެ 23% ހިއްސާ މި ކުރަނީ، ގެސްޓްހައުސް އެނދުތައް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން މި އެއް ނުކުތާއަކީ، 23% އެނދުގެ ތެރެއިން 79% އެނދު ހުރީ މާލެއިން ފުރައިގެން [illegible] [illegible] ދެ ގަޑިއިރުގެ ދަތުރުގައިން ދުރު ހިސާބުތަކުގައި. އެއީ ކ، އއ، އދ އަދި ވ. އަތޮޅުގައި. މާނައަކީ، މާލެ ކައިރި ސަރަހައްދުތަކުގެ ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރި ފުޅާވެގެންދިއުމުގައި މި އޮތީ. މިކަން މިހެން އޮތްއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އަނެއް [illegible]، ރާއްޖޭގައި ރިސޯޓުތައް ވެސް ފެތުރިފައި މި ވަނީ މާލެ ސަރަހައްދުގައިކަން. ހިސާބުތަކުން ވަރަށް ހަނދާންވާނެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ، 174 ރިސޯޓުގެ ތެރެއިން ހއ. އަތޮޅުގައި އޮތީ، އެންމެ ދެ ރިސޯޓު. ހދ. އަތޮޅުގައި އޮތީ، އެންމެ ރިސޯޓެއް. ށ. އަތޮޅުގައި އޮތީ ދެ ރިސޯޓު. ގެސްޓްހައުސް އެނދުތައް ބަލާއިރުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހއ، ހދ. އަދި ށ. އަތޮޅުގައި ހުރީ މުޅި ޖުމުލަ ގެސްޓްހައުސްގެ އެނދުގެ 3%. އަޅުގަނޑު ނިސްބަތްވާ ހއ.އަތޮޅުގައި ހުރީ ގެސްޓްހައުސްގެ އެނދު 3%. އަޅުގަނޑު ނިސްބަތްވާ ހއ. އަތޮޅުގައި ހުރި ގެސްޓްހައުސްގެ އެނދު ޕަސެންޓް. މިދެންނެވި، އެނދުގެ އެންމެ ޕަސެންޓް. ފަންސާސް އަހަރު ޓޫރިޒަމަށް ވެގެންދިޔައިރުގައި، ތަރައްޤީވެގެންދިޔައިރުގައި މި ހާލަތު މިހެން އޮތީ ތަރައްޤީވެގެންކަން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަން އެބަޖެހޭ. ވަޒީފާތަކުގެ ނަޒަރުގައި ހުރެގެން މި [illegible] ގެ މަސައްކަތް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. [illegible] މަސައްކަތް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ފަތުރުވެރިޔަކު މާލެއިން އަތޮޅުތެރޭގެ ރިސޯޓަކަށް ސީޕްލޭނުގައި ދާ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ، އެކަކު އަދަދަކީ އެއަރލައިނުން، އެއީ 400 ޑޮލަރު ޓްރާންސްފަރު ދައްކަންޖެހޭ. މަންތާއިން ދަތުރުކުރާ ނަމަ، އެއީ 500 ޑޮލަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިނގިރޭސިވިލާތުން، ލަންޑަން-މާލެ ރިޓަރން ޓިކެޓް އެއީ 450 ޑޮލަރު. އިންޑިއާ-މާލެ ރިޓަރން ޓިކެޓް އަދި އެއަރޕޯޓު މާ އަގުހެޔޮ. ކަން މިހެން އޮތީމާ ވާ ގޮތަކީ، ދަތުރުފަތުރުގެ އަގު އިންތިހާއަށް ބޮޑުވީމާ މި ސަރަޙައްދުތަކަށް ފަތުރުވެރިން ދާން އެބަ ފަސްޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުގެ އެތައް ބަހުސްއެއްގައި މި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށްފިން. ރާއްޖޭގެ އާމްދަނީގައި ޓޫރިޒަމްގެ ބައިވެރިވުން ބޮޑުވެގެން މި ދަނީ ފަތުރުވެރިކަމަށް މަގު ތަނަވަސްކޮށްދެނީކަން އެއީ ޝަރުޠުތަކެއް ވެސް ބޭބެ ކަލާގެ ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަނީ ފަހަރުގެ މި ކުރީ ޒަމާނު ހުއްޓާ ފަތުރުވެރިކަން އެ ސަރަޙައްދުތަކުގައި ފުޅާކުރެވޭނެތޯ؟ އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ސުވާލެއް. ދެވަނަ މައްސަލައަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ސަރަޙައްދަކަށް އެއް ހަމަހަމައެއްގައި އިޖުތިމާޢީކުރަމުން މި ޕޮލިސީގެ މަޤްސަދު. 1972 ވަނަ އަހަރު ރާއްޖޭގައި ފަތުރުވެރިކަން ފެށިގެން މި ހިސާބަށް އައިއިރުގައި، 72 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ޓޫރިޒަމްގެ 39 އަހަރުގެ ތެރޭގައި މާލެ ސަރަހައްދުގައި ރިސޯޓްތައް ހިނގަމުން އައީ ބޮޑަށް ނޯތިއާ ތިރީސްނުވަން އެއީ ކުރަކަން ނުވާން. އެއްގޮތަށް ހުރިހާ ބޮޑަށް ކަރަކަ ޑޮކަކަން ތަރައްޤީކުރެވޭން މި ރަށް. މިދިޔަ 39 އަހަރުގެ ކުރިއާއި ތެރޭގައި މާލެ ސަރަހައްދުގައި ރިސޯޓްތައް އިތުރުވެ، ކުރިއަރައި ތަރައްޤީވެގެން އަދުވެސް ހުރީ ވަގުތުކޮޅުގެ ދެކުނު ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތު އަދުވެސް އެބަހުރި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވަގުތުކޮޅެއް އަރުވަން.

ހިތަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، ދާދި ސަރަޙައްދުން މި އެޖެންޑާއާ ބެހޭގޮތުން ފަތުރުވެރިކަން ވަރަށް ކުޑަކޮށް ތަރައްޤީވެފައި ހުރި ސަރަޙައްދުތަކުން އެޖެންޑާއިންވާ، އެ ސަރަޙައްދުތަކުގައި އިންވެސްޓަރުން ޝައުޤުވެރިވެއްޖެ. އަދި ރިސޯޓެއް ހުޅުވުމުގެ ނިޔަތުގައި ރަށެއް ކުދި ކަމުގައި ވިޔަސް، އެ ރަށެއް ތަރައްޤީކުރުމުގެ އަދި އިންވެސްޓަރުން ބޭނުންވާނީ 13، 14، 15، 16 އަހަރު ވެގެންދާއިރު ވެސް ނުހިނގި ހިސާބުގެ ހިސާބުގެ ރަށްރަށް ރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުތަކުގައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަދޫއަށް، މި ހުރިހާ ބޮޑެތިރަށްތަކާއި އަދި އާޚިރީ ހަރަކާތްތަކުގެ ނާތާއި، އެއްގަމު އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ ސިފަ ބިމާ މާލީގައި ދިރަ ބޮޑުކުރަން ފުރުޞަތު ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި ހިފޭނެތޯ؟ އެއީ ވަރަށް ހަމަ އާދައިގެ ސުވާލެއް. އަޅުގަނޑުމެން ހަނގުރާމަ މި ކަންތައް ވާހަކަދައްކަވަމުންދިޔައިރު،

އަދި ޚާއްސަކޮށް ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި ބަހުސްކުރަމުންދާއިރުގައި ރާއްޖޭގައި އެންމެ ކުޑަކޮށް ފަތުރުވެރިކަން ތަރައްޤީވެފައި ހުރި އެންމެ އުތުރުގެ އަތޮޅުތަކާއި، އެއީ ނ.އިން އުތުރު، އަދި ދެކުނުގައި ބަލާއިރު ހުވަދޫ އަތޮޅުން ފެށިގެން ދެކުނުން. އެ ސަރަހައްދުތަކަށް ބަޖެޓުގެ ޚާއްސަ ފުރުޞަތުތަކާއި އެބަ ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ، މިދެންނެވި ސަރަހައްދުތަކަށް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދާއިރާގެ އިންވެސްޓަރުންނަށް ފަސޭހަކަމާއެކު ވިޔަފާރިކުރެވޭނެ ގޮތުން، ހިތްވަރުދިނުމުގެ ޒޯން، ހިތްވަރުދިނުމުގެ ގޮތުން ޑިއުޓީ މާފުކުރާ 10 އަހަރުގެ މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅުމަށް. އަދި އެއާއިއެކު މިދެންނެވި 10 އަހަރުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާއިން ނަގާ އެ ޖީއެސްޓީ ބިޒްނަސްތަކުން 50% ލުއިކޮށްދެއްވުމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ އާ ކަމެއް ނޫން. އަދި ޚާއްސަކޮށް ވެސް އާ ކަމެއް ނޫން. ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކުގައި ބައެއް ސަރަހައްދުތަކަށް ވަކި ކަންކަމަކަށް އިންސެންޓިވް ދީގެން ތަރައްޤީކުރަން ވިސްނުން ބަހައްޓާފައި އެބަހުރި އެގޮތުން ބަޖެޓުގެ ފައިދާއާ ދިމާ. މިއީ މަރުޙަލާގައި ތަޢާރަފުކޮށްފައިވާކަން ފެނޭ. މި ނުކުތާއާ އެކު އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމުން، މި ސަރުކާރުން ބިލުގެ ކުރި ވަކިން ބޮޑުވެރިން ހިތްވަރުން މިނިސްޓްރީން ބޭއްވި ސަރަހައްދުތަކަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެވަރުން އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުފެނުނީ މި ފުރުޞަތުދީފައެއްނުވޭ. އެހެންކަމުން، އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ 10 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތެއް މި ސަރަހައްދުތަކުގައި ޓޫރިޒަމް އިންވެސްޓްކުރާ ވިޔަފާރިތަކުން ކަނޑައެޅުމުގެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެން 50%ގެ ޓެކްސް ލުއި އެދެން ޖީއެސްޓީގައި އެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ހުރުން، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. އަދި އެއީ މި ބަހުސްގެ މަރުޙަލާގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުތަކުން ހަމަ ރަނގަޅު ނުކުތާތައް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ، އެހެން މި ޓޫރިޒަމްގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ.

މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ޓޫރިޒަމް ގާނޫނު)ގެ އިސްލާޙުގައި މި އިސްލާހަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު ޓޫރިޒަމްގެ ސިނާއަތަށް އަންނަ ބަދަލުތަކާއި އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ. އޭގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކެޓަގަރީން ވެސް ގެސްޓްހައުސް ނުވަތަ ހޮޓާތަކާ ވަޒީފާ އެހެން ކުރިއަރުވާ ނުވަތަ ބަޖެޓުގެ އިންވެސްޓްމަންޓް މި ކާރުބާރުގައި އިންވެސްޓްމަންޓްގެން ވަކި ހިއްސާތަކުން ހިއްސާ ބަޔަކަށްދޭއިރު އުޅޭނެ. މިސާލަކަށް ސްޕާ، ޑައިވް. ސްޕޯޓްސް ޖިމް، ސްނޯކްލިން، މި ކަހަލަ ޚިދުމަތްތަކާއި އެހެން ފަރާތަށް ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓުން، އަސްލު އިންވެސްޓްމަންޓް މިވީ، އެ އިސްކޫލް ދިނަ ފޮނުވަން ކަނޑައަޅާ ސަރަހައްދުން، މިސާލަކަށް ފުރަތަމަ އަހަރު ވަކި

ޕީރިއަޑެއްކަން، ވަކި ޑޮކްޓަރެއްކަން ނަގައިގެން ހޮސްޕިޓަލްގެ ގޮތުގައި އެ މީހުން ތިބޭނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ތަން މެނޭޖުކުރާ ކޮންމެވެސް މީހެއް ހުރޭ ކޮންމެވެސް ނަމެއް ކިޔާފަ. މިސާލަކަށް ބޯޑުގެ ސުޕަވައިޒަރު، ސުޕަވައިޒަރު ޗީފް، އެ ޓީމް. ދެން ޑޮކްޓަރަކަށް ތިބޭއިރުގައި އެ ފަރާތްތަކުން، އަދި އެ މީހުން ދުވާ މިހެންނަމަވެސް ބަސްގަނޑު ކަމަކީ ވަކި ޕީރިއަޑެއްގައި. މިވަންނަހުންގެ ތަނުގެ ތަކެތި މީހުން ހުރެ ދުވަހު. އެހެން ގޮތަކުން ބެލިޔަސް ދާއިރާގައި މި ވިޔަފާރި ދުވަހު ދަތުރުކުރޭ. ދެން މިހާރު މިއަދު ބަދަލުގައި މި ބިލުގައި އަދިވެސް ފާހަގަކުރެވޭ، އެހެނިހެން އިންޖީނިއަރިންގ ބޮޑު ސަރުކާރުތަކުގެ އެއްކަލަ ކޮށްގެން ޒަމާނުގައި އެބަ ފެނޭ އެހެން ގޮތްތަކުން. މިސާލަކަށް ބޮޑު ފެށުމުގެ ތަކެތި ދެން އަހަރެމެން ބޮޑު ވިޔަފާރިތަކުގެ އަދި ދުނިޔޭގެ ވިޔަވަހިކަން އަހަރެން ދެކޭ. މިހެން ދާއިރާގެ ބޭރުން ޓެރިފް ކުރެވޭ ދަތުރުތަކުގައި ފަސް. މިހެން ދެކެން ޓެކްނޮލޮޖީ ދިރާސާކުރެވެނީ. އެ ބޯޓުގެ އެ ތިބޭ ދިގު މިނިސްޓްރީން އޮފީސް ކުރިއަށް ނިމުމާއި ސިފައިން ސަރުކާރު މަސައްކަތުގެ.

ގޮތުގައި އިންޓަރނޭޝަނަލް ޖަރީދާ ބަލަން، ބޮޑު ބަދަލު ބޭނުންވާ ތަންތަން ހޯދުމަށް ތަފާތު ފިކުރުގެ ހަމަވެރިކަން. މިހެން އެބަ ބެލެވޭ. އަހަރެން ދެކޭގޮތުގައި ސަރުކާރުން ބަލަމުން ގޮސް، ސަރުކާރު ވިސްނުމާއި ބޯޓު ގޮތަކާ ދިރާސާ ކުރިއަށް ބޭއްވުން ސަރުކާރުގެ އަދި ދެން ސަރުކާރަށް ޓެކްސީ ބޮޑުވަމުން ދާ މި އިންޖީނިއަރިންގ ސަރުކާރު ދަތުރު ފަތުރު، މި ކަންކަމަށް އެބަ ހިނގާ. އެހެންވީމާ، މިކަން ނުކުރާ ގޮތަކަށް ރަށްތަކުގެ ގޮތުން ދަތުރުފަތުރު އޮތްތޯ. އަދިވެސް ހަމައެކަނި ކުރީ ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ސަރުކާރު ސަރުކާރުގެ ގޮތުން. ބޭރު ފަރާތްތަކުގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ސަރުކާރު ދަތުރުތަކުގެ ގެންގޮސް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ގޮތުގައި އަދިވެސް ވިސްނުމަށް ބޭނުން. ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރު ނަމަ މިކަން ފަރާތްތަކުގެ އެއްބާރުލުން. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަދި މިފަދަ ކަމެއް ބަލައިދޭން ވެސް ބަދަލު އުފައްދަން.

ރައީސް! ދެން ޑޮކްޓަރުން ތިބޭއިރުގައި ބަލައިދޭކަމަށް ބަދަލު އަންނަންޖެހޭ. ދެން ޑޮކްޓަރުން ހޮސްޕިޓަލްގެ ބޮޑުގަދަ މީހެއް. އެހެންވީމާ، އެހެން ބަދަލު ވެސް އަންނަންޖެހޭ. އެއީ މައްސަލައެއް ނޫން. އެކަމަކު އަދިވެސް ފާހަގަކުރަން ބޭނުން އެއްކަލަ ކަމެއް. މިފަދަ ބޭރުގައި އަންނައިރުގައި މި މަޤާމަކީ ހުރިހާ ދާއިރާއެއް، މިހާރު ދެން އަހަރު މި ވަނީ ދެން ބޮޑު ބަދަލެއް ބޭނުން. ދަތުރުފަތުރުގެ ޖުމުލަ ބޮޑު ސަރުކާރުގެ ކަމުގައެވެ؛ ދެން ބޮޑު އެކުލަވާލެވިފައިވާ، ޖުމުލަ ހިދުމަތްތަކުގެ ކަމުގައެވެ، އެ މީހުންގެ ހަމަގައިމު ސިފަތައް ބަލާ

އިޤްތިޞާދީ ދިރާސާތަކާ އަދި އެ ބުއަރު އޭޖެންސީތަކުން ހާޞިލުކުރި އެ މީހުންނާ އެކު ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވި، އެހެނަސް ޖަމާޢަތް ނުކުރޭ. ޕްރޮފެޝަނަލް ކުއްލިއަކަށް ބޭނުމީ މަސައްކަތްކުރަން މިކަމަ ފުރުޞަތުތަކެއް ދިނުމުގައި ބޭކާރުކޮށްލައި ކަނޑައެޅުމުގައި މި؛ މި ނިންމާލެވޭ އިނގިރޭސި. މި މަޖިލީހުން ބޭރުގެ އެޖެންސީތަކުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒީފާ ޢަމަލުކުރާ ހިމެނޭ ސިޔާސަތުތަކުގައި، އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ބޮޑު އުފެދިފައި. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ ކަރަންސީ ވައްދާ ބަދަލީ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަކިން ފޮރިން ކަރަންސީ؛ އެ މީހުން އެ ވަރުގާ ފޮރިން ކަރަންސީ ހުރިހާ އެކައުންޓުތަކުން ބަލާބަލަން ފިލިޕީންސްގެ ބަރާބަރު ނިޔާމުގެ ތޮރުދާއި ހުރި. އެހެންނަމަވެސް، މި އިންޑިޔާސްބަރުން، މި ރައްޔިތުންނަށް، މި ފަހަރު ހުށަހެޅި ބިލުގެ އެކަށީގެންވާގޮތަށް. ޗައިނާ، ބަނގަލަދޭޝް. ޗައިނާ އަންނަނީ. އަންނައިރު ވިޔަ ފަހަރަކު އެއްކަލަ ޗައިނާ، ބަނގުލަދޭޝް ވިޔަސް ފަހަރުގައި އިންނަ ކުއްޖަކާ ނުލިބޭ ސަރުކާރުން ތާއީދު ވާނެ. އެއީ ޗައިނާ ވިޔަ. ޗައިނާ ހިންދުސްތާން ވަރަށް ބޮޑު ވަސީލަތް އެ ފަރާތަކީ. ހިންދުސްތާނުގައި އެކަމަކު ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނު ތަކުގައި ދީފައިވާ. ޗައިނާ ދިރިއުޅޭ ދޫކުރެވޭ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އެހެންވީމާ، ދެފަރާތުގެ އެކަށީގެންވާ މި ބޭސްފަރުދުގެ ކުރިއަށް، ސަރުކާރު ތިބި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ އެކުވެރިން ބިނާކުރެވިފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކުވެރި ރާއްޖޭގެ ބޭރުގެ ވަޒީފާ ބަލާ އެކުވެރިކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްބަސްވުމަކީ އެ ފަދައިން ދިވެހިރާއްޖެއިން މި ވަނީ ރައްޔިތުންނާ ޤާނޫނުގެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ މި އިތުރަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ މި ދިރާސާކުރެވި ސަރުކާރުގެ ކަމެއް ކުރަން. މިއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ކުރަން. މިއީ ދިރިއުޅުމަށް ހިނގާ މަޝްވަރާ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ ދޫކޮށް ބޮޑު މަޝްވަރާ. އެކަމަކު، މި ކުރިއަށް އަމިއްލަ ފައިދާ އެ ބައި ދިނީ، އެ ސަރުކާރަށް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ހިމެނޭ ސިޔާސަތުގެ ކުރިއާ އެންމެންގެ އަޑުން ސަރުކާރަށް ނިމުމަކަށް ގެނައުން. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އާދެ! ޤާނޫނުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައި މި ވާ އިސްލާހަކީ ބަދަލެއް ވެސް ގެނެވިދާނެ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ މި އިސްލާހަކީ މި ސަރުކާރަށް މަޖިލީހުން ޤާނޫނުގެ ގޮތުން ވަކި ބޭކާރު އިސްލާހަކަށް ގެނެސްފައި. އެ އިސްލާހުކުރުމަށް ގެނެސްފައި ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުރި އިސްލާހުކުރުމަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ ފުރުޞަތު ކުރިމަތިވެގެން. އެއް ހުރުމަތަކަށް ހުށަހެޅި އިސްލާހެއްގެ ޙައްޤުތަކާ ގުޅިގެން ވިއްޔާ ގޮތަށް، އަދި ގާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުމުގައި ހުށަހެޅި ގާނޫނާ ވިޔަފާރި ތަކުގެ ފަރާތަކުން ވިއްޔާ ގޮތަށް، އެ މުއްދަތު ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ގޮތް ދެކޭ އިސްލާހުކުރުމުގެ މަސް. މި

އިސްލާހުތަކަށް ބަލައިލާއިރު މިއިން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ، މީގެ ގިނަ ކަންކަން ކުރަން މި ޖެހުނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން، ނޫނީނަމަ މި އިސްލާހު ނިމުމުން މިއާ ގުޅިގެން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުން. އެ ގަވާއިދުތަކާ ގުޅިގެން އަނެއްކާ އެބަ އާދޭ، ގާނޫނުގައި ނެތް ފުރުސަތުތަކާއި އެބަ ލިބޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން. އެއީ ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުމާ ގުޅިފައިވާ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، ވަރަށް ފަހުން ވެސް އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުން، 4 މިލިއަން ޑޮލަރުގެ މާލީ ރިސޯޓު އެސެސްމަންޓް ތިބޭގޮތުން، ހުރިގެ ގޮތުގައި މާފުޅުވެގެންދިޔައީ. އެއީ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަދި ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެކަމަކު ކަންކަމާ ގުޅިގެން ގަވާއިދަކަށް ގާނޫނުން ނުލިބޭ ބާރު ގަވާއިދުގެ ތެރެއިން ލިބިގެން ގަވާއިދު ދޮގުހަދައިގެން ބަދަލުކުރެވި، މި މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް ބައެއް ނުލާ ގަވާއިދު ބަދަލުކުރެވުނީ. ވަކި ބަޔަކަށް މަންފާ ލިބޭ ގޮތަށް ކަންކަން ވެގެންދިޔައީ ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުމާ ގުޅިފައިވާ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި އުސޫލު، މި ގާނޫނަށް މި ގެންނަ އިސްލާހު މިއީ ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހެއް. މިއީ ރައްޔިތުންގެ ޓޫރިޒަމްގެ އާ ވައްދައިގެން ބައެއްގެ ދެއްވި ރޯޔަލްޓީ ފުރުސަތުތައް ކަމުގައި ވެސް ދިޔަ. ޓޫރިސްޓުންގެ އަގު މި ގާނޫނާ ގުޅިގެން ކުރިއަށް މި ދިޔަ ކޮންމެ ޑޮލަރެއް ވެސް ބަހައިލައިގެން ރިސޯޓުތަކުގައި މިގޮތަށް ވިއްކާފައި އޮތީ. ގާނޫނުން އެ ބާރު ނުދީބަހައްޓާ، ސަރުކާރުގެ ހުރި ޓެކްސްގެ ދައުލަތުގެ ގޮތަށް ބިޒްނަސް ހިނގައިދޭ. މި ކުރިއަށް ބޭނުންވާ މި ނަގަނީ އާމްދަނީ އުސޫލުން ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީ. ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީ މި އޮތީ 16%އަށް ބޮޑުކޮށްލާފަ. އެހެންނަމަވެސް، މި އިސްލާހުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އާމްދަނީ ބޮޑު، އަހަރަކު އާމްދަނީ ބޮޑު ބަދަލެއް، ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީގެ ބަދަލުގައި ރިޒަލްޓްސްގެ ޖީ.ޑީ.ޕީއެއް މި ބަޔާންކުރެވެން ދަނީ. މި އިސްލާހުގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ 1ގައި ބުނާ ގޮތުން ރިޒަލްޓްސްގެ ޖީ.ޑީ.ޕީގެ ގޮތުގައި މި ނަގަނީ 4%. އެންކަމަށްވީނަމަ އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ، 16%ގައި މިހާރު ނަގަމުންދާ އެއްޗެއް، ނޫންނަމަ މިހާރު ނަގަމުން ދިޔައީ ޖީ.ޑީ.ޕީ އެއްޗެއް 4%އަށް ކުޑަވެގެންދާއިރު ކޮމީ ސަބަބުން ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެއް އަންނާނެ ކަމަށް ލިބޭ އާމްދަނީއަށް. އެކަން އަދި އަޅުގަނޑަށް އެބަ ފާހަގަވޭ، ޓެކްސްގެ ހިސާބުގައި މި ވާ ލިޔުމުން ވެސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުން މިކަމަށް ބޮޑަށް ޚިޔާލުފާޅުކުރަން ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން، އިތުރު ބޮލުހިފާއެއް ބޭނުންވާ ހިޔާލުފުޅެއް މި ކޮޅު ބައިން އެ ވެފައިވާ ވަރަށް ބޮޑު އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެވެސް ފެނޭ، އާމްދަނީ ކުރިއަށް ގެންދާއިރު ކަމަށް. ކަމަށްބެލުން ހުރި ކަމެއް މި ކަމަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދުވެސް ވެސް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުގެ ކަމަށްބެލުން ހުރި ކަމަކީ، މިހާރު ވެސް ރިސޯޓު ހުށަހަޅާ ދުރާލާ ހުރި ރަށްތަކުގެ 88 ރަށް ނުހުރިވާ ކަމަށް ފެންނަނީ މިހާރު ވަރަށްފުރުން ބޭނުންކުރަނީ ވަނީ. އޭގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް ޖިބްނާވާ 26 މިލިއަން ރުފިޔާ ކޮންމެ އަހަރަކު ނުލިބިވާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ. އަދި އޭގެތެރެއިން ނުހުރިވާ ގިނަ ރިސޯޓުތަކަކީ ހަމަ މާލެ ސަރަހައްދުގައި ހުރި ރިސޯޓުތަކަށް ވެސް އެ ރިޖިސްޓަރީ ފާހަގަކޮށްލައިފި. 29 ރިސޯޓްއެއް އޮތީ މާލެ ސަރަހައްދުގައި. އަޅުގަނޑު ހިސާބުކޮށްލީ ނ. އަތޮޅުގައި ވެސް އެބަ އޮތް ހަތަރު ރިސޯޓު ނުހުރި، އެތަން ޖަލްސާއް

ވެފައި އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް، އެ ފަރާތްތަކުގެ އަތުން އެ ރިސޯޓުތައް ނެގޭނެ ގޮތެއް ނެތް. އެ ރިސޯޓުތަކުން ލިބެންޖެހޭ، ކުރީގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ދައުލަތަށް ލިބޭނެ ގޮތެއް ނެތް. ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ދައުލަތަށް ލިބޭނެ ގޮތެއް ނެތް. އެ ސަރަހައްދުގެ މީހުންނަށް ވަޒީފާއެއް ލިބޭނެ ގޮތެއް ނެތް. މަސައްކަތެއް ލިބޭނެ ގޮތެއް ނެތް. މިގޮތަށް މި ކަންތައް ހުރީ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ ނުހުރި މި ދިގުލައިގެންދަނީ. އިޤްތިޞާދީ ބަރަހަސް؛ މި ފުރުސަތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، މި ސަރުކާރުން، އަދި ތަފާތު ރަށްރަށުގެ ވަޒީރުން ވަނީ ޓޫރިޒަމް ގެސްޓްހައުސް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ކަންތައްތަކެއް ކޮށްދިނީ. މިސާލަކަށް ވޭޖު ކަށަވަރުކޮށްދިނީ. ސަރވިސް ޗާޖު ކަށަވަރުކޮށްދިނީ. އަދި ވަރަށް ބޮޑަށް އެ ވަނީ ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ފުރުޞަތު ލިބޭނެ ގޮތަށް ވެސް ފުރުސަތު ހުޅުވައިދިނީ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ މިހާރުގައި ކަންބޮޑުވުންތައް ވެސް އެބަހުރި. ބިދޭސީންނަށް، ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާގައި ބިދޭސީންގެ އަދަދު ދަނީ އިތުރުވަމުން. ދިވެހި ޒުވާނުންގެ އަދަދު ދަނީ މަދުވަމުން. ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަ ޕޮލިސީއެއް އޮތީ. އެ ޕޮލިސީއާއި އެއްގޮތަށް މުވައްޒަފުން ތިބިތޯ މޮނިޓަރކުރުމަށް ގޮތެއް ހަރުދަނާކަމާ އިދާރާގައި ނިންމުމަކަށް އަދިވެސް ފާހަގަކުރަން. އަދި އެއާއިއެކުގައި…

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވާހަކަފުޅު ނިންމަވާލަދެއްވާ!

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވިޔަފާރިވެރިން، ބިދޭސީންނަށް [illegible] ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި [illegible] ވެސް ހަމަ ބިދޭސީން [illegible] ކުރުމަށްޓަކައި ވެސް ފާހަގަކުރަން. އެ ކަންކަން މުސްތަޤްބަލުގައި ވެސް ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑު [illegible] މި [illegible] ދާއިރާގެ [illegible] ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް.

ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފު ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރާއްޖޭގައި ފަހަކަށްއައިސް ވަރަށް ގިނަ ފަޅުރަށްތަކާއި އަދި ފަޅުތައް ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދޫކުރެވިފައިވޭ. އެހެންނަމަވެސް، މިދެތެރެއިން ފަހަކަށްއައިސް ދޫކުރެވުނު ގިނަ ފަޅުތަކާއި ރަށްތައް ވަނީ ނުހިނގި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މި ބިލަށް ސަޕޯޓުކުރަން، މި ފަޅުތައް ބައިބައިކޮށްގެން ކުއްޔަށް ދިނުން ހެދުމަށް. މިގޮތަށް ހެދުމުން ރަށްރަށުގައި މި ގިނަ ރިސޯޓުތައް އިމާރާތްވެ، ގިނަ އާމްދަނީ ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް ވަރަށް ބޮޑު ފައިދާއެއް ކުރުމުންދާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] [illegible] ނޫން އިނގޭތޯ މިގޮތަށް ބައިވަކުރުމީ. ރަށްރަށް ވެސް އެބަހުރި. ރަށްރަށުގައި ބައެއް ބޮޑެތި ރަށްރަށް، ބޮޑެތި ރިސޯޓުތައް ހަދަން ދޫކޮށްފައި ހުރި ރަށްރަށް ނުހިނގި، މުޅިން ތަރައްޤީނުކުރެވި، އާދޭ ފުރިހަމަ ފައިދާނުކުރެވުނު. އެހެންނަމަވެސް، މި ރަށްރަށް ވެސް ބައިބައިކޮށްގެން ކުއްޔަށް ދިނުމަކީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިއީ ހަމަ ކުރަން އެންމެ ރަނގަޅު ކަމެއް. މިސާލަކަށް ބައެއް ރަށްރަށުގެ، މިހެން އުޅޭ ރަށްރަށުގެ މިހެން ނޫޅޭ ސަރަހައްދު ބޮޑު ނުވަތަ ވަކިން [illegible] ތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދެން ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމާއި ސިޓީޒޯން ތަރައްޤީކުރުމަށް ވަކިން އެބަ ދެން. އެހެންވީމާ، ރިސޯޓުތަކުގައި ވެސް ރިސޯޓުތައް ހަދަން ދޫކުރެވިފައި ހުންނަ ބޮޑެތި ރަށްރަށުގައި ވެސް އެއްބައި ވަކިން [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުން ނަމަ ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ދިނުން އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި ބިލުން އިޞްލާހުކުރުން މުހިންމު ނުކުތާއެއް.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި، އަޅުގަނޑު ކުރިން މި ދެންނެވި ފަޅުތައް [illegible] ވަރަށް ގިނަ ތަންތަން ނުހިނގި އެބަހުރި. ގިނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ބޮޑު [illegible] ބޮޑުމިނުގެ ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ނުދެވި، ނުވަތަ ޖޮއިންޓްވެންޗަރ ހަދައިގެން ޕާޓްނަރޝިޕްކުރުން އަޅުގަނޑުމެން މިދޭތެރޭގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާ [illegible] [illegible] [illegible] ބައެއް ޖަޒީރާ [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންނަމަވެސް، [illegible] މި ތަންތަން [illegible] އެއްވެސް [illegible] ނުވެދާނެ، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވޭ. މިހެން [illegible] ބުނަން [illegible] [illegible] ހިނގާ ނަމަ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ސަރުކާރަށް މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުރުސަތު [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެކޭތީ. [illegible]

ކުރުން ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމުގައި ވެސް ދެކެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ބިލުގައި މި ވާ ގޮތުން، ވިލާތަކާއި އަދި ހަރާ ރޫމްތައް ވަކިން ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް އެބަ ދެވޭ. މި ދީގެން ލިބޭ ފައިސާއިން މި ނަގަނީ 4%ގެ ޓެކުހެއް. މިއީ ރިއަލްއެސްޓޭޓް ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި މި ބިލުގައި ބަޔާންކުރަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ގާނޫނުގައި އެބައުޅޭ، ޓެކްސްނެގުމުގެ ގާނޫނުތައް އެބައުޅޭ އަޅުގަނޑުމެން އިސްތިފާދާކުރާނީ. އެކަމަކު ޓެކްސްނެގުމުގެ ގާނޫނުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭ ރިއަލްއެސްޓޭޓް ޓެކުހެއް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ޓެކްސްގެ ގާނޫނަށް މި ބައި އިތުރުކުރުމަށް އިސްލާހުކުރެވެން އެބަޖެހޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެޕާޓްމަންޓް ގަންނައިރު ނުވަތަ ފްލެޓް ގަންނައިރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަން މި ޖެހެނީ 8%ގެ ޓެކުހެއް ދައްކަން މި ޖެހެނީ ސަރުކާރަށް. ދައްކާއިރު ގެސްޓުން ނުވަތަ ދިގު މުއްދަތަކަށް ނަގާ ފަރާތްތަކުން މި ދައްކަނީ 4%ގެ ޓެކުހެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭކަމުގައި މި ބަދަލު ކުޑަ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. 4%ގެ ޓެކްސް ގެސްޓްހައުސްތަކުން 8%އަށް މަތިކޮށްގެން ބަދަލުކުރަން އެބަޖެހޭ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިން ވެސް ރިއަލްއެސްޓޭޓް އެޕާޓްމަންޓް ގަންނައިރު ނުވަތަ ފްލެޓް ގަންނައިރު ދައްކަން ޖެހެނީ އަދަދު. އެހެންވީމާ، މި އަދަދު އެބަޖެހޭ 8%އަށް ބަދަލުކުރަން. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިއީ އިންސާފުވެރި އިސްލާހެއް. 8%އަށް ބަދަލުކުރަން އެބަޖެހޭ. ބަދަލުކުރެވުނީމާ މިއަދުން ބަދަލުކުރުން، އަދި މި ޓޫރިޒަމް ގާނޫނު؛ ޓެކްސްނެގުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން މި ޓެކްސް އަށް އިމާރާތް ހުރިހާ އިމާރާތެއް މި ޓެކްސް ވާން އެބަޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޓޫރިޒަމުން މި ނަގާ ގްރީން ޓެކްސް، ރިސޯޓުތަކާއި ގެސްޓްހައުސްތަކުން މި ނަގާ ގްރީން ޓެކްސް ހަމަ އެއްކޮށް މި ދިނީ ސަރުކާރަށް، ސަރުކާރުގެ ދަށުން ނުވަތަ ރިސޯޓުން ކުންފުނިތަކުން. ހަރަކާތްތެރި އެއްކަލަ ގެސްޓްހައުސްތަކުން ގްރީން ޓެކްސް ނަގާކަށް މި ހަރަކާތްތަކުގައި އެއީ ގެސްޓްހައުސް ބޭނުންކުރަމުންދާ ބޮޑު އެއްކަލަ ސަރުކާރަށް މި ޓެކްސް އާ ހަރަކާތްތަކުގެ ހިދުމަތުން. ގެސްޓްހައުސް ސަރވިސް އިޖާރާ ކުރީ ނަގާފައި މި ޓެކްސް އާ ހިދުމަތުގެ ހިދުމަތްތަކުގެ ބަލާއިރު ޓޫރިޒަމް އިތުރަށް ހިދުމަތުން އެހެން ނުވަތަ އެ ހިދުމަތުގެ ހިދުމަތްތަކުގެ އިތުރަށް ނަގާ، ކުރިން ނަގާ ބަކަރި ނަގާ ހިދުމަތްތަކުގެ ދަށުން. އަޅުގަނޑުމެން، އަދި ދޭން ބޭނުންވާ އެއް ގޮތަށް ގެސްޓްހައުސް ހިދުމަތް ދެނީ. އަޅުގަނޑުމެން، ހޯދުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ހަމަޖެހުނީ. އަދި މުޅިން ނުދިނަސް ޓޫރިޒަމް ސަރުކާރު ދިނުމަކީ އަޅުގަނޑު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވާހަކަފުޅު ނިންމާލަދެއްވާ!

ކުޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އެހެންވީމާ، މިއީ ހަމަ ވަރަށް މުހިންމުކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެސްޓްހައުސް ހުންނަ ރަށްރަށުގައި ފެނިގެންދާ ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ، މި ގްރީން ޓެކްސްގެ ބައެއް އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި ރަށަށް އެބަޖެހޭ ލިބެން ކައުންސިލަށް ކުނި މެނޭޖުކުރަން، އަދި ތަންތަން ސާފުކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް، މަގުމަތީ ބައްތިއާއި މިކަހަލަ ހުންނަ އާންމު ޚިދުމަތްތައް ދިނުމަށް މި ޓެކްހުން ބައެއް އެބަ ދޭންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މި ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކުޅުދުއްފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލް ޤާދިރު.

ކުޅުދުއްފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޤާދިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ގާނޫނު)އަށް ހުށަހަޅާފައި އޮތް އިސްލާހުގެ ތެރޭގައި މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގޮތުގައި މި ބަހުސްކުރަނީ، ޖިންވަރީ ފަހަރަށާ މުޢާމަލާތްތަކުގައި އެއް ޓޫރިސްޓުންގެ ބޮޑުގައި އެއް ރަށެއްގެ ގޮތުގައި އަދި އެއް ޓޫރިސްޓަކު ހިންގައިގެން ވަލިވަލިން ހުރި ތަންތަނުގައި ޢަމަލުކުރާން ވަކި އުސޫލެއްގެ ދަށުން ގެސްޓްހައުސްތަކުން ގެއްލޭ ގޮތުން، އަދި އެ ހައްސާސް ވަކިވަކިން އެ ތަންތަނަށް ބޭނުންވާ މި ކަނޑާލާ ދޭ ގޮތް މި ބިލުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާތީ މިކަމާ ދޭތެރޭ ގޮތެއް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތުގައި މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ގެސްޓްހައުސްތައް ދޫކުރެވިފައި ނުވާ ދުވަސްވަރު. އެހެންނަމަވެސް، މި ބަދަލު ގެނައުމާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ވަކި ވާހަކައެއް ދަންނަވާލަން. ހަމަ ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް ކަމެއް ކުރުމަށް ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ މި ދާއިރާގެ ފަރާތްތަކުން ބޭނުންވާ ސަލާމަތް ބަލަން ބަލައިލުމުގައި އެ ތަންތަނުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ މުދަލާއި، ފައިސާގެ ސަބަބުން ޓޫރިސްޓުން ދަތުރުކުރާ ރަށްރަށަށް އެކަމުގެ ފައިދާ ލިބޭނެ ގޮތަކަށް މި ތަނުގައި މުހިންމު ބައެއް ބަދަލު ގެނެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އަދި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ގްރީން ޓެކްސް ނެގޭ ގޮތާއި ރަށުގެ މަސައްކަތް ކުރާ މީހުން ފައިދާ ހޯދުމަށް މުހިންމު މަސައްކަތެއް ކުރެވޭ ރަށެއްގެ ގޮތުގައި މި ރަށް ހަމަ ތަފާތު ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެހީތެރިވެދޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރަން ބޭނުންވަނީ ގޮތްތަކާއި ފަރުދުންގެ ފައިދާގެ ބޭނުން ހޯދުމަށް ސަރުކާރުން ކަނޑައެޅި ޖިހާތްތަކަށް ދަތުރުކުރާ ޓޫރިސްޓުން ނަގާ ފައިސާ ބޭނުންކުރާ ގޮތް ރަނގަޅަށް ބެލުން. އަދި މި ދަތުރުތަކުގެ ތެރޭގައި ކުރަންޖެހޭ މުހިންމު ބަދަލުތަކާއި، ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ ފަރާތްތަކުން ލިބޭ ޚިދުމަތްތައް ހަމައެކަނި ބޭނުންކުރާ ސަލާމަތް މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ދެކެވޭނެ. އެހެންވީމާ،

އަޅުގަނޑުމެން މި ދިވެހިރާއްޖޭ ޖިއޮގްރަފިކަލް ގޮތުން އުފެދިފައި އޮތީ ކޮންގޮތަކަށްކަން ނޫނީ މިހާރު އަޅުގަނޑެކަށް ހިއެއްސުރާ މިހާރު ހުންނާނެހެން. ރާއްޖޭގައި އޮތީ ހިތަށް ފުޅާކަމާއި، ހިތަށް ފުޅާބަރުކަމާއި އަދި ހިތަށް މިހެން އެއް ރަށްކަމާއި، އަދި ތިލަފަތް ހުރި މިންވަރާއި، ކަނޑުގެ މިނާއި، މި ހުރިހާ އެއްޗެއް އެނގޭނެ. އެކަމަކު ފެށޭ ހިލާފަށްވާ، ބޮޑުބޮޑު ވައިގެ ބޮޑުބޮޑު ގޮތަކަށް ކަންކަން ބަދަލުވަމުންދާތީ ދުނިޔޭގައި ކަންކަން ކުރަމުންދާތީކަން. އެހެން މި ދުނިޔެއި ކަމަކީ، އެއް ފަހަރާ ވަކިވަކި ރަށްރަށްތަކުގެ ގޮތުގައި، ނުވަތަ އެއް ފަހަރާ ވަކިވަކި ރަށްތަކުގެ ގޮތުގައި މިއަދު ދަތުރުފަތުރު ގެނެސްފައިވާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސް ވަރަކަށް ވިސްނާލާފައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަބަދު އެއްކިބާވާ އޮތީ އެކިއެކި ރަށްތަކެއް. ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި އެބަ އެއް ރަށުގެ ގޮތުގައި ކަނޑުއަރާފައި ވެސް ބޭރިޔަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދިޔަ. ބަލައިލިޔާ އެނގޭނެ. ހަމަގައިމު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ ހަރުދަނާކަން ނިސްބަތްވާ ދެ: އާބާދީ އުފެދި ގޮތް ރަށްރަށް ހުރި ވަކިން. އެހެންވީމާ، ބޮޑުބޮޑު ހާލަތްތަކުގައި ހުރިހާ ރަށްރަށެއް އެއް ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ހަރުދަނާކުރުމުގައި ވެސް ބޮޑުބޮޑު ތަރައްޤީކުރުމުގެ ދުރުކުރުވޭ. އެހެންވީމާ، މިއިން އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ލިބެންވާ ހަޤީޤީ ފުރިހަމަކަމާ މި އިންސާނިއްޔަތު ނުލިބޭ. ދެން މި ފަހަރަކަށް އަރާއި ހަމަ ޖަހައިން ހުރިހާ ކަމެއް މި ބިނާވެގެންވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ޤާއިދާއަށް. ދައުލަތުގެ ރަސްމީ އިދާރާތަކުން ފެށިގެން މި ދިނުމަށް ހަމަ ދުވަހުގެ ސިޔާސީ ގޮތުން. މި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެހެން ސިޔާސަތުތަކުން ފެށިގެން އަނެއްކާ ދުވަސްތަކުގެ ސިޔާސަތުން. މި އިންސާނިއްޔަތުގެ ދުވަސްދުވަހުގައި ވަރަށް ފަށާފައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލިޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގެސްޓްހައުސް ތަރައްޤީކުރުމަށް އާންމު ރައްޔިތުންނަށް ދޭ ފާއިދާ ކަމާއި ވިޔަފާރީގެ ވިސްނުމަށް. އެހެން އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވާ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިޒަމްގެ މަސައްކަތް ލިބުނު ވިސްނުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ހުރިހާތަން ކަމަކަށް ގޮސްފާފަ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަޒީރާގެ ކަނޑާ ދިގުތަނެއް ދަތުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ގުޅުމާ ކަމަށް ގަބޫލުކުރަން، އެއް ޖަގަހައެއްގައި ފިޔަވަޅުއަޅައި އެމް.ޖީ.ސީ ރާއްޖެ ކޮންފަރެންސެއް އުފައްދައި، އެ ކޮންފަރެންސްގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް، ބޭނުން މިހާރުން އަ ކަރުދާސް ހިއްސާ ގަސްގަހުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ތަރުތީބުދިޔަ އުސޫލުތައް ވުޒާރާގެ ފިޔަވަޅުތަކަކީ ހަމަ ތަރުތީބުން ދޯދޯ. ކަރުދާސް ނިމިޔާއި ތަރައްޤީކުރުމުގެ ގުދަނުތަކުން ވަޒީރު ހިއްސާކުރެއްވި ވިޔަފާރިވެރިޔާ ތަން ފިހާރައަށް އާދެ. އެހެންވީމާ، އާ ކޮންފިޑެންސްގައި ބަލައިލިޔަ އެއްކޮށް ދިވެހި ރައްޔިތުކަން އެކަކަށް ފިލުވުން ކަރުދާހެއް ނެތް. ދެން އަޅުގަނޑު ކޮބާ، ޖަވާބުދާރީ ކުރުމަށް ސަރުކާރަކުން ބޭނުންވަނީ ވަނަތަކަކާގެ ބުނުއްވާ ހަމަ ދުވަހުގެ އެހެރީ އެއްވަރަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން، މި ހަމަހަމަވާން އެބަ ގެންނަންޖެހޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަށްތަކުގައި ހަމަ ފަހަރު ފެށިގެން ފަރާތްތަކުން ހަމަހަމަ ތަފާތަށް ގެސްޓްހައުސްތައް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ވިސްނުން އެތައް ބައެއްގެ އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް، ދަރުމަވަންތަ އެ ކަމަށް

އެއްކަލަ ޓޫރިސްޓް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި ރިސޯޓް ތަރައްޤީކުރަން ދޭ އިންސެންޓިވެއް ގެސްޓްހައުސް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދެމުންދާ ތަނެއް ނުފެނޭ. އެކަން ކުރެވިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ ހަމަގައިމު ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެތައް ރަށްތަކުގައި ގެސްޓްހައުސްގެ ވިޔަފާރި ކުރިއަރަމުންދާނެ. ފުޅުމަކާއި، ވަކިން ފުޅުމަށް ހިއްކުމުގެ ވާހަކަދައްކާއިރު، ޕީއެމް ވާނީ ކޮންމެ ރަށެއްގެ ކައިރީގައި ކައިރިން ޖެހިގެން އޮންނަ ރިސޯޓުތަކަށް އަންނަ ފަތުރުވެރިން އެ ތަނުން ލިބޭ ޚިދުމަތްތައް؛ އަދި ރަށާއި އެހެނިހެން ވިޔަފާރިތަކުގެ ޚިދުމަތްތައް ހޯދަންދޭއިރުގައި، އެ ތަންތަނުން އެ މީހުން ބޭނުން ނޫން މީހަކަށް ނުދެވޭ. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް، ގެސްޓްހައުސް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބަލާއި ކޮންމެ ރަށެއްގައި ކައިރީގައި ޕިކްނިކް ސްޕޮޓެއް ވިއްކާން ގޮތަކަށް؟ ހަދައިދީފައި އެ ތަންތަނުގައި ހަރަ ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުވާން ގޮތް ހަދައިދީފައި ނުހުންނާތީ. ދުވަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރިހާ ރަށްރަށުގެ ރައްޔިތުންނަށް އެކަން ތިބޭގޮތަކަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިކަން ކުރުމުގެ ހައްޤު ވިސްނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ނުހަނު ކަންބޮޑުވޭ. ހުކުރުއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ މިއީ މާ އުނދަގޫ ކަމެއް ނޫން. ހަމަގައިމު ވެސް ކުރެވިގެންދާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، ހަމައެކަނި މި ޓޫރިޒަމު ބަރޯސާވާނީ ޓޫރިސްޓުން އެކަށީގެން ވަޒަން ނުކުރެވި ހިނގައްޖެ، މިކަމަށް ބަރޯސާވެގެން ތިބުމުގެ ސަބަބުން ދިރިއުޅުމަށް ހާދަ ދަތިވެއްޖެ. އެއީ މި ޓޫރިޒަމުގެ ހާލަތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގިނަ މުއްދަތެއް ނުކުރާ. އަޅުގަނޑު ވިސްނާލާ ރަށްރަށުގައި ކަންކަން ވެސް ޓޫރިސްޓުން ނޫނިއްޔާ. އަޅުގަނޑު، އަދި މިހާރު ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ވިސްނުން އެކަނި ނުވެގެން، އެހެން ކަމެއް ވެސް ތަރައްޤީކުރަން ބަލައި، އެކުއެރެހެން ތަރައްޤީކުރަން ބަލައި، ވަރަށް ގިނަ ކަމުގެ އަތް ތަނެއް. ޕާކުވެސްކޮށް ބަޔަކު އިންވެސްޓްކުރުން ގެންސްގެން އަދި ގަސްދޫމަތީގެ މި ތަންތަނުގައި އެކުއެރެހެން ދޭން ދާއިރާއިއްގައި ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނުގެންގުޅޭތޯ؟ އަދި ފުރުޞަތާއި ރަށްތަކާއި، މި ފުރުޞަތު ބޭނުންކުރެވިގެން ގެނޭ ތަރައްޤީކުރަން އެކަނި މަސައްކަތްކުރާ ކުރިއަށްދިޔައި އެހެން ކަމަކަށް ވެސް މީހުން ފުރުޞަތު ބޭނުންތެރިކުރުމުގެ ވިސްނުން ނުގެންގުޅެނީ ކީއްވެގެންތޯ؟ އަޅުގަނޑު، އަޅުގަނޑު ތަރައްޤީކުރުމާ، ހަމައެކަނި މިހާރު ކުރަމުން ދިއުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަށްތަކުގެ ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭ ފާއިދާ ވަގުތުތަކުގައި އެކުލަވާލާ ފުރުޞަތު ދޭ ކޮންމެ މުސާރައިގެ ބޭނުންތެރިވާން އުފެދުން ސަރުކާރުތަކުން އެބަ ހަމައެކަނި ދޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަޢޫދު ޙުސައިން.

ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ސަޢޫދު ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޓޫރިޒަމް ގާނޫނަށް ގެނެވޭ އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ފުލް ހަމަ ތާއީދުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިގައި ކަންބޮޑުވާ ބައެއް ކަންތައްތައް ފެނޭ އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުމެން ޓޫރިސްޓުން ދިވެހިރާއްޖެ ވާރުތަވަރުން އަންނަ އުސޫލުތަކާއި ހަމަ މި ޒަމާނުގައި، މި 21 ވަނަ ގަރުނުގައި ފެށި ހަމަ ތަކުރާރު މި ވަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ގެސްޓުހައުސް މަޝްހޫރުވުން. ހަމަގައި ސަރުކާރު އެ ބިލު ހަވާލުކުރިމާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤުކުރައްވައި އެ ބިލަކަށް ހަވާލުވާ ވަޒީރަށް އެ ގާނޫނުން ބަދަލުކުރުމާއެކުގައި ދެން ހަމަ ހިމެނުނު ބާރެއް އެ ވަޒީރަށް މިއޮތީ ދީފި. ދެން ހަމަ އުސޫލެއް ހަދައިގެން، ގަވާއިދެއް ހަދައިގެން ގެޒެޓުކޮށްގެން ބަޔައްޗަށް ހަމަ ހުސްއިދާރާގައި ބޮޑުހާ ގޮތަކަށް ރަށްތަކުގެ ފަޅުތަކާއި، ފިނޑިތަކާއި، ދޮންވެލި ބީޗުތައް ހަމަ ހިފުމުގެ ގޮތަކަށް ހަމަ ވިއްކާލަނީ. ދެން އިތުރުކޮށްގެން ބިޑުކޮށް ޖީއެސްޓީ ހަރުދަނާކޮށް، އޭ.ސީ.ސީން ހަރުދަނާކޮށް މިފަދަ އެއްޗެހި ގެއްލިއްޖެ. އެމް.އެމް.ޕީ.އާރް.ސީ އުފައްދާފައި. ދެން ޓަކުން އެއްކޮށް އުފައްދާފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ 1970 އިން ފެށިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވާރުތަވަރުން އަންނަ އުސޫލެއް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ ކައިރި ގެނެސްދޭ މަޖިލީހުން ބާވަތުގައި އެ މަޖިލީހުން ހަމަހަމަކަން ސަރުކާރު ފޮނުވާލަނީ. އެތަކެއްގައި ހުރިހާ ކުރިން އެއްކޮށް، ސަރުކާރަކުން ދީފި ބާރު. އެހެންވީމާ، މި އުސޫލުން މިކަން؛ މިގައި ފެނޭ މި ބޭނުން، ހުރިހާ ކަމެއް ކޮން ނިންމައި ބަޔައްޗަށް މިތަނުން މި ބިލު ފާސްކުރުމަށް ވަކި ހުރި ގަވާއިދުން، ހަމަ އުސޫލަކުން ހުރިހާ ކަމެއް ނިންމާލާ އުސޫލަކުން މިއަދު މިއީ ފެށޭ ޑިރެގިއުލޭޓްވުމަކީ މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަތިރިމަތި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖެހިލުންވާ އެއްގޮތަކަށް މި އުސޫލަށް ބަދަލުކުރަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެން މި ވިސްނާ މި ފާހަގަކޮށްލަން މިހިރަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، ޕަރަފަސަރަކަރުތަކާ އެހަރުދަނާވެސް ތެރޭގައި އެ ގެސްޓުހައުސްތައް ހަދައިގެން، ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތްދެނީ، ރާއްޖެ، ދައުލަތަށް ހިންގާނީ ލާރިކަމުގެ އުސޫލުތަކުން ވެސް ބަހައިގެން. ކޮބައިތޯ؟ މިއަދު މި އަންނަ އިސްލާހުތަކާ މިއަދު މި އަންނަ ބިލުތަކާ ބާރުތަކާ އުސޫލުތަކުން ވެސް ނެރޭ ބީ ތަފާތު. ހުރިހާ އެއްޗެއްގައި އެންމެ ކާމިޔާބުވާނީ ވަކިތަކަށް ވާހަކަ މިއަދުގައި މި ދައުލަތަށް. އެއްކަމަކީ އުސޫލުން އެހެން ގަވާއިދު ހަދައި ބަޔަކަށް މިއަދުގައި ހުށަހަ ވަކިކަމުން ހިނގާ ގަވާއިދުތަކެއް އޮތް ނަމަ ނޫނީ ހުރި މެނުވީ ސާބިތު. ފަހަރެއް، ނަހަރެއް ފެނޭ ނުދެއް. މިގައި ނަމަ ޖެހިލުން އެއްބަ ގަވާއިދުތަކެއް އުސޫލު ހަމަހަމަކުރުމުގައި. ކޮބައިތޯ؟ ކޮބައިތޯ ގަވާއިދުތަކެއް އުސޫލު؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިކަހަލަ އެބަ ޖެހޭ ނިޒާމެއް އަންނަން. މި ގާނޫނުތަކަށް މި ގޮތް ބަރުދަށްތަކާގައި އެބަ ޖެހޭ، މި މަޖިލީހުން ވިސްނަން އެބަ ޖެހޭ އިސްލާހުކުރުމަށް ގަވާއިދުތައް ދިރާސާކުރެވޭނެ ގަޑި އަދި ގެސްޓުހައުސް ބަނދަރެއް ކިހިނެއްތޯ؟ ގާނޫނީ ގޮތުން މި ކަމަށް ނިޒާމު ނޫންތޯ؟ އަދިވެސް ރައްޔިތުންގެ މި އެއް ނަގާނެ އަތަޑުގައި ހިފާއަޑުޖެހިގެން އެންމެ މީސްޓީބަޔަކުން ހުންނަނެއްނުވޭ ބަހައްޓާނީތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ހަމަ އުޅޭ ވިސްނާ އަވަހަށް ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ތަރައްޤީކުރަން. ޓޫރިޒަމް ދާއިރާ އިތުރަށް ފުޅާވާނީ ކިހިނެއްތޯ؟ މި އަންނަ އަހަރުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ހުޅުވާލި ހަމަ މިއަދުން

ފަސިންޖަރުން އަހަރަކު އަންނަ އެއަރޕޯޓެއް. ސައުތު އޭޝިޔާގައި ނެތް ފެންވަރުގެ ބޮޑު އެއަރޕޯޓެއް ހަދައި ބަހައްޓާފައި، އަހަރެމެންގެ ވައްކަން ހަތް މިލިއަން ގެސްޓުން މި ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރަން އެ ޚިދުމަތްދިނުން މަޖުބޫރު އެބަވޭ އެ އެއަރޕޯޓްގެ މަގުސަދު ހާސިލުކުރުމަށް ޖެހޭ. ކޮބައިތޯ ހަތް މިލިއަން ބޭނޭ؟ އަހަރެމެންގެ ވައްކަން ޚިދުމަތްދުވަން ހަތް މިލިއަން ބޭނޭ އެބަ އޮތްތޯ؟ މި ހަތް މިލިއަން ބޭނޭ މި ތަނުގައި ހުންނަ އަސްލު ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓަރަކަށް އެކަމެއް ނުކުރެވޭނެ ކުރު މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި. އަދި ނަގާނެ ވިލިޔަންސަވިސް އަހަރު އެކަން ގާސްވުރުކުރަން. ފަރަކުތާކީ އުސްތުރުން ނުވަތަ ފެކުޓަރީ ގަވަރމަންޓުގެ މިކަންކަން ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް! ނަގާރަ އަޑުގެ އެއް ފަހަރާ ނަރަވަރަ ސަރުކާރު ގެސްޓްހައުސް އެފަންމަރާމެގިސް. މިހާ ދިވެހިން ހަމަ ކަންތައްތަކުގެ ބޭފުޅުން ހަމަ ސަރުކާރުގެ ތެރޭގައި ހަމަ މާތް، ގުރައުޖެ މާތް ހިނގައިގެން މި ސަރަހައްދުގައި ހަމަ މިނިސްޓްރީގެ ތެރޭގައި މި ބާރުމަރު މުދަން ހަދައިގެން މި ދަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަޖެހިފައިވާ އިއްޔަތުތެރި ރައީސް. މި ގޮތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ފެންނަނީ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި. އާދެ! އާ ސްކޫލްތަކެއް މި އުފެއްދީ. ރައީސް! ރިސޯޓްތަކުގައި ހުރިހާ ވިޔަފާރި ތަރައްޤީ ޖާގަ އުފެއްދިން އެ ކަންކަން ހުރުމަކީ ސީދާ ޒަރޫރީ ކަމެއް؛ މިއީ ހަމަ އާ ސްޓްރެޓެޖީއެއް މި އަންނަނީ. އިންވެސްޓްމަންޓްތައް މި އަންނަނީ. އެކަމަކު މި ވިސްނުމަކާ އެކީގައި ފާހަގަކުރަން އުފެއްދުން ރާއްޖޭގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިލަފުށި ފަހަރުތަކުގެ އޭ.

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި އުފެއްދުން ގާއިމުކުރެވޭނެ ރާސްތާތައް؟ ހަމަ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ރަސްމީކަމާއި، ފަތުރުވެރިކަމާއި، ފިހާރަތައް މި ބަރުތަކަށް ގެސްޓްހައުސް މި ތަންތަނުގައި އަތުވެގެން ތަރައްޤީކުރުމުގެ އުފެއްދުމެއް ގެސްޓްހައުސް. އިއްޔަތުތެރި ރައީސް؛ އެކަނިވެ، ކުރިން މަސްލަޙަތުގައި މިކަމަކީ ސިފައާ! މިއީ ބައިވެރިވޭ. މި ބައިވެރިވުމަކީ ތަރައްޤީއަކީ ރާއްޖޭގެ މި ސަރުކާރު. ދުވަސް މި ދިރާގާ އެއްއެއް މަޖިލީހަށް، ރާއްޖޭގެ އާބާދީއަށް ހަމަޖެހި ފައިދާ، ފަރަކު ފައިދާ އާބާދީ. ގެޓްބަދަލު ކުރާއިރު އެބަ ހިޖުރަތުކޮށް ދު ފައިދާ، އާބާދީގެ ދު ބައިވެރިވީ އެއްބައި. މި ތަނުގައި އަންނަނީ ސީދާ ކައުންސިލްތައް.

ދައުލަތުގެ އަންނަނީ ފެހިކަރުނަވާތައް، ރައީސްއާއި ބަޔަކާ ފެހިކަރުނަވާ. ފެހިކަރުނަވާ ރަށުގައި އާބާދީ ސީދާ ކައުންސިލް؛ އުފެއްދިޔާ، ދިވެހިރާއްޖޭ އުފެއްދުމުގެ ސަރުކާރުގެ ފެށި ތަރައްޤީ. ދިވެހިރާއްޖޭ އުފެއްދުމަށް މި ކަންކަން ބަދަލުކުރާ މިފެށި އަންނަ މަޖިލީހާ މި ދިރާގަސް އިއްޔަތުތެރި ރައީސް، މި ސަރަހައްދުގައި ދެން ރާއްޖޭގެ އާބާދީ މި އާ އަންނަނީ. ފެހިކަރުނަވާ ސީދާ ކައުންސިލްތަކަށް، ދައުލަތުގެ ރާއްޖެތެރޭގެ ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބުކުރާ ސަރުކާރުން؟ ފެހިކަރުނަވާ ރަށުގެ ހާލަތު މިހެ. އުފެއްދިޔާ، ރާއްޖެ ސީދާ ބައްސުން މި ހަރި. މި ގޮތުގައި ހަމަ މި މަޖިލީހަށް އެބަ އާދެ. މިހެން ރައީސްގެ އިސްލާހު. މިހެން އެބަ ތަރައްގީކުރެވިގެން އާ އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން، އާ ގެސްޓްހައުސް. އިސްލާހު ވިޔަފާރިތަކަށް، ރިސޯޓުތަކާއި އިމާރާތް މާލިޖަހާ ހުރިގޮތުގެ ފަރި ފުރުސަތުތަކާއި އާދެ. މި ގޮތުގައި ދެންތިބި ފުރުޞަތު ހުރިކަމުގެ ސީދާ ބަޔަކާ ޖާގައޮތް ސިނާއަތުގައި ރާއްޖޭގެ ރާއްޖޭގެ ދައުލަތުގެ ބޭފުޅުންގެ ޖަލްސާގެ ވިޔަފާރި އެކުގައި އެކަނިވެރިޔާ ގޮތުގައި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް މަސްދާވާ ގޮތަށް ދިރިހުރިކަން ވެސް. ތަކުރާރު! ރާއްޖޭގައި މިހާ ބޭނުމަށް ޖަހާލަން އިންތިޒާމްކޮށް ފުރާވަރުގައި އަންނަ

ވަގުތެއްގައި އޭގެ ޑޮލަރުގެ ވިޔަފާރި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަކަށް މި ވިޔަފާރީގެ ނަފާ ނުލިބޭ. ހަމަ ސިސްޓަމް؛ އެއީ ވެސް އިސްތިޢުމާލުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް އެބަ ހުރި. ބޭރުގެ އޮޑިޓަރުސްފަރާތުން ބޭނުން ގޮތަކަށް ރާއްޖޭގެ؛ އަޅުގަނޑު ހަމަ ނިންމާލުމުގެ ކުރިން އަދިވެސް ހަމަ ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ބައެއް ކަންކަން އެބަހުރި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަގުތުކޮޅެއް އެބަ އަރުވަން ނިންމާލަން.

ވިލިނގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ސަޢުދު ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް. ކޮންމެ ވަރަކަށްގައި ވީ ވެސް ބޭރުގެ މި ކަންތައްތައް އިސްލާމިކް ބޭންކިންގް ބަލަހައްޓަން. އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްޗެހިތަކެއް ވެސް ޓެކްނިކަލް ކަންކަމަކީ، މިސާލަކަށް ހަމަ ގާނޫނުގައި ހުރީމާ ކަންކަން ބޮޑުކޮށް ބަރަހަނާ ކަމަށް ބުނަނީ އެ ކަންކަން ހަމަޖައްސާފައިވާ ސަރުކާރަށް! މިއީ ތިން ބަސް ވަކިވަކިން ކޮންމެ ނިޔާއެއް. މި ތަފްސީލު ސުރުޚީ ތަސްދީޤުކުރި، އެއީ ސަރުކާރުން އަންނަކަށް ބޭނުނާ ގޮތަކަށް އެ ކަންކަން ޤާނޫނީ ނިޔާގެ ތަރުތީބުން. ލިބޭ ހަރަކާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ކަންކަމެއް ދައުލަތުން، ދައުލަތުން ފުރިހަމަ ވަރުގެ ބޭނުންކުރި އެހެން ގޮތްތައް އެކަށީގެންވާ ކަންކަމެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އެއީ ވިސްނަވަރުގެ ކަމެއް. ހެދިގެން ފަހުން ވެސް ކަރަންސީ މަސްރަހާގައި އެ ދުރުކަމާ ބަރުދަލުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަހަރު ހިތްހަމަޖެހޭ ކަމެއް. މިއީ 21 ވަނަ ގަރުނު. މިއީ 1970އެއް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ފުރުޞަތުގައި ފުރަގަސްދަނީ ބޭރުންވާ ކަމަކީ، މިގޮތަށް މި ބަރުބަރު ދެކެވުނު ފަހަރުގައި ޢަދުލުން ވެސް މީހަކު ނިޔާމައި ފުރަމަށުވުރެ، ހިމަނައިދެވޭ މިއީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ކަމެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ފުރިހަމަ ކަމެއް. މިއީ ހަމަ ދުވަހުގެ މުސްތަޤުބަލަށް ޚިޔާލު ވެސް އަދި ކުރިއަށް ގެންދާ އެކަމާ ގުޅޭ ޤާނޫނީ ބަދަލުތަކާ ސަރުކާރުގެ ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން، ބައިވެރިން ރައްޔިތުންނަށް ނަފާހުރި ގޮތަކަށް ލިބިފައިވާ ހުށަހެޅުން އެ ކަމެއް. މާލީ އެހީތެރިކަން ދިނުމަށް މަސައްކަތް ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ނެތް. މާލީ އެހީތެރިކަން ދޭނެ ގޮތް ނެތެވެ. އަދި ބާކީ ހުރިހާ ކަމަކަށް ވެސް މި ޚިދުމަތަށް ބެލޭ. އިތުރު ހިންގައިދިނުމަށް ކަންތައްތައް އަތުރާ ބަރާބަރަށް މާލީ އެއް ގުޅިގެން އެ ވާހަކަދެކެވޭ ތަރައްޤީ ބަލާ އެބަ އޮތް ދައުލަތަށް ރާއްޖޭގައި. އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު އެހެންވީ އެ ވާހަކަ ހިއްސާކޮށްލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޓޫރިޒަމް ގާނޫނަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހަށް، މުހިއްމު އިސްލާހެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންނަމަވެސް، ކަންބޮޑުވާ ބައެއް ކަންތައްތައް އެބަހުރި. ރިސޯޓުތައް ހަދަން، ނޫނީ ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީއެއް ގާއިމުކުރުމަށް ރަށްރަށާއި ފަޅުފަޅު އެކި ނަގާފައި ތިބޭ ފަރާތްތަކުން އެ ފަޅުތަކާއި ޓޫރިޒަމް ގާނޫނުގެ ތެރެއިން އަދި ޓޫރިޒަމް ގަވާއިދުގެ ތެރެއިން ހުއްދަ އޮންނަ މިންވަރަކަށް ހިއްސާއިގެން އެ ތަނުން ބައެއް ވިއްކަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޭން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު އެބަހުރި. އެ ދަފުސްޖެހުން، އަދި ވިއްކަން ބޭނުންވެއްޖެއްޔާ ވެސް ޖެހޭނެ. މި ގާނޫނުގެ ދަށުން މި ގެންނަ އިސްލާހުގެ ދަށުން އެ ފުރުޞަތު ދެވިގެންދާނެ. އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންނަމަވެސް، ވިއްކާއިރު ނޫނީ ކުއްޔަށް އެ ދޫކުރާއިރު ދިވެހިންނަށް. އެއީ ޓޫރިޒަމް ގަވާއިދުގެ ތަރަހައް ދޫކޮށްލެވިފައި އޮތް ޖާގައެއް، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެ އަންނަނީ ގާނޫނުގެ ތަރަހައް. ޓޫރިޒަމް ފެސިލިޓީއެއް ވިއްކާއިރު، ނޫނީ ކުއްޔަށް ދޭއިރު، އެ ކަމަށް މިއަދު ފުރިހަމަ ފަރާތެއްގެ ދިވެހި ނުވަތަ ބިދޭސީ ފަރާތެއްގެ ބަޔަކު ހިއްސާވާ ރަށްރަށް، ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީ ދިވެހިންގެ އަތުން ބޭރުވެދާނެ. މި ޓޫރިޒަމް ދާއިރާ ވަރަށް ބޮޑަށް ބިދޭސީ އަތްތަކަށް ދާ. މިހާރުވެސް ދިވެހި ބަޔަކު ހިންގަނީ ކިތައް ރިސޯޓު ކަމަކަށް ބަލާއިރު. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދެން އެ ރިސޯޓްތަކުން ކީއްވެގެން ހިއްސާ ނުކުރެވެނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދާއިރާ ގޮސް ޖަހައިގެން ކިތަންމެ ބޮޑަށް، ކޮންމެ ފަރާތަކަށް އެ ބަޔެއް ދެވޭނެ ގޮތެއް ދޫކޮށްލެވިފައި. ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީ ގަނެވުނަކަސް ބިދޭސީ ފަރާތްތަކަށް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ދޫކޮށްލާއިރު، ދިވެހިންގެ އަތުގައި ވާ ދާއިރާއެއް. އަދި ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގެ އިސްތިސްމާރުކުރުމަށް، ދިވެހިންގެ ހިއްސާ ބޮޑު ކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ. ރިސޯޓުތަކާއި ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީތަކުގެ ހިއްސާ ބިދޭސީއަކަށް ދޫކޮށްލާއިރު، އަދި މާލީ ގޮތުން ވެސް ރިސޯޓުތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ ޓެކްސް ރޭޓު ކަމުގައި މި ދަނީ 4%ގެ ބޭނުން ދޫކޮށްލާ ގޮތަށް ރިޒަލްޓް ނުލިބޭ ދާއިރާއެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ކަހަލަ ބިޒްނަސް ވެސް އެހެން ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީއެއް އިން ބަޔަކު ގަތުމުން އެ ފަރާތްތަކަށް ހިއްސާ ދޫކުރާއިރު، ކަނޑައެޅޭ މިންވަރު ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށް އޮތް. އެ ގޮތުން ފޯރަމް ގައި މި ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީ ކުއްޔަށް، ރިސޯޓުތަކުގެ ރިސޯޓުތަކުގެ ޓޫރިސްޓު ފެސިލިޓީ ގަނެވޭނީ ބިދޭސީ ފަރާތްތަކަށް. އެ

މީހުންގެ އަތުން އެ މީހުން ގަންނައިރު މި ނަގާ 4%ގެ ޓެކްސްގައި މިހާރު މި އިސްލާހުގައި މި އޮތީ. ނަގާ 4% މިއީ އެކަށޭނަ އަދަދެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. މާލޭގައި އިހަށްދުވަހު ހިޔާވަހިކަމަށް [illegible] ފޯމުލާ؛ ވިހި ހާހުން ފަންސަވީސް ހާސް މީހުން އެބަ ފޯމުލާ. ފްލެޓް ގަންނަން ބޭނުންވާ ބައިވަރު މީހުން އެބަ ތިބި [illegible] [illegible]. މިހާރުވެސް މާލޭން އަދި ހުޅުމާލޭން ފްލެޓެއް ގަންނަން ބޭނުންވާ މީހަކު ފްލެޓެއް ގަންނަންޏާ 8% ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަންޖެހޭ. 8%ގެ ޓެކްސާ އެކީ އެ ގަންނަނީ. އެހެންވީމާ، އާންމު ރައްޔިތުން އެހާ ބޮޑު [illegible] އެހާ [illegible] ބޮޑު ޓެކްސްގައި ގަންނައިރު، ދުނިޔޭގެ [illegible] [illegible] މި [illegible] ގަންނައިރު 4% ޓެކްސް އަތުން މިއީ އެހާ ބޮޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ އުސޫލެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިއަށް ހަމައެއް ގަންނަންޖެހޭ. 8% ވިޔަސް މައްސަލައެއް ނެތް. [illegible] ގޮތުގައި މި ހުންނަ ފްލެޓްތަކުގެ ޓެކްސް އެކީ ގަންނަންޖެހޭ. ފްލެޓެއް ގަންނަ ދިވެހިން ފްލެޓެއް ގަންނަންޏާ އެ މީހުންގެ އަތުން ނަގާ ޖީ.އެސް.ޓީ ޓެކްސް، ފްލެޓް ކަމުގައި، އެ މީހުންގެ ހިޔާވަހިކަމުން އެ [illegible] [illegible] އެ ނަގާ ޓެކްސް އެކީ [illegible]. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު [illegible] [illegible]، އެ ސަރަހައްދުގައި، ހއ، ހދ، ށ. ހިސާބުގައި ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީވަމުން ދަނީ. އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] ނަގާ ޓެކްސް އެބަ [illegible] [illegible]، [illegible]. ފުރަތަމަ [illegible] އަހަރު [illegible] [illegible] ހަމަ [illegible] އެބަ ދަންނަވަން. އަދި [illegible] [illegible] އަހަރު 50% [illegible] [illegible] ދިހަ އަހަރުގެ ޓެކްސް [illegible] [illegible]. އެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ޓޫރިޒަމް [illegible]. އަދި އޭގެއިތުރުން [illegible] ރިސޯޓްތައް [illegible] ނޫން، ގެސްޓްހައުސްތަކުން ވެސް އެހާ [illegible] [illegible]. ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީ އެބަ [illegible] [illegible] އަހަރު. [illegible] [illegible] އަހަރު 50% [illegible] އެ [illegible] ޓޫރިޒަމް އިންވެސްޓްމަންޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ޓޫރިޒަމް އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް އެބަ [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރަހައްދުތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible]. ހއ، ހދ، ށ، އައްޑޫ، ފުވައްމުލަކު، ހުވަދޫ، މި ސަރަހައްދުތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރުކާރުން [illegible]. އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]، ހއ، ހދ، ށ، އައްޑޫ، ފުވައްމުލަކު، ހުވަދޫ، މިސާލަކަށް. އެ ސަރަހައްދުތަކުން މިހާރު ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީ [illegible] ޓޫރިޒަމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟ [illegible]؟ [illegible]؟ [illegible]؟ މިހާރު [illegible] [illegible]؛ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ނިންމާލަނީ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން ބަލައިލަން ހިނގާ މި ބަދަލު ގެނައިމާ ކިހާ ވަރަކަށް އިންވެސްޓްކުރުން އިތުރަށް އަންނާނެތޯ. އަދިވާ އިތުރަށް؛ އޭގެ ސަބަބުން އިކޮނޮމީއަށް އިތުރަށް ކޮންޓްރިބިއުޓްކުރާ އަދަދަކީ ކޮބައިތޯ؟ މީގެ އެސެސްމަންޓެއް ހަދާފައި މި ތަނުން ހުށަހަޅާ ކަމަށް ވަންޏާ ނޯޝަނަލް ޑިސްކައުންޓާ ވެސް ހަވާލުކުރެވިދާނެ އޭގެ އެސެސްމަންޓެއް ހަދަން. މި ވަގުތު ބަޖެޓުގައި، މީގެ ބޭސްލައިން ބަޖެޓުގައި މިކަން ކުރުމަކީ ފުރިހަމަ ކަމެއް. ހަމަގައިމު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ކަމަކީ، މި ސަރަހައްދުތަކުގައި މިކަންކަން ކުރައްވަވާނެތީ. އެއާ ގުޅިގެން ބައިވަރު ސުވާލު އުފެދޭ [illegible] ފުރިހަމަ ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އީސާ.

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އީސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފާކުރަން، ގިނަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ބިލާ ގުޅޭ ގޮތުން ވަރަށް ބިނާކުރަނިވި ވާހަކަފުޅުތަކެއް ދެއްކެވިއްޖެ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަލީމް ފާހަގަކުރެއްވި ނުކުތާ. އަދި ހަމަ ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެއަށް ތާއީދުކުރައްވައިފި. ޓޫރިޒަމް ފުޅާކުރުމަށް ހުރަސްއެޅިފައި ހުރި ރަށާއި ފަޅު ސަރަހައްދު ދޫކުރަން އަޅުގަނޑު؛ މިސާލަކަށް ހއ، ހދ.އިން ފެށިގެން އައިސް ނ.އާ ހިސާބަށް ފޯރާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއީ ސަރަހައްދެއް ކަމަށް ބެލިދާނެ. އަދި ދެން އައްޑޫން ފެށިގެން އައިސް ގއ، ގދ.އަށް ވެސް ބެލިދާނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ހިސާބުތަކުގައި ޓޫރިޒަމް ފުޅާކުރުމަށް ބާރުއަޅައި ގެސްޓްހައުސް ޓޫރިޒަމް ދިރުން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ތާއީދުކުރަން. މިސާލެއްގެ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރެއްވި، ވަކި މުއްދަތަކަށް ބޭސްލައިން ފުރިހަމަކުރުން. މި ދެންނެވިހެން، އިންވެސްޓްމަންޓްތައް އަންނަން، އިންވެސްޓަރުންގެ ކޮންފިޑެންސް ހުރުމަށް ބަލައި ޓޫރިޒަމް [illegible] ސަރަހައްދުތަކުގައި [illegible] ފުރުޞަތު ދިނުން އެއީ ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް. އިންޑަސްޓްރީ ފުރުޞަތުތަކާއި، އިންވެސްޓްމަންޓުގައި ގިނަވިވަރަކަށް، ވަޒީފާ ގިނައިން އުފެދުންވަރަކަށް ދައުލަތަށް ލިބޭ އާމްދަނީ ވެސް އިތުރުވާނެ، ޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދަށް ކޮންޓްރިބިއުޓްކުރާ މިންވަރު ވެސް އިތުރުވާނެ. މީގެ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ދަންނަ ވަރަށް ރާއްޖޭގެ ހިސާބުގެ ވާހަކަ މި ދަންނަވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިދިޔަ ފަންސާސް އަހަރު ތަޖުރިބާކުރަމުން، އެކި މަރުހަލާތަކުގައި އެކި މިންވަރަކަށް

ތަޖުރިބާކުރަމުން އައިސްފައި ހުރި ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ ވަކިން ބޭނުން މި ތަޖުރިބާ ހުރި ބަޔަކު ވެސް ދުނިޔޭގައި ނުލިބޭނެ ބުނުން އެއީ ގޯހަކަށް ނުވާނެ. ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރި؛ ޓޫރިޒަމް ވިޔަފާރިއާ ބެހޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ގަބޫލުކުރެވެނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއީ ހަމައެކަނި ރިސޯޓެއް ހިންގުމޭ. ނޫން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިއަކީ ވެސް އެއްގޮތަކަށް ވިސްނައިލުމާ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހިންގައިގެން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ސީދާ ގޮތުން ލިބޭ މަންފާއަށް ވުރެ ނިސްބަތުން ގެސްޓްހައުސް ހިންގައިގެން ލިބޭ މަންފާ ބޮޑު ވެސް މިހާރު ބައެއް ތަޖުރިބާކުރުން އެބަ ވިދާޅުވޭ ވަރަށް ގިނަ ސަރަހައްދުތަކުން ޖަހައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއް ސަރަހައްދަކީ، ކުދި ވިޔަފާރިތަކެއް އުފެދުމުގެ ފުރުސަތު މި އިންޑަސްޓްރީގެ ތެރޭގައި އިންތިހާއަށް ހުޅުވިގެން އެބަހުރި. ރަށުން ޑައިވާ ކައިރިން ވަޒީފާ އުފެދުމުގެ ފުރުސަތު އިންތިހާއަށް އެބަ ބޮޑު. އަދި ޚާއްސަކޮށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، ބޮޑު ފައިސާ؛ ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިން ލިބޭ ބޮޑު ފައިސާގެ 100% ދުވަހުން ދުވަހަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދުގައި ހިއްސާކުރަމުން، ކޮންޓްރިބިއުޓްކުރަމުން އެ ދަނީ. ރިސޯޓު ހިންގައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީގެ އަޅުގަނޑުގެ އަންދާޒާއަކީ؛ އަޅުގަނޑު ދިރާސާކޮށް ހަދާފައެއް ނޫނޭ. އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ ހިސާބުގެ ތަފާތަށް އަޅުގަނޑު ދެކޭ އަންދާޒާއަކީ ގިނަވެގެން ޓޫރިޒަމް ދާއިރާ ރިސޯޓު ހިންގައިގެން ލިބޭ ބޮޑު ފައިސާގެ 20% ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދުގެ ބޭންކިންގ ސިސްޓަމުގެ ތެރޭގައި ހިއްސާއެއް ނުކުރޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ ފައިސާ ދަނީ ޔޫރަޕުގައި ހުންނަ [illegible] އަޖްނަބީ [illegible] ވިލާތާ ސިންގަޕޫރުގައި ހުންނަ ރިސޯޓު އޮނަރުންގެ އެކައުންޓަށް ދަނީ. ހަމައެކަނި ރިސޯޓު ހިންގައިގެން އައުޓްލެޓްތަކުން ލިބޭ ފައިސާތަކު، ބޮޑު ފައިސާތަކު؛ މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަޖެޓުން މުވައްޒަފުންގެ ކާއިނުބަދިލާއި، މިފަދަ ކަންކަމަށް ސަޕްލައިޔަރުތަކާ [illegible] މަދު [illegible] ނޫނިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދުގެ ތެރެއަށް، ބޭންކިންގ ސިސްޓަމުގެ ތެރެއަށް އެ ފައިސާއެއް ނުވަދޭ. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ވިޔަފާރިކޮށްގެން ލިބޭ ބޮޑު ފައިސާ، އާމްދަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކުތަކަށް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް ނުދާނޭ އުސޫލެއް؛ އެއީ އެއް ދުވަހަށް ނަމަވެސް، ދެ ދުވަހަށް ނަމަވެސް، އެއް މަހަށް ނަމަވެސް، ދެ މަހަށް ނަމަވެސް، އެ ފައިސާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކެއްގެ ތެރެއިން ނޫން ގޮތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުން ބޭރުނުކުރެވޭ އުސޫލެއް؛ ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި މިކަމަށް އުސޫލުތަކެއް ހަމަޖެހިފައި އެބަ ހުރި. އެކަމަކު އުސޫލެއް އަޅުގަނޑުމެން ގެންނަން އެބަ ޖެހޭ. އެ ނުގެނެސްފި ކަމަށް ވާނަމަ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންތެރި ތަކެތީގެ 90% ބޭރުން އިމްޕޯޓްކުރާ، ބޮޑު ފައިސާއިން އިމްޕޯޓްކުރާ ޤައުމެއްގައި ދިރިއުޅުމުގެ އަގުތައް ނުއުފުލޭނެ އެއްވެސް ގޮތެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނެތް. މިއަދު ޑޮލަރު ގަންނަން ވިޔަސް އަށާރަ ރުފިޔާއަށް. މާދަމާ ނަވާރަ ރުފިޔާއަށް. ދުވަހުން ދުވަހަށް [illegible] މުދަލުގެ އަގުން ބަދަލު [illegible]

ދިވެހިރާއްޖެ މި އޮންނަނީ. އެހެން އެ އޮންނަ ސަބަބަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އާމްދަނީ ނުލިބޭތީ ނޫން އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ގާތްގަނޑަކަށް އަޅުގަނޑުގެ އަންދާޒާއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީން އަހަރެއްގެ މައްޗަށް 4 ނުވަތަ 5 ބިލިއަން ޑޮލަރު ވަންނަ އިންޑަސްޓްރީއެއްގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެ ގާނޫނީ ޓޫރިޒަމްގެ ސަބަބުން، އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ހަރުދަނާ ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދިވެސް ގެންނަންވީ ވަރަށް ނުގެނެވި އޮތުމުގެ ސަބަބުން މިހާރު ބޭރަށް ގެއްލެމުންދަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް މި އިންވެސްޓްކުރަން ލިބެންވާ ފަންޑު ނުލިބި އެބަދޭ. މިއީ ވިސްނާލުން ބަރުދަން ކަމެއް. ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިއަށް އަޅުގަނޑުމެން ފޯރުކޮށްދެވިދާނެ އިޤްތިޞާދީ ރައީސް، ރިސޯޓުތަކުން ރިސޯޓެއް ހަދަން ގެންނަ ތަކެތިން ބޭއްވި މަސައްކަތްކުރަނީ. ގެސްޓްހައުސްއެއް ހަދަން ގެސްޓް އެއްކަލުން ޖެހިއްޖެ މަސައްކަތްކުރެވޭތޯ. ޖުޑީޝަލް ގާނޫނުތަކުގައި އެބަބުނޭ، މިހެން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ވެސް ގެސްޓްހައުސްއާ އަގުން ކައުންސިލުން ކުއްޔަށްދީ ބިމުން ރިސޯޓުތަކުން ނަގާފައިވާ ކުރި ނަގަން. ނ އަތޮޅުގެ ރިސޯޓުތަކުން އަކަފޫޓަކަށް ޖެހޭނީ 50 ލާރި. މިހާރު ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ގެސްޓްހައުސް ހަދަން ނަގާފައި އެހެން ބިމުން ވެސް އަކަފޫޓަކަށް 50 ލާރި. ޖެހޭއިރު މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ނުދޭ. ކައުންސިލުން ޓޫރިޒަމް ގާނޫނުގައި ބުނާ ގޮތަށް އެއްކަލަށް ޓޫރިޒަމުން ކުއްލިއަކު ދިޔަވައި ހުރި އެންމެ ކުޑަކުޑަ 50 އަކަމީޓަރު ދުވަހުގެ ފްލޯރއަރިޔާ. 10 އަކަމީޓަރު، 15 އަކަމީޓަރު ރަށްރަށުގެ ކައުންސިލްތަކުން ބިން ކުއްޔަށް މި ދެނީ. ގިނަވެގެން 30 އަކަމީޓަރު ދެނީ. މިހެންވެއްޔާ، ކަސްޓަމަރުސް ގެއްލި މާލޭގެ ފަރާތް ނޫން. ސަބްސިޑީސްކުރުމުގެ ރައިވިސް ދިނީ ނޫން. ސަބްސިޑީ ޕޮލިސީގެ ރައިޓްސް ދިނީ ނޫން. މިހާރު ރާއްޖޭގައި އޮޕަރޭޓް މިރިސް، ސްކޫޓް، ފެންސްޓާސް އިނދޭގެ ކުދިކުދި ރިސޯޓުތަކާއި. ގެސްޓްހައުސް އޮޕަރޭޓް ސަބްސިޑީ، ދިހަކަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތައް ގަނެވޭ ބޭނުންކުރާ ކަމަށް ވަނީ. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ އާންމު ގޮތެއްގައި މިހާރު ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި ވިއްކިރިސް ޕެކޭޖު އެބަހުރޭ. އެ ފައިސާ ސީދާ ވަންނަނީ އެ ރަށަށް. ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގެ ޖާގަ އުފެދޭ ހަރުކަށި، މިއަދު އުފެދޭ ދާއިރާގެ ސަބަބުން ރިސޯޓްތަކުން ވަޒީފާ ހުރިހާ އާއްމުގެ، އެންމެން އިތުރު މަސައްކަތްކުރާތީ ކުރަނީ ނިޔަނިޔަ ބަދަލު ރަށްރަށުގައި އެކަމަށް އިޤްތިޞާދީ ރައީސް ވިޔަފާރިއާ ހުރިނަމަ އިނގޭނީ. ގެސްޓްހައުސް ފުނާވުމަށް. އެ ބިޒްނަސް ހުންނަން ތަނާއި ކަމުގައި ވަކާލާތުގެ ދަނޑުވެރިން ޖަހަނީ، ސަރުކާރުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެކިކަންކަމުގެ ޖަލްސާގައި ދުވަހު އިޤްތިޞާދީ ޖުޑީޝަލް މިނިސްޓްރީން ވެސް، ސަރުކާރުން ވެސް، މި މަޖިލީހުން ވެސް ޖުޑީޝަލްގެ ބާރު ކޯޓް ފަހަރަށް އަޅުގަނޑުމެން އަންނަމުންދާ ބޮޑު ވަރަށް އެއީ ރިސޯޓްގެ ހަމަ ވާހަކަ. އެއީ ރިސޯޓްގެ ހިންގާ ވާހަކަ. ނޫން، އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ޖުޑީޝަލީ ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގާތުގައި ކުރަމުން އަންނަ މަސައްކަތެއް. އެއީ ހަމައެކަނި ރިސޯޓްގެ ހަދައިގެން ވަކިވަކި ޓޫބަރު އެކަނި ވިސްނާލުމުގެ ނޫން އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ޖޯ މާޔާބެ ޖުޑީޝަލް، މިދިޔަ މާޔާބެ ޖުޑީޝަލް، ހަމަ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުން ދޭ ޖޯބުތަކުގެ ހިމާޔަތް މި ސަރުކާރަށް ކާރު ވަލާ ވިއްކާލުމުގެ ވިޔަފާރިއަކީ، މި ހޮޔ

އަޅުގަނޑުވެސް ކައިރީގައި މި އޮތީ ދުބާއީ ފަދަ ޤައުމުތަކުގައި މި އޮތް ފަސޭހަފަހިކަމަކާ އަރަބު އެންމެ ބޮޑު، އެންމެ ބޮޑު އާމްދަނީއެއް އެ ޤައުމަކަށް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާއިން ހޯދި އެއް ވިޔަފާރި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ކިރިޔާ މިއަދު އެ ވާހަކަ މި ދެއްކެނީ. ގަބޫލުފުޅުކުރައްވާ! އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ދުނިޔޭގެ މިކަމުގައި ވެސް އެންމެ ތަޖުރިބާކާރު މީހުން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާކަމުން އަޅުގަނޑުމެން މިއީ. ޕާޓީވެގެން ހުރިހާ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބު އެއްގަމަށް މި އިންޑަސްޓްރީއަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތަކެއް، މި އިންޑަސްޓްރީއަށް ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ އިޞްލާޙު ވިޔަފާރިތަކުގައި ތަޢާރަފުކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފަސް މި ޖެހިލުނީ؟ ޕާޓީވެގެން ހުރިހާ އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ރަނގަޅު އިންވެސްޓްމަންޓް ބޭނުމެއް ނުގެނެވިގެން މި އޮތީ، ނުވަތަ ބޭނުންތަކެއް ހިނގާ ފަރާތްތަކެއް، ދުނިޔޭގެ ވަރުގަދަ ބޭނުންތަކެއް ޝައުޤުވެރިވާ ފަދަ ބޭނުންތަކަކަށް ތަރުހީބުދީ ދަބަރުހުލުމަ ގާނޫނުތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަނޑަވަރުނުކުރެވިގެން މި ދުނިޔޭ ޕާޓީވެގެން ހުރިހާ އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށް ގެނެސްދެންޖެހޭ ކަންކަމެއް. ފޯނެއް ޓޫރިޒަމްވެސް ކުރިޔަށް ބޭނުންކުރަނީ މި ވިޔަފާރިވެރި ދިރާސާކުރަން އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުތު ކަށްވެރިވާ އެކި މަޢުލޫމާތުތަކުގައި ބޮޑުވީ. ކާމިޔާބު ކުރި އަޅުގަނޑުވެސް ވާހަކަ ބުނެލަން ބޭނުން. އަދި އެ ފައިސާ ނަގަން އެއް އަނގޮޅިފައިބަރޮށް، ބިޑުގަން. އެކަމާ ކުރެ، އެކަމާ ކުރެ، ކުރި ދަރިވަރާ ކުރެ ޗެކުލިސްޓުފަދައި ކުރި ރާއްޖެތެރެއަށް، ބަޖެޓުކޮށްފަދައި ކުރި ވިޔަފާރިތަކަށް މި އިންޑަސްޓްރީގައި ބައިވެރު އެބަހުރި ވިޔަފާރިތަކަށް. މީހާ ވަރަށް ރަނގަޅު ދިރާސާއެއް މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅައި، ކުޑަ ވަރުގަދަ، މި ސަރުކާރުން ގެނައީ ޖޫރީން ބަދަލުތަކެއް. އެންމެ ދިމާލުކަން ގެނައުމަށް ފަހުރުވެރިކަން އުފެދިން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ދިރާއަށް މި އިންޑަސްޓްރީ ގެންދާކަން ފުރުޞަތުއޮތުމަ. ވާހަކަ ހަރުދަނާކޮށް ގެނައުން; މީގައި އެބަހުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލިއްޔަތު ބަޔާ ގެނައުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭނުންތެރި ބަޔާ ގެނައުން، ޖާގައާ ބަޔާ ގެނައުން. މިހެންގޮސް ބައިވެރު ގެނައުމަކާއި މީގައި އިންވެސްޓަރު އެބަހުރި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ. މި ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިއަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލެވުނު، ބޮޑު ޚިދުމަތްތަކާއި ދުވަސް އެބަހުރި. ހަމަ ގެނެސްދެއްވި ޖާގައާ ގެނައުމުން ރިސޯޓުތަކަށް ނަގާފައިވާ ކުރިމަގަށް އެކަން ކުރަން އަޅުގަނޑުމެން މަޤުބޫލުކުރަނީ ތިޔަފަދަ އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންވާ ވަރަށް ބޮޑު ދިމާލަށް ފޮރުވުން، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ވަރާ ފަސޭހަ ބާރުމި ކަމެއްގައި ހަރުދަނާ، އުފެއްދުމަށް އެއް ކުރިއަށް ނަގާއި ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އިޤްތިޞާދީ ހަމައެކަ، އަޅުގަނޑު މި އިސްލާމީދީނާއި މަސައްކަތްތަކާއި ތަރައްޤީއާ އަޅުގަނޑު އެހެން، އިޤްތިޞާދީ ދިރާސާކުރުން ވަރަށް ބޮޑަށް ކުރިއަށް،

މުޅި މި އިންޑަސްޓްރީއަށް؛ ހަމައެކަނި ރިސޯޓްތަކަށް ނޫން، މުޅި މި އިންޑަސްޓްރީއަށް، މި އިންޑަސްޓްރީގައި އިހުމާލު؛ ސަފާރީތަކަށް ވެސް، ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ވެސް، ރިސޯޓުތަކަށް ވެސް، މިހެންގޮސް މިއާ ގުޅެންހުރި ހުރިހާ ތަނަކަށް މަޤުބޫލުވާނެ ފަދަ ގޮތަކަށް ގާނޫނީ ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލު ގެނައުމުގެ މަސައްކަތްކޮށްދިނުމަށް އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި ޑިމޮކްރެޓުންގެ އަރިހުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަންނަވާލަނީ މިއަދުގެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތައް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް. 10:00ގައި ޤައުމީ ތަރައްޤީއާއި ތަރިކައިގެ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 7 ގައި. 10:00ގައި އާންމު ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 11 ގައި. 10:00ގައި ލާމަރުކަޒީ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 6ގައި. 11:00ގައި ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 4 ގައި. 11:007ގައި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 5ގައި. 11:00ގައި ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 10ގައި. 11:00ގައި އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 12ގައި. 11:00ގައި އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ، ކޮމިޓީ ރޫމް 6ގައި. 12:00ގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ. ކޮމިޓީ ރޫމް 10ގައި. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ، ދިއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ވަޙީދަށް.

ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް ޤާނޫނު (2/99)އަށް ގެނައު އިސްލާހު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނުތަކަށް ވަރަށް ގިނަ އިސްލާހު، ވަރަށް ގިނަ ބަދަލުތައް އެބަ ގެނެވޭ. ޚާއްޞަގޮތުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތައް ހައްލުކުރުމަށް ބަލައި ގެނެވޭ ބަދަލުތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ވާހަކަ ދައްކާއިރުގައި މި އިންޑަސްޓްރީގެ އަދި މި ދާއިރާގެ ވަރަށް ގިނަ ކަންބޮޑުވުންތައް އަބަދުވެސް ފާހަގަވޭ. ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދުގެ 30%، ޖީ.ޑީ.ޕީގެ 30% ހިއްސާކުރާ އިންޑަސްޓްރީ. އަދި ރާއްޖޭގައި ދައުރުވާ ބޭރު ފައިސާގެ 60% ނޫނީ 70% ހިއްސާކުރާ އިންޑަސްޓްރީގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދައްކަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މި ގާނޫނުން ވެސް ކުރި، އަދި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމާއި، ބީލަމުގެ ނިޒާމު ގެންނަ ބަދަލުތައް ފާހަގަވޭ. ޚާއްޞަގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިހާރު ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވިޔަފާރިކޮށްގެން ލިބޭ މަންފާ، އެކަށީގެންވާ މަންފާ ލިބުމަށް ދަތިވާ ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނުތަކަށް މި ގެނެވޭ ބަދަލުތަކެއް އެބައާދޭ. ޚާއްޞަގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަ ރަނގަޅު ދިރާސާއެއްގެ ބެލުމެއްގެ ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ނުގެނެވި، އެކި ކަހަލަ ކަންކަމާ ގުޅިގެން، އެ ވަގުތެއްގައި ދިމާވާ ކަމެއް ހައްލުކުރުމަށް ބަލައި ގެނެވޭ ބަދަލާ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންބޮޑުވުން މި އަންނަނީ.

ބަޖެޓުގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެ ވިޔަފާރިން ލިބެންޖެހޭ ރަނގަޅު މަންފާލިބޭނެ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުތަކުން ބައްޓަންކުރަންޖެހޭ. އެކި ވަގުތު އެކި ޓެކްސްތައް ތަޢާރަފުވެގެންދިޔައިމާ ވިޔަފާރިން ބަޖެޓުގައި ލިބެންޖެހޭ މަންފާ ނުލިބި، އަދި އެ އިންޑަސްޓްރީ ވެސް ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ދެމިހުރުމަށް ފުރުޞަތު ނުލިބޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ބޭނުންވާ ތަރައްޤީން ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ، ތަރައްޤީވެގެންދާއިރު ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާއިން ވަންނަންޖެހޭ ފައިސާ، ޑޮލަރުގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ވެސް، އަދި ރިސޯޓްތަކުގައި ކޮޓަރިތައް ވިއްކައިގެން ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ވެސް، ނޫނީ ފައިސާ ވެސް ރާއްޖެއަށް ނުވަންނަ ކަމަށް. މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުމެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމައެކަނި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަރޯސާވެގެން ތިބެން އޮތް ކަމަކީ، ޓޫރިޒަމް. މިކަން 50 އަހަރު ފެށުނުއިރުގައި ހަމައެކަނި ޓޫރިޒަމް ސަރަހައްދު. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޓޫރިޒަމްގެ އާމްދަނީ ދާއިރާ ޒިޔާރަތް ވަނީ ހަމަ ކުރިން ސަރުކާރުން ވެސް ދިނީ. އެހެންވީމާ އެކަން ބުނެވޭ ޙާލަތު، ކޮން ގޮތަކަށް ވަސީލަތްތަކުގެ ހިއްސާތައް ލިބޭނީ؟ އެ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު ޓޫރިޒަމް ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުމުގައި ހިތްހަމަޖެހޭ ކަމެއް މިއަދު ސަރުކާރުން އެބަ ފާހަގަކުރަން. އެއީ ޓޫރިޒަމްގެ އިޤްތިޞާދު ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވޭ މަޝްރޫޢުތަކެވެ. ބަޖެޓުގައި ސަރުކާރުގެ އިޤްތިޞާދު ފުޅާކުރަން ބޭނުމާއި 50 އަހަރު ވަންދެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިޒަމްގެ އިންވެސްޓްމަންޓު ހަމައެކަނި ސަރުކާރުން ބަޖެޓުގައި ޖާގަ ދީފައިވާ ފަދައިން، ހަމައެކަނި މި ސަރުކާރުން ބެލެހެއްޓުނު. ޓޫރިޒަމްގެ އިންވެސްޓްމަންޓު ދަށަށް ދިޔައީ ބޮޑު ހިސާބަކަށް، ޓޫރިޒަމްގެ އިންވެސްޓުމަންޓު އެއީ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހިތްވަރު ދެމެހެއްޓުމަށް ވެސް ބޭނުންވާ ކަމެއް، މިއީ ޓޫރިޒަމްގައި އިންވެސްޓުކުރުމަށް ފަސޭހަ ވެރިކަމެއް ދިނުމަށް ބޭނުންވާ ކަމެއް. ސަރުކާރުގެ އިންވެސްޓުކުރާ ފަރާތްތަކާ ފުރުޞަތު ހޯދޭނެ ގޮތެއް ވެސް، އަދި ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ހިންގުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޚަރަދުކުރަމުންދާ ރީތި ވިސްނުމެއް. ހަމަ އެކަހަލަ އެ ސަރުކާރުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ ޕްރޮޖެކްޓް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުގެ ހިންގުމަށް މި ދިމާވާ ބޮޑެތި ހިތާމަ، އެ ހިންގާ އެ ސަރުކާރުގައި ޚަރަދުކުރާ ކަމެއް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާނެ. އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ބަޖެޓުގައި މުޅިއަކު އިޤްތިޞާދީ ފުރުޞަތުތަކެއް ވެސް އަދި ވިޔަފާރިކުރުން އެހީވެދޭ. ބަޖެޓުގައި ބަޖެޓުގެ ހިންގުމުގައި ހަރުދަނާ؛ މުޅިއަކު އިޤްތިޞާދު އެއްކޮށް ހަމަޖެހުނު މި ރާއްޖޭގައި އެ ހިންގާއިރު. ޓޫރިޒަމްގެ އިތުރުން ވިޔަފާރިތަކުން އަދި އިތުރުން ކުރިއަށް ދަތިކަމާ އިޤްތިޞާދީ ފަސޭހަކަމެއް ހުރި ބަޖެޓުގެ ހިންގާގޮތް މި ރާއްޖޭގެ. ސިޔާސަތުތަކުގެ އިތުރުން އެ ރާއްޖޭގައި? އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާ ފަރާތަކުން މުޅިއަކު އިޤްތިޞާދުގެ އިސްތިޤުރާރު ހިނގާނެ؟ ހަމައެކަނި ވަރަށް ބޮޑު އެކަށީގެން މިއީ. އެކަށީ ފުލުފުރާތިކުރުން ބަލައި ނަމަ މުޅިއަކީ ފަރާތް ނިކަން މުޅިއަކު އިޤްތިޞާދީ ފުރުޞަތެއް އަދި ހިންގުންހުރި ތަނެއްގައި، ޓޫރިޒަމްގެ ބަޖެޓުގެ އެންމެ ވިޔަފާރިކުރާ ހިންގާކަން ކަމަކަށް، މިކަން

ކުރެވެނީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ދިރާސާކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް މި ދާއިރާއިން ރާއްޖެއަށް ވަންނަންޖެހޭ ފައިސާ ވަނުމުގައި ހުރި ގޮންޖެހުންތައް ވެސް އެބަ ހައްލުވާންޖެހޭ. އެ ކަންކަމަށް ގާނޫނީ ބަދަލުތައް ގެނެސްގެން އެ ކަންކަން ހައްލުކުރެވުން އޮތީ. ހަމައެއާއެކުގައި ރާއްޖޭގެ ވަރަށް ގިނަ ރައްޔިތުން، އަދި ވަރަށް ގިނަ ޖުވާނުން ހަރަކާތްތެރިވާ ދާއިރާއެއް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާއަކީ. އެ ދާއިރާގެ މަސައްކަތްތެރިން ވިޔަފާރިވެރިން އެ ވިޔަފާރީގެ ކަންބޮޑުވުންތަކަށް ވެސް، އެކަށީގެންވާ ޖަވާބެއް، އެންމެ ރަނގަޅު ޖަވާބެއް ލިބޭ ކަމަށް އެ ފަރާތްތަކުން ގަރާރުކޮށްދެއްވާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނުތަކަށް ގެނެވޭ ބަދަލު އޮތުގައި އެ ކަންބޮޑުވުންތަކަށް ވެސް ޙައްލުވާނެ ގޮތެއް ހޯދަން. އަޅުގަނޑަށް ގަވާއިދުތަކުވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނުތަކަށް މި ގެނެވޭ ބަދަލުތައް ގެނައުމުގައި މިއަދުވެސް ރަނގަޅަށް، ބޮޑަށް ވިސްނައިގެން ފުދޭ ދާއިރާއެއްގައި ދިރާސާތަކެއް ކުރެވިގެން ބަދަލުތައް ގެނައުން. ހަޤީޤަތުގައި މި އުޅެނީ ވިޔަފާރިއެއް ކުރަން. އެހެންވީމާ، ވިޔަފާރިއަކުން މަންފާ ލިބިގެން އަދި އެ ދާއިރާ ކުރިއެރުވުމަށް ވެސް، މިދަންނަވާ ގޮތަށް އެއިން ލިބޭ ފައިދާ ހަރަކާތްތެރިވެގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރާއްޖޭގައި މި ދާއިރާއިން ހުރި ގޮންޖެހުންތައް ޙައްލުކުރުން ހަމައެކަނި ފުރިހަމަ އުފެދި، އަދި ގާނޫނުތަކަށް ބޭނުންވާ ބަދަލަށް ރަނގަޅަކަށް ދިރާސާކުރެވިގެން ކުރެވޭ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ވެގެން އެބަޖެހޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގަންނަވާތީ، އެހެންވީމާ އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ބިލަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަތަކެއް ދައްކަވައިދެއްވި ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމާއި ކެނޑިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ. އަޙްމަދު ޢީސާގެ ވާހަކަފުޅަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. ފުރަތަމަ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ނުކޮށް ފަހުން ކުރަން މިހާރު ކުރަން މި އުޅެނީ ޖެހިގެން ކަމެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނުހުރެ ދިވެހި ސަރުކާރުން ވެސް. އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކީ، މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް، މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ގުޅިފައި ހުރި ކަމެއް، މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ އެއްޗެއް ބަރޯސާވަނީ ދިރިއުޅެވެން ހުރި ކަމެއް. ޓޫރިޒަމްގެ ކަންތައް ޙައްލުކުރުމަށް ސަރުކާރުން މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަޖެޓުން ވަންނަ ހުރިހާ ފައިސާއެއް، 99% ކަހަލަ ގޮތަކަށް މި ދަނީ ހަމަ ބޭރުގެ ބޭންކުތަކަށް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކުތަކުގައި އެ

ހުރިއާ ރޯލްވާން އެއްވެސް ގޮތެއް ނެތް. އެކަމަކު ހައްލެއް ހޯދަން މަސައްކަތްކުރަން ފުރަތަމަ ވީ. ޓޫލްތަކާ އެއްޗެހި ވިއްކާކަން ނޫން ކަންނޭނގެ ވީޔޭ. މި ބަޖެޓްސްޕީޗުގެ ވާހަކަ ނޫން ކަންނޭނގެ ދައްކަންވީ. މިއަދު އަހަރަ ހުރިހާއަން ވެސް ޑޮލަރެއް ނުލިބޭ. އަހަރަ ހުރިހާ ވަރަށް ގާތް، އަހަރަ ހުރިހާ ދިޔަ ގާތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިއަދު ޑޮލަރުގެ ރޭޓު ހުރި. އިންފްލޭޝަން ރޭޓު ދުވަހަށް މައްޗަށް މި ދަނީ. މިއީ ކަރަންޓްވެގެންވާ ކަމެއް ބަޔަކު އެއްވެސް ބަޔަކު މަސައްކަތްކުރެއްވުމުގެ ކަންތައްތަކުގެ އަސްލު ބަޖެޓުގައި ކޮބައިތޯ ބަޔާނަކީ. އަދަދުވެސް އިސާގެ ވަކިވަކިގައި ފުރަގަސްދީ، ބޭންކިންގ ނިޒާމު އެބަ ޖެހޭ ރަނގަޅުކުރަން. ބޭންކުތަކަށް ދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރަން ޖެހޭނެ. ޑިޖިޓަލްކަރައި ދިނުމުގެ ކަންތައްތަކެއް؛ އެހެންވެއްޖެއްޔާ ޑޮލަރުއަރާސާ އިސްލާހުކުރަން ހުއްޓުވަ މަޖިލީހުން ބާއްވަ ޖަލްސާ މިއަދު ޚަރަދު ބޮޑު ކަންފަރެންސްއެއް ބޭރުގެ ސިޔާސަތު އެހެންނަމަ، ޚަރަދު ކަންކަމުގައި މި އެއް އެންމެންގެ ޚަރަދުގައި ބޮޑު ކަންފަރެންސްއެއް ބޭރުގެ ސިޔާސަތު ވެސް އެބަޖެހޭ ކަންކަމުގައި ހުއްޓުވަމުން. ކަން ކަންކަމުގައި ބޯޓު ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅިގެން މިއަދު މިކަންކަމުގައި މިހެން ވެސް މި ދަނީ. އެ ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވާންޖެހޭ ހިންދަކު ދިވެހިރާއްޖެއަކަށް ނުލިބޭ މިއީ ފައިދާއެއް. މިއަދު މި ޑޮލަރުގެ ވިޔަފާރީގެ 4%އެއް ނޫން، 20% ބޭރުވެސް ނަގާފައި ވެސް ވިޔަފާރިން. އެކަމަކު އެ ހުރިއާ ވަންނަނީ ކޮންތާކުން؟ ޖާގަދިނުން، ސަރުކާރު މި ވަނީ؟ ދުވަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ބޮޑުވުމާ މި ރުފިޔާގެ ޤީމަތް. އެކަމަކު މި ޤަރާރު ޖާގަ އެބަޖެހޭ. ކޮށް ބިލިއަނުން، ސ ބިލިއަންއާ ޖާގަ އެބަޖެހޭ. އެކަމަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި 4 ގުނަ ލިބެން ބޭނުންކޮށްފައި ބާސްކަރުވަރެއް ދާން ވެސް ޖާގަ ހުރި ގަޑިޔާރުތަކުގެ ދެމެހެއްޓެވި ނުދީ. މި ވާ ގޮތް އެބަޖެހޭ ނޫނީ ވިސްނަން. އަދި ގަސްދުވެން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ވެސް އެބަޖެހޭ ވިސްނަން. ސަރުކާރުން ވެސް އެބަޖެހޭ ވިސްނަން. ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑު މި ދައުލަތަށް، ރިޔާސީ އިންތިޚާބު ބަލަހައްޓާ ބަދަލު ހުއްދަ. ރިޔާސަތު ހަލަހަން ގޮސް އެއްނުކުރިން ޙަވާލުވެ ނުހަރާ. އަންނަ މީހާގެ ޙަޤީޤަތުން، ޕްރޮޕަރޓީން، އެ ހަމަހަމަ ކުރާ މަސައްކަތުން އެންމެ ޓެކްސްހަރަދުން. މިހާ ދެއްސަސްދީވާ އެސްޓޯނިއާ ޑިސްކްރިޝަނަރީ، އެންމެ އެވައިގެ މިހާރު ވެސް މި ކަމުން ފައިސާތައް ކުރާ ނުހިއްޕާ ފުރަތަމަ ކަމަކީ ހަމަ އަދުގެ ސާފުކޮށް، ފުރަތަމަ ހިނގާނީ އެންމެން އެކުލެވިން ބޮޑު ޒަރޫރީ މަސައްކަތްތަކެއް ވެސް ކަންތައްތައް ބަދަލުކުރާނެ ގޮތަކަށް ވާހަކަދައްކައިގެން އެ ކަންތައްތަކަށް ފިޔަވަޅުއެޅުން ގެނެސް ރަނގަޅު، އެ ކަންތައްތަކުން ދަށް މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން މަސައްކަތްކުރަން. އެހެންނޫނިއްޔާ ހައްލެއް ނުކުރެވޭނެ. ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން އަޙްމަދު.

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޓޫރިޒަމް ޤާނޫނަށް އިސްލާހުގެނައުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބިލަށް އަޅުގަނޑު ތަންނަވާލަން މި ފުރުސަތުގެ ބޭނުން އަޅުގަނޑު މި ކުރީ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ބަލައިލަން އުޅޭ ބިލު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ، ދިވެހި ދައުލަތުގެ މުދަލަށް ހުރިހާ ނިސްބަތަކަށްތޯ މި ވަގުތު. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި މިވަރުގެ ގާނޫނުތަކަކީ އިސްތިހާރު ފޮނުއްވާލިއްޔާ ކިހާ ފުޅާ ބާރު އެބަ އޮތީ، ކިހާ ހަރު ބާރު އެބަ އޮތީ، ކިހާ ގިނަ މިއަދު ބާރު އެބަ އޮތީ؟ އެ ދޫކުރެވޭތޯ ހުރި ހަރަކާތްތަކެއް ވާ ނިސްބަތަކަށް ކުދިކުދިވީ އެބަ އޮތީ؟ ދޫކުރެވޭތޯ ހުރި ހަރަކާތްތަކެއް ނުހުރި ހުރީ ހަރަކާތް ހަރާމް؟ މިއިން ހުރިހާ މިސްރާބަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިޖެހޭ އެބަ ގެނެސްދީފައި މިއަދު ގާނޫނުކަން އިސްތިހާރު އެކަމަ އަހަރުގަކަށް، ދީލަތިކަމަށް ބަދަލުވެގެންދާ ބަދަލުގައި. މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ހަރަކާތްތައް އިދާރީ ސިސްޓަމާ ޓޫރިޒަމް. ކައިރިއަށްބޭނުން، ބޮޑެތި ބޭސްމަޝީނުތައް، ސްޓޯރޭޖު، ބަނދަރުތައް އަމިއްލަ އެއްކޮޅަށް ހަރަކާތް ޖާގައިގެ ހަމަހިމަނާ ލިބޭ ފަސޭހަތައް ޒޯނުގައި މި އިންޑަސްޓްރީއަށް. ދުރަށްސިވާ، މި އިންޑަސްޓްރީއަށް ބަދަލުތައް ގެންނަނިވި ހަރަކާތް އެ މިނިވަން ކުދި ފަރުމާކުރާ އިންވެސްޓްމަންޓުތަކާ ހެދި ފަރުމާކުރާ ކަންތައްތަކާ ވެސް އަދި ދައުލަތުން ލިބުން ހަދާ ކަންކަން ވެސް ބަލައިގެން މި އިންވެސްޓްމަންޓް ގެނެސްލުމަށް ނުވިސްނޭ ޖާގަތަށް ފަރުމާކުރާ ސަރުކާރު ހަރުދަނާކުރުމުގެ ބިޔަ ގެނެސްދިނުމަށް ޖާގައިގެ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ގާނޫނުތަކަށް ބަދަލުގެނެސްގެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ގާނޫނަށް ބަދަލުގެނެސްގެން އަޅުގަނޑުމެނަށް ނުފެނޭ މިހެން އިސްލާހުކުރުމަށް އަދި މިހެން ފަހަރެއްގައި މިހެން އެއްވެސް ކަމެއް ކުރާ ފަރުމާކުރާ ލިބިދާނެ ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑު މި ނުކުތާ މި ފަރާތަކަށްޓަކައި، ފުރަތަމަ އެއްބަސްވުން މި ހިނގާފައި ހަމަތަކުގެ ސަބަބުން ނިޒާމު ހަރަކާތްތެރިވުން. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި މި ފަރާތްތަކުގެ ބޭނުންކުރާ ސިޔާސަތު އެއްކޮށް ހަރަކާތްތެރިވާން. ޤާނޫނުގެ ހިންގުން، ޤާނޫނު ކުރިއަށްގެންދިޔުން ބޭނުމާ މެސެޖެއް ޓްރެއިނިންގ އުސޫލުތަކާއެކު ފުރުސަތުގެ ބޭނުން ހިފަހައްޓާލާ. ކަންތައްތައް ހިނގާ ފަދަ މަންޒަރު އަޅުގަނޑުމެނަށް ފެނެނީ. މިހެން ވެސް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން؛ މިހެން އަޅުގަނޑުމެން މިވެސް އެބަހުރި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން މި ޤާނޫނުގެ އިސްލާހު އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތް ފަރާތުން ބަލާއިރު. މިއަދު ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލު އެއީ ޓޫރިޒަމްގެ ސިޔާސަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކުރި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަވާލެއްވުމަށް ފާހަގަކުރަމެވެ. ހަމައެކަނި ރަށްރަށުގެ މީހުންނަށް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން މި ފަރާތްތަކުގެ ޝަރުޠުތައް ދެކެވޭ ހަރަކާތްތެރިވުން؛ ކުރީ ފަހުން ފަރާތްތަކުގެ މިނިވަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖެ، ބަހައްޓައިގެން ކުރިޔަށްދާނެ، ގާނޫނުގެ ދިރާސާތަކުން ފަރާތްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފަރުމާކުރެވިދާނެ

ގެންދަން، ގެސްޓްހައުސް އަތޮޅުތެރެއިގެން އުޅޭ މިހާ ގެންދަން އުޅެންޏާ ހާލު މިއަދު އަތޮޅުތަކުން ރަށްރަށަށް ދަތުރުކުރާއިރު އެބަ އުނދަގޫ. އަތޮޅުތެރޭ މި ދަންނަވާ އެއްޗަކީ، މިއަދު ބަދަލުގެންނައިރުގައި އައިލެންޑް އޮފިސަރުން އެއަރޕޯޓް ހިންގާ ކުންފުނިން ބޮޑު އަގުގައި ކުއްޔަށް ނަގައިގެން އެ ތަނަށް ކުލިދައްކަމުން އަތޮޅުތެރޭގެން، އާންމު ދިވެހި ރައްޔިތުން މިހާ އަގު ބޮޑުކޮށް މި ދަތުރުކުރަނީ ޤައުމީ އެއަރލައިނުން. މިއީ ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ނުކުތާއެއް އަތޮޅުތެރޭގެން. ޑިމާންޑަށް އަތޮޅުތެރޭގެން އެބަ ކަމުގެ އަތޮޅުތެރޭގެން އެބަ ވާހަކަދައްކައިލަން. މި ހުރިހާ އެއާޕޯޓުތަކުން ދަތުރުކުރާއިރު، އަތޮޅުތެރޭގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން މިހާ ދަތުރުކުރަނީ ޤައުމީ އެއަރލައިނުން 1275 ރުފިޔާއަށް. ޖީ.އެމް.އާއިން 960ރުފިޔާއަށް. މިއީ ޤައުމުގެ ހާލަތު ހުރި ގޮތް. މި ގޮންޖެހުންތަކަށް ބަދަލުގެންނައިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް މި ރަށްތަކުގައި އިންވެސްޓްމަންޓުގައި ތިބި ބޭފުޅުން އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންކަން އެބަ ދަންނަވަން. މި ފާހަގަކޮށް ކަމަކީ، ވިއްސާރަވެގެން ވިލާސް، ފުރަން ދިޔައިސް ކަތިކަން 4 ގަޑިއިރު ވަންދެން ޖެހިލުމުގައި އެބަ ތިބެންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މިއަދު ރިސޯޓުތަކުގެ ގޮނޑުން ބަދަލުގެންނައިރު އެބަ ފަހަރުތަކަށްޓަކާ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެހެރަން ފުރަން ދާއިރާގައި އެ އިންވެސްޓްމަންޓުން އުނދަގޫވާނެ ގޮތް ރަނގަޅު ގޮތުން ބޭނުންކުރުމުގައި ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފަށް ޢަމަލު އެ ރަށްތިރި މިހާރު އެއް ފުރަތަން ތިބެމުން ގަޑިއިރު ވަންދެން ތިބޭފުޅުން ގޮތުން ހުރިން ވެސް އެބަހުރޭ. އިއްޔެބޮޑުރި ހަރީސް؛ އަތޮޅުތަކުން ހުރިހާ ކަމަކަށް ވިސްނައިދީ ހަމަ އަނބުރާކަމަށް ފުރުޞަތުކަމަށް ބަދަލުވެ ގެސްޓްހައުސް މިއަދު ވެސް މި ދައްކާނީ މި ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރާ އަޅުގަނޑު އަދިވެސް ޓޫރިޒަމްތަކުގެ، އެބަދު ދު އަހަރު ބައި ހަމަ ޓޫރިޒަމްތަކުން ދިރިއުޅުމުގައްޔެވެ. ދެން ޝަރީޢަތުން ދާއިރާތައް އާއި އިރުޝާދުދީގެން ޖަނަވާރު ނުބައި މީހަކަށް ފަހަރެއް ވާނެކަމަށް ދެކެނީ. އެހެންވީމާ، މިހެން ކަންކަން ކުރާއިރު އަތޮޅުތެރޭގެން ހަމަ ބަނދަރުގައި ދިރިއުޅޭ ސްކޫލުތަކުގައި، ކޯޓުގެ މަގުހިނގާގައި މި ރަސްމީ ހިނގާ ފަރުދުންނާއި؛ ކުރީންނެއް ހަމައިރު އިންސާނުން ހަމަހަމަކުރެވިގެން އަތޮޅުތެރޭ ދާއިރާތަކުގައި. ދެއިސާރާ ނަގައިގެން މި ބަނދަރު ބަޔާއިތު މިހާ، ބައިބަދަލުވެފައި ހުރި ބޯޓްތަކުން ތިރިވާ ނަގާފައި ޖަހާފައި ދޭތެރޭ ދަތުރުކުރާ ސަރުކާރު ބަދަލު ނެތުނު، ފުރަތަމަ ނައިބުގެ އެ ކުއްޔަށް އިސްލާ. ބޭރުގެ ބަދަލުކޮށްފައި ދޭ ހޯދާ ރުފިޔާއިން ޖުރިމަނާކޮށްފައި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ނިންމަވާލައްވާ!

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވާހަކަކޮޅު ނިންމާލަން ވަގުތުކޮޅެއް ދެއްވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ އެއްކަލީ، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭނެ ރަނގަޅު ގޮތުގައި މި ދައުލަތަށް ލިބޭ އެއްޗެއް ހަމަހަމަ ގޮތުގައި މިކަން ކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން އެބަދޭ 50 އަހަރު. އެކަމު ގެސްޓްހައުސްއާ ދިމާ ސިޓީ ހޮޓަލެއް އަޅަން 20 އަހަރު. ކޮބާ އޭނަ އެ ކުރާ އިންވެސްޓް؟ ކޮބާ އޭނައަށް ލިބޭ މުއްދަތު؟ މި ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީ، ސިޔާސީ ކަންކަން ނުކޮށް މި ޤައުމުގެ މުސްތަޤްބަލަށް، މި ދައުލަތުގެ މުސްތަޤްބަލަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންކަން ކުރަންޖެހޭ އެބަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ކޮމިޓީގައި ތިބޭނީ ރަނގަޅު ތަޢުލީމީ ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، އަދިވެސް އެ ހުރިހާ ބޭފުޅުން މި ރިޔާސަތުގެ ކަންކަމުން ރިޔާއަތްކޮށްދެއްވާ ކަމަށް ރަނގަޅު ހޯދައިގެން ބަޔަކު ކުރިން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ފައިދާހުރި ކަންކަން، މި ދައުލަތުގެ އިޤްތިޞާދުގައި ފަހުން ރަނގަޅު އުސޫލުތަކެއް، އަދިވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ކަންކަން ރަނގަޅަށް ބަލައިގެން ވަކިވަކިން. ދައުލަތުގެ ރަނގަޅު ވަގުތު ބޭނުން ކުރުމަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަތިވެރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު.

މަތިވެރި ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ގާނޫނަށް އިސްލާހު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ގާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެބަ ބުނޭ ގާނޫނު އިސްލާހުކުރުމުގެ ގޮތުގައި، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމް ރިސޯޓެއް ހިންގަން ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ ރަށް ހިފާ ބިން ބަރަށް އުވިދާ ރަށް ނުވަތަ ހިންގާފައިވާ ހަދާފައި ކުރީގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަށް ކުރިން ހިފާފައިވާ ފަރާތުން އެ ފަރާތަކުން ހިފާފައި ވަކިވަކި ރަށްތަކާ ގެނެސް އެ ފަރާތްތަކަށް ހިންގުމަށް ހަވާލުކުރުމުގެ ބާރު މިނިވަން ފަރާތެއް ހިނގަމުން ހުރި އެ ފަރާތްތަކަށް ނަމަ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަމަ ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިން، އެ ވަކިވަކި ރަށްރަށް ވަކި ކުރީގެ އެއްބަސްވުންތަކުގެ ގޮތުގައި އެކުލެވިގެންވާނެއެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ބަޖެޓުގައި މިއީ އަޅުގަނޑުމެން މާ ކުރިން ވެސް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހު. އެހެންނަމަވެސް، ދެން ބަލާއިރު (ހ)ގައި މިއާ ވަރަށް ދިނަ މެންބަރުން އެ ވާހަކަދެކެވި ފަދައިން، މިގެ ދަރަނި ހަމަ ގަވާއިދު؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ދައުލަތަށް ދައުލަތަކަށް އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން މި ތަރައްޤީގައި ހަރަދުކުރާ ދައުލަތުގެ އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުގައި އެއް ރިސޯޓުތަކެއް. ބަޔަކަށް މި ދައުލަތުގެ އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާގެ ދަރުމަވަންތަ ޓޫރިޒަމް ރަށްތަކުގެ އެކަމަށް މި ދައުލަތުގައި ހުރި ކުރިއެރުމަށް ފައިދާ ރަނގަޅު ގޮތުގައި މި ތަރައްޤީގެ ނަތީޖާ. އެހެންވީމާ، މި އިންވެސްޓަރު އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް ހަރުދަނާކޮށް، ދައުލަތަށް ހާއްޞަ

އިތުރުކުރުމަށް ބަޔާއި ގާނޫނުތަކުން ހުރިގެންދާއިރުގައި އެ ގާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން އެ ތަންތަނުގެ ކުރި ނުވަތަ އެ ތަންތަނުގެ މުއްދަތު ނުވަތަ އެ ތަންތަނުގެ ފީސް ޗާޖްކުރުމާއި ޓިކެޓް ޗާޖްކުރުވާން ނިޒާމުގެ ތެރެއިން އެއަށް ގަވާއިދުން ބަދަލުގެނެވޭ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ އެއީ މައްސަލައެއް. އެއީ އަޅުގަނޑަށް ފެނިގެންދިޔަ ހުރުމުގެ ނޮތް ފިޔަވަޅުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތް އޮންނައިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައެއް ސިޔާސީ ފިކުރާއި ސަރުކާރުތަކުން ނުރުހުނީމާ އެ ސިޔާސީ ފިކުރުން ހިންގަމުންދާ ރިސޯޓުތަކާއި އެތަން، އެތަން، އެތަން މިޔައިން ޖެހެރަކާތް ޕްރައިވެޓައިޒްކުރަމުންގޮސް، ޕްރައިވެޓައިޒްކުރަމުންގޮސް ބިޑިއަށްދޭން އަދުލާއި ހުރި ތަން ވެސް. އެކަމަކު މިކަން ކޮށްޓަރިގައި ޑިރަހިޑާ މި ދަނީ އެއްކަލަ ޖޫރިމަނާ ދައްކަންނުޖެހޭ އެއްޗެއްގެ ގޮތުގައި ފަދަ. އެއްޗެއްވެސް، މި ދަނީ ކުޑަވިމާ؛ ފިރިހެލަކަށް ހުރިނަ މިހާ ހިތަހަމަޖެހުނީމާ އޭނާއާ އިދިކޮޅަށް ނުވަތަ އެ ސަރުކާރާ ގަބޫލުކުރާ ވިޔަފާރިވެރިޔާ ޕިރިކުރުނުލާވިޔާ، ވިޔާއިން އެ އޮންނަ ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން ބިޑިއަށްދޭން ޕްރައިވެޓައިޒްކުރެވިގެން މި ދަނީ އަސާސީ ބަދަލުތަކުގައި ހާއްޖެގެ ވިޔަފާރިވެރިން ބިޑުދޭއްލުކުރަން ބަޔާއި. މިކަން އެބަ ހުރި މާޒީގައި ކޮށްފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުން، އަޅުގަނޑު ޓުރަގަ ކޮންޓްރެކްޓަރުން ބޭނުން، ގާއިސްބަވާރު ޓިރިގަވާ އިސްޓޭޝަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އިސްނަގަ ޖެނެރޭޓުކުރުވުން ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ހަދަން އަޅުގަނޑުމެންގެ އިންޑަސްޓްރީއަށް ނުވަތަ އެ މިނިސްޓްރީއަށް ދުރުކޮށްލުމުގެ ބަދަލުގައި މިނިސްޓަރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރުވާން ޓޫރިޒަމާއި، މިނިސްޓަރު ނުގެސް ޗީފާއި، މިނިސްޓަރު މުއްދަތު އިތުރުކުރުވުން ގާތާއި، މިކަހަލަ ހުރި މީގެ މައިގަނޑު އަސާސީތަކާ އެ ގަވާއިދުން ދުރުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، ޓޫރިޒަމް ދައުލަތުގެ އާމްދަނީ ލިބޭ ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްޗަކީ އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުގެ ތެރެއަށް ދާން. އާދެން އަޅުގަނޑަކީ ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެ ދައުލަތަށް ބަރާބަރުގެންދަން. އިއްޔެކޮޅު ބަހުސް؛ ދެން އަޅުގަނޑު ފަތުރުވެރިކަމުން ބާރުބަސް، ޖާމިއާގެ ޚަރަދު، މިކަމުން ދިޔަ ބޭފުޅުން އެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ފަތުރުވެރިން، މި ރާއްޖޭގެ ޖީޑީޕީގެ އިންކަމްގެ 89%. ދައުލަތަށް ލިބޭ އާމްދަނީގެ 89% މި ހިއްސާވެގެންދަނީ އެއްވެސް ޝަރީއަތް ނުވޭ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީން. އެހެންކަމަކުވީއިރުގައި މި އިންޑަސްޓްރީ ޓުރާވ، ދައުލަތަށް އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމަށް ބާރު އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނަށް އިޞްލާހުތަކެއް ގެނެސްގެން އެކަން ކުރެވިދާނެ ބަޔަކަށް ކުރުމަށް ދަތިވެގެނެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ވިސްނާލަން އެބަޖެހޭ، އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މަސައްކަތްކޮށް ވިސްނުމުގައި ދާން. ޢަމަލީ ވިސްނުމަކަށް ދާން އެބަޖެހޭ. ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި އެހެން އިންވެސްޓްމަންޓްތަކަށް، އެހެން އިންވެސްޓްމަންޓްތަކެއް ކުރިއަށް ހުރިހާ ގޮތަކުން މި ޤައުމުގައި މިއަދު ދެވިދާނެގޮތް އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަން. އިއްޔެކޮޅު ބަހުސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ 1820ގައެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބީ އެކާވީސްވަނަ ގަރުނުގައި. އެކާވީސްވަނަ ގަރުނުގައި ތިބޭއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުމާއި، އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިޔާލާއި، އަދި އަޅުގަނޑުމެން އެ އިންވެސްޓްމަންޓް ކުރިއަރުވުމުގައި ބާރުއަޅާ އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައްތަކަށް ވިސްނާ، އިސްޓްރެޓީޖިކްކޮށް ކުރިއަށްގެންދާއިރުގައި ދުނިޔޭގެ

އެހެން ޤައުމުތަކުގައި ވެސް އެ ޤައުމުތަކަށް ބޭރުން އަންނަ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ލިބިފައި ހުރި ފަސޭހަތަކާއި ކޮބައިތޯ ބަލައި، އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ އެ ކަންތައް ދިރާސާކުރަން. ކޮމިޓީ މަރުޙަލާއިން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މި ކަންކަން ވެސް އިސްލާހުގެނެވިގެން، އެ އަންނަ އިންވެސްޓްމަންޓަށް އެ މީހުންގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމާއި، އަދި އެ މީހުންނަށް ރާއްޖެއިން ލިބެން ހުރި ފުރުޞަތުތަކާއި، ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި އިންވެސްޓަރުންނަށް ދޭން އެބަޖެހޭ. މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސުކޫކް ހޯދީ؛ ބަޖެޓުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ފުންކޮށް ވިސްނަންޖެހޭ ކަމެއް. މި ޤައުމުގައި އެހާ ބަނގުރާ ފަރާތްތަށް މީހުން އެބަ އުޅޭ. ވިސާ ދައުލަތެއް ނޫން. އެ ނުވޭ މައްސަލަތަކަށް. އެކަމަކު ބަޖެޓުގައި މި ޤައުމަށް އިންވެސްޓްކުރަން އަންނަ އިންވެސްޓަރުންނާ، ސަލާމަތާ ބިދޭސީން، ފުރިހަމަ ބިދޭސީން އިންވެސްޓްމަންޓްތަކަށާ މިއިންވެސްޓްމަންޓް ހުރިވާ މި ޤައުމުގައި ސަލާމަތް ހުރި ބިދޭސީން އަޅުގަނޑުމެން ދެކެން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ފްލެކްސިބަލް ރޭޓް، ސިންގަޕޫރު ޖަހާ، އަޅުގަނޑުމެން ހ.ކާއަރ ގޮސް އަޅުގަނޑުމެން އެކާ ވަރަކަށް އިންވެސްޓްމަންޓުވާ އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޮޑު ސަރުކާރަށް ނުލިބޭ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން ގޮތް. އެކަމަކު މި ޤައުމަށް އަންނަ މުޢާމަލާތުގެ ފަރާތުން އެ ހުރިހާ ރިސޯސަސް ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމެއްނުވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުން ބަދަލުކޮށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޤައުމުގެ ބަޖެޓުގައި ގިނަ އިންވެސްޓްމަންޓް ގެނައުން ކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެން ގެއްލުމަކަށް އިސްލާހުގެނެސްގެން ފުރިހަމަކޮށްގެން އެކަން ކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، ނިސްބަތުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމަ ކުޑަކުޑަ ވަރަކަށް ދޭން ބޭނުން. މި ގޮތުގައި، މި ގޮތް އިސްލާހުގައި ބަޖެޓުގައި އަޅުގަނޑު ވެސް ކަންބޮޑުވޭ، ޖީއެސްޓީ 4% އަށްވުރެ ބޮޑުކުރުމުން، ނަމަވެސް 4% ގައި މި އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ބަޖެޓުގައި މައްސަލައެއް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގައި ޑިމާންޑްގެ އެހެން ސަބްސިޑީއާ އަޅުގަނޑުމެން ނަގާ ޖީއެސްޓީއަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އިނގޭ. އާންމު ރައްޔިތުން އަތުން ނަގާ ޖީ.އެސް.ޓީގެ އަދަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އިނގޭ. އެހެންކަމަކުވިޔަސް، އެއަށްވުރެ ވާ ބޭރުގެ ކުރެވޭ އަހަރުތަކުގެ ޖީޑީޕީގެ އެއްކޮށް ޕްރޮޖެކްޓް ވީސްއަހަރުތަކުގައި ކުރާ ޚަރަދު އިންވެސްޓްމަންޓްތަކަކީ ނަމަވެސް އިންވެސްޓްމަންޓް ޖީޑީޕީގެ އިސްޓޭބްލިޝްވުމުގައި މި ހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓުތަކަށް 4%ގެ ބޮޑުވުމެއް ބަޖެޓުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެކަމަށް ރަނގަޅު ގޮތެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ޖީޑީޕީގެ އަދި ދުވަސް ޚަރަދު ނަމަވެސް ފާހަގަކޮށް އޭގެ ދުރު ރިސްކުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ރަށް މި ފާހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޮއްދުން. އަޅުގަނޑުމެން މިގޭ ކުރިން ވެސް ޖީޑީޕީގެ ގޮތުން ބަޖެޓުގެނަމަޔާމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހުންނާނީ ހަމަ ހުރިހާ ދުވު ރިސްކުތަކުން ނަގާ ބައެއް ޖީބީސްކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ފުރުޞަތަށް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ވަރަށް ކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އެރުވުން އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ބިލެތްފަހި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމަށް.

ބިލެތްފަހި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑިޝަރީގެ ގާނޫނަށް މި ގެނެވޭ އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ކުދިކުދި ކަންބޮޑުވުން އެބަހުރި. އަޅުގަނޑު ވެސް އާންމުކޮށް މިތާގައި މި ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް ބިނާކޮށް، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ ވާހަކަތަކެއް އެބަ އަޑުއިވޭ. ހުކުމްތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑިޝަރީގައި އިންސާފުގެ ސްޓޭންޑަރޑްތަކަށް ތިބި ފަރާތްތަކަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ބަސްތަކެއް މި ތަންތަނުގައި އެބަދޭ. އަޅުގަނޑުމެން އަބަދު ވެސް މި ކިޔަނީ، ޖުޑިޝަލް ހިންގާ ފަރާތްތަކަށް ވާ ބޮޑު ފަރުވާއެއް ވާ ގޮތަށް، އެންމެ ރައްކާތެރިކަމާއެކު ނިޔާކުރުމުގައި ދާ ގޮތަކަށް ކަންކަން ހިނގަމުން އަންނަ ވާހަކަ. އެއީ ވަރަށް ބަޔަކަށް ހީވާ ވާހަކައެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ރާއްޖެއަށް ލިބުމުން އަދި ހިނގާ ކުރިއެރުމުގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ވިސްނާއިރުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން އައީ ރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީ. ޖުޑީޝަރީ އެކަން ހަރުދަނާކަން، މުޅި ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން ބެލިޔަސް އެންމެ ދަށް ޖުޑީޝަރީގެ ހިމެނިގެން އަންނަ ޤައުމުތަކަށް ރާއްޖެ ވެގެން މި ދިޔައީ، ޖުޑީޝަރީ އިންޑިޕެންޑެންސީގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދިޔަ ވަރަށް ގިނަ، ވަރަށް ބައިވަރު ބޮޑުވުންތަކުގެ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބުދާރީވުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުން ވިސްނުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީ ފުރިހަމަކުރުމަށް ބަޔާ ވަރަށް ގިނަ ފުރުޞަތުތައް ދިނުން، އިންޑިޕެންޑަންޓް ވަރަށް ފިސާރަކާ އެކުގައި މި ތަނުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނެ ގޮތްތަކަކީ ބަދަލުތަކެއް އަދި. އެކުވެރިކަމުގެ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، ރިޝްވަތު ހަމަ ގެންނަން މުދަލުގެ ޖެހި ކުރީގައި އޮންނަނީ ގާނޫނުތަކު. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ޖޭއެސްސީ ގާނޫނުތަކާއި ނުން އޮތީ. މިހާރު ޖޭއެސްސީ އޮންނަނީ މުޅި ޖުޑިޝަރީގެ ފެންވަރުގެ 5% ގާނޫނަށް ޖެހޭ. އެހެންނަމަވެސް، މި ތަފާތު ފާހަގަ ދޭކަށް ދިމާވިޔަސް އަންނަނީ، މެދު ޖޭއެސްސީ ގަވާއިދުތަކާއި އަންނަ ފާހަގަކުރަމުން މި ރާއްޖޭގެ ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އިންޑިޕެންޑެންޓް ކޮމިޝަނަކަށް ވެސް ދާނެތޯ. އަދި އިންޑިޕެންޑެންޓް ފަރާތްތަކުން ފާހަގަވެސް ކޮމިޝަނެއް ހަމަޖެހޭނީ. މިހާރު ޤައުމުގެ ތެރޭގައި އިންޑިޕެންޑެންޓް ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައި، ބައިވަރު ފާހަގަކޮށްފައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެބަ އާދޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޑިޕެންޑަންޓް އެބަ ބޭނުންވޭ. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނަޒަރުގައި އެއްކޮށް ބޭނުމީ. އަދި އިއްޔެއެކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަސޭހަކޮށް އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީކުރެވޭނެ ބަޔަކު، އެ ފަސޭހައެއް ދިވެހިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދެން ކާބަލް އިންޑިޕެންޑަންޓް އަދުލު. މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދުވާތީ ޖުޑީޝަރީގެ

ބޮޑު ބޭނުންވޭ ރާއްޖޭގައި މިހާރު ނެތް. ގިނަ ބޭނުންޖެހޭތަކެއް ރާއްޖޭއާއި ދިމާލަށް؛ މިހާރު ރާއްޖޭގައި އެ ބޭނުންޖެހޭތަކެއްގެ ހިސްސާއެއް އޮތުމަކީ ފަޚުރެއްގެ ގޮތުގައި އެބަ ދެކޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ވިސްނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ގެންގުޅެންޖެހޭ. އަދި އެއަރޕޯޓު މާ މުހިންމު ކަމެއް އެބަ އޮތް ހުރިހާ ސަރުކާރުތަކަކުން ވިސްނަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރައްޤީގެ މާސްޓަރ ޕްލޭނެއް އެބަ އޮންނަންޖެހޭ. ދުވާލަކު ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެށިކަމެއް ބަދަލުވާއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންކަން ބަދަލުކުރަމުންދާ ކަމަށް ވަރަށް އިންވެސްޓަރުންގެ ކޮންފިޑެންސް ގެއްލިގެންދާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދި މި ތަނުގައި ދުނިޔޭން ބައެއް ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރުގައި، ދުރު ރަނގަޅުކަމުގައި ޕީރިއަޑް ހިންގަން އުޅޭއިރުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި އުނދަގޫތަކާއި ވާހަކަތައް، ބޭނުން ކުރެވެމުންދޭ ވަރަކާ؛ އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން، ހއ.ގައި، ހދ، ނ. ތަންތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާ ދަރުމަވެރިން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން ވިސްނަންޖެހޭ ކަމަކީ، އެ ތަންތަނަށް ޕްރޮޖެކްޓް އެހެން އެ ވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލުމުގައި ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގެ ވަސީލަތް މި އެންމެނަށް އަދި ތަންތަނަކީ ދާދިރާ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ހިސާބުތަކުގައި މިއަދު ސަރުކާރުތަކުގައި މި ވަނީ ހދ.ގައި އެއަރޕޯޓް ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފަށާފަ. އެއީ ހަނިމާދޫ އެއަރޕޯޓު އިންޓަރނޭޝަނަލް ފެންވަރަށް ގެންދަނީ. ބަރާބަރު އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓަކަށް ވެދާނެ އެ އަހަރުން. އަހަރެއްގައި ދުނިޔޭގެ އެތަންމިތަނުން އައިސް ބޮޑެތި ޖެޓުތަށް. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޓޫރިސްޓުން ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ތަންތަނުން ފެށިގެން ހަނިމާދޫއަށް ގެނައުން. ގެނެސްދޭނީ ހަމަ މާލެ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުން މިހެން އަދިވެސް މި ވާ ފަސޭހަ، މި ޒަމާނުގެ ޖެޓްތަކާ ތަރައްޤީގެ ހަނިމާދޫއަކީ ކުރެވޭ ކަންތައްތަކެއް. އަހަރުމެން ފެށިގެން އެކަމަކު ހިސާބުގައިވާނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބަރާބަރުކުރާނާ ބޭރުގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް އިންވެސްޓަރުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރާ އެތައް ބޭފުޅުން އަދި އެ ހިސާބުގައި ފެށިގެން ސަރުކާރަށް ލިބޭ އިޤްތިޞާދީ ފައިދާ ދިމާވާނެ ވަރަށް ބޮޑަށް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި އަހަރު އިންޓަރނޭޝަނަލް ސަރުކާރުތަކުން ކަމަށް ކުރިއަށް އެގޮތަށް އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓެއްގެ ސަރުކާރުގެ ޒިންމާތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިގަނެވޭ ދުވަސް ވާނީ. ބޮޑު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓެއް ތިއްބެވުމާ ހުށަހަޅާ ރިސޯޓުތަކެއް ކުރިއަށް ވާހަކަދައްކަމުން، ޓޫރިޒަމްގެ އިންވެސްޓްމަންޓު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމު އަރާމުކުރުމަށް ފަތުރުވެރިން، ބިލް، ހުވަދު، ބޭނުމީ ކުރިއަށް މި ގެންދާ ވާހަކަ ދައްކަން. ރީތިރީތި ވާހަކަ، އަދި އިޤްތިޞާދު ދަތުރުފަތުރުގެ އެ ފުރުސަތު ދެކޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަގުގެ ފަރާތުން މި އިންޓަރނޭޝަނަލް ސަރަހައްދުގެ ސިޔާސަތު، ކުރިން ހުރި އެއަރޕޯޓުގެ ދަތުރުފަތުރު ފަސޭހަކުރުން ނިކަމެތި އަޅުގަނޑުމެން ގާއިމުކުރިމާ ޖީ.އެސް.ޓީ.އާއި، ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީ.އާއި ބަދަލުކުރަމުންދާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ފުރި ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް އެންމެ ފުރިހަމަ އެކަށޭނަ އަޅުގަނޑުމެން މި ނަގަމުން އަންނަ ޓެކްސް. އެހެންވީމާ، ޓެކްސްތަކުގެ ކަނޑާލުމުގެ

ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ޚިދުމަތްތަކަށް ފުޅާކޮށްގެން ބޮކްސް އިތުރަށް ނުގެނެސް ގޮތެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަހަންޖެހުނީ. އެއްގޮތަކަށްވެސް ކުރެވުނު އެއީ ހައްޤެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ނުދެކެން. އެހެންނަމަވެސް، މި ވަގުތު އެ ދަތި ހުރި ތަންތަނަށް އަޅުގަނޑުމެން ލުއިދިނުން އެއީ، ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެއް. އަދި އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ކަންބޮޑުވޭ، މި ބިލުގައި އެބައޮތް މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން؛ މިތާގައި ވަރަށް ގިނަ ބާރުތަކެއް އެ ވާހަކަ ފާހަގަކުރައްވައިދީ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ކޮމިޓީ ސްޓޭޖުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަހަންޖެހޭނީ، ވީވަރަކުން މި ގާނޫނުގައި އަޅުގަނޑުމެން ތަފްސީލުކުރަން އެބަޖެހޭ ކުރިމަގާ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމުންތަކާ ވަރަށް ބޮޑަށް މި ގާނޫނުގެ ތަރުތީބުގައި ވަކި ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ޕްރޮސެސްކުރުމަކީ އެއީ މުހިންމު ކަމެއް. އެހެންނޫނިއްޔާ ވަރަށް ފަސޭހައިން އެ ވުޖޫދަށްގެނައުމަށް ހުންނަ ވަޒީރަކަށް ވަރަށް ފުރުސަތުދެއްވައިގެން އެބަ ކޮމިޓީތަކުން ގެނެސްދޭ ގޮތަށް ގާނޫނު ބައިނަލްއަގުވާމީގެން، ހުރި ގަވާއިދު ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި ތަޙުޤީޤު އެބަ ދެއްވީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ގަވާއިދު ހަދަން މިހާ ތަންމިނަން އޮޅުމަށް ވުޖޫދު ބަޔަކު ވާހަކައެއް މި ގާނޫނުގައި މިކަން ތަފްސީލުކުރުމަކީ އެއީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް ދެކެން. ސަރުކާރުން މި ގާނޫނު ހުށަހަޅާފައި މި އޮތީ، މިހާރު މިއީ ހުރިހާ ތަފާތުގައި ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލުވެފައި އޮތް ދާއިރާތަކުން މިހާރު މި އޮތީ ބަދަލުގެނެސްފައި. ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން މި ދައުރު މިހާރު އެހެނިހެން ކަންކަމުގައި އިސްލާހުކޮށް ބާރުތަކުން ފުރުސަތު. ދާއިރާ އެ ފުރުސަތުތައް ތަރައްޤީކުރުމަށް އެއް ބާރު، ދެ ބާރު، ތިން ބާރު، ހަތަރު ބާރު ހުރިގޮތް އެބަދޭ. އެހެން ނޫނަސް ކަމަށް ވަނީވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަވަޅުތައް އެ ބާރުތައް ވިހާލުން ގޮތުގައި ވެސް، ފިޔަވަޅުތައް ކުރެއްވުމުގައި ގޮތުގައި ގޮތްތަކުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް؛ މިއީ މުޅިން އަލަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަޞައްވުރު ތަޢާރަފުކުރާ ގޮތުން އަދި ކަމެއް، ވަކި ހިސާބެއްގެ ރިސްކެއް ހުރިން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި އިސްލާހީ އަންނަނިވި އިސްލާހެއް. އެހެންނަމަވެސް، ގޮތުގައި ހުރުމުގައި މިކަން އެބަ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން މި މަޝްވަރާގައި ހަމަ ގާނޫނުގެ ތަރުތީބުގައި ބޭނުން ތަފްސީލުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ކަމެއް ކަމަށް ދެކެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މާލީ ފަރާތްތައް؛ ތަރައްޤީގެ ވިސްނުން އެއްގޮތަށް ހުރިހާ ސަރުކާރެއްގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒިންމާ ޝަރީޢަތުގައި ކުރިއަށް ހުރިހާ ކަމެއްގައި އެއްގޮތަކަށް މި ގާނޫނުގައި ކަމެއް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އަޅުގަނޑު ސަރުކާރުން، ކުރީގެ ސަރުކާރު ކުރީގައި އެކަމަށް ކަމެއް ބަދަލުކުރި، ރިޕޯޓުގެ ބޭރު އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ވީ ކަމަކުން ވިދާޅުވި އަދި ޖަރީމާތަކުގައި ގޮތުން ވިދާޅުވި އެ ސަރުކާރުގެ ފުރުސަތު ކަމެއް ބަދަލުކުރުމަށް ކަމަށް ކުރެވޭ ވަކިން ދެވަނަ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންވާ ތަރައްޤީގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ނުރައްކާ. އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ފެށުމަކީ ވިސްނުމުގައި

ތިޔައީ...

ރިޔާސަތުން ޝުކުރިއްޔާ ދެންނެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވާހަކަފުޅު ނިންމާލަދެއްވާ!

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ނިންމާލަމުން ވެސް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ތަރައްޤީގެ ވިސްނުން އެބަ ގެންގުޅެންޖެހޭ ޤައުމީ ފެންވަރެއްގައި، ވިސްނުމުގައި އެބަ ގެންގުޅެންޖެހޭ. ޤައުމީ އިންޓަރެސްޓު، އަޅުގަނޑުމެން ނޭޝަނަލް އިންޓަރެސްޓު ހުންނަންޖެހޭނީ. އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ ސަރުކާރެއް އޮތް ކަމުގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މާސްޓަރ ޕްލޭނެއް، އެބަ ޤައުމީ ތަޞައްވުރެއް އޮތުމުގެ ވާހަކަ. އެއީ ބަދަލުވެގެން އެ އަންނަ ސަރުކާރަކުން ވެސް ކުރީގެ ސަރުކާރުން ހިންގާފައި ހުރި ކަންކަން ކޮންޓިނިއުކުރެވޭ ގޮތަކަށް ކަންކަން ގެންދިއުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ހުސްވަގުތުކޮޅެއް އަރުވަން. ޖަލްސާ ކުރިއަށްގެންދިއުން ދެން އަޅުގަނޑު ފަށާނީ 11 ޖަހާއިރު.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 10:35 އިން 11:00 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ: ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު)

8. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އިންޓަވަލްގެ ހުސްވަގުތުކޮޅަށްފަހު، މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް އަޅުގަނޑު މި ފަށަނީ. އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު މިދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 8- ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން. އާދެ! އެއީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ބަޖެޓު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މިއަދު ނިންމަން. އެއީ މި ނުނިންމައިފިއްޔާ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު މި ތަނަށް ގެނައުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މައްސަލަޖެހިދާނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުގެ މަތިން މިއަދު މިއަދު ވޯޓަށް އެހޭ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ރިޕޯޓު ނިންމާލަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު، ކިނބިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒަށް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅުއްވުމަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކިނބިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ލަފާކުރާ ބަޖެޓު ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައިލާނަން. މި ބަޖެޓު އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާއިރު، 2024 ވަނަ އަހަރަށް ލަފާކޮށްފައި ހުށަހަޅާ ޖުމްލަ ބަޖެޓަކީ 123.756 މިލިއަން ރުފިޔާ. މި ބަޖެޓުގެ ތެރޭ މި ހިމެނޭ ރިކަރަންޓު ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި 82.205059 މިލިއަން ރުފިޔާ. އަދި ކެޕިޓަލް ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި 41.548675 މިލިއަން ރުފިޔާއާ އެކު، ޖުމްލަ 123.756734 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިއީ 2023 ވަނަ އަހަރަށް ލަފާކޮށްފައިވާ ޖުމްލަ ބަޖެޓަށްވުރެ 23 މިލިއަން އިތުރު އަދަދެއް. އެއީ 2023 ވަނަ އަހަރަށް ޖުމްލަ ލަފާކޮށްފައިވާ ރިކަރަންޓު ޚަރަދަކީ 65.205610 މިލިއަން ރުފިޔާ. އަދި ޖުމްލަ ކެޕިޓަލް ޚަރަދަކީ 35.590274 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެހެންވީމާ، ޖުމްލަ އެއްކޮށް 100.795884 މިލިއަން ރުފިޔާ. މި ބަޖެޓު އިތުރުވެގެންދިޔުމަސް އޮތް މައިގަނޑު ސަބަބު ކަމަށް ވަނީ ބަޖެޓުގައި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހުށަހަޅާފައިވާ އޮފީހުގެ ހިންގުމަށް މި ވަނީ، މުވައްޒަފުންނަށް ކުރާ ޚަރަދު. އެއީ މުވައްޒަފުންގެ އެލަވަންސްއާއި އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާފަދަ، އެކަމާ ގުޅިގެން ޖުމްލަ 12.929722 މިލިއަން ރުފިޔާ އިތުރުވެފައިވޭ. އަދި ޕެންޝަނުން މައިގަނޑު ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގެ ޚަރަދު 1.785850 މިލިއަން ރުފިޔާ ހުށަހެޅިފައިވާއިރު އިތުރުވެފައިވޭ. އަދި ޕެންޝަނުން އޭގެ ހިސާބުތަކަށް ބޭނުންވާ ޚަރަދުގެ ތެރެއިން ފަސް ބިން މިލިއަން ރުފިޔާ ގޮތުގަނޑަކަށް އިތުރުވެފައިވޭ. އެހެންވީމާ، މި ބަޖެޓު ކޮމިޓީއަށް ލިބުނު ހިސާބުން ކޮމިޓީން މަސައްކަތް ކުރައްވާ މި ބަޖެޓާ ގުޅޭ ގޮތުން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއާއި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނެޝަނަލް ޕޭ ކޮމިޝަނުގެ ލަފާއަށް ހޯދަން ކޮމިޓީން ވަނީ ނިންމާފައި. އެ ފަރާތްތަކުގެ ލަފާ ހޯދީމު. ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން އަދި ޕޭ ކޮމިޝަނުން ދީފައިވާ ލަފާގެ ތެރޭގައި ބޭނުން ކުރެވޭނެ މި އޮތް އަހަރަކީ ވާހަކަ ވަޒީފާތަކަށް ބޭނުންވާ ކުރި އަހަރެއް ކަމަށް ބޯނަސްފަދަ، މުވައްޒަފުންނަށް ކުރާ ޚަރަދު މި ބަޖެޓުގެ ބޮޑު އެލަވަންސްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިނގުމުގެ ބަދަލުގައި، ޕޭ ކޮމިޝަނުން ޕޭ ހާމަނައިޒޭޝަނުގެ ބޭރުން 2024 ވަނަ އަހަރު އެ އެޑްޖަސްޓްމަންޓް ހުށަހަޅާ ބަޖެޓުގައި، ޚާއްސަ ބަޖެޓުގެ ޕޮއިންޓުން އެޑްޖަސްޓްމަންޓުތަކުގެ ގޮތުގައި ކޮމިޓީން އެކަން ހިމެނުމަށް ލަފާދީފައިވާތީ. އަދި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން އިތުރުވެފައިހުރި ބައިވަރު ފަސް ފިޔަވަސް ބަދަލު ހިމެނުމުގެ ބަޔަށް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ވަނީ ކޮމިޓީއަށް ލަފާދިނީ. ދެން ކޮމިޓީން މި ބަދަލުތަކުގައި ބަޖެޓުގެ؛ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބަޖެޓު ފައިނޭންޝަލްތަކުގެ ތެރޭގައި މިދަންނަވާ ކަންކަމުގެ ހިފަހައްޓާފައި މުވައްޒަފުންގެ ކަންކަމާ އެއީ، 2024 ވަނަ އަހަރަށް ހުށަހަޅާ ބަޖެޓުގެ ތެރޭގައި ޕޭ ހާމަނައިޒޭޝަނުގެ ބޭރުން ހާއްސަ ބަޖެޓުގެ ބޭރުން ފަންޑު ހަމަޖެއްސުމަށް ކަމަށް ބަލައި އެ ބައި އިންނަކަން، ދެން އިތުރަށް ކުރެވެންޖެހޭ ބަޖެޓު އިތުރުކުރުން ބައި އެޑްޖަސްޓްމަންޓްސްގެ އެބައި ޖުމްލަ ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާބަދަލުތަކެއް

ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅި އަދި ފާސްވެފައިވާ ނިންމުމުގެ ތެރޭގައި ޖުމުލަ ބަޖެޓެއް ކަމަށް މި ވަނީ 112·279129 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެއީ ރިކަރަންޓް ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި 74·179129 މިލިއަން ރުފިޔާ. އަދި ކެޕިޓަލް ޚަރަދުގެ ތެރޭގައި އިތުރަށް ޕަބްލިކް ސެކްޓަރ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ގޮތުގައި ހުޅުމާލޭގައި ހަދަމުންގެންދާ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ އައު އިމާރާތަށް ބޭނުންވާ 38·1 މިލިއަން ރުފިޔާ ހިމެނުމަށްފަހު، މިދަންނަވާ ޖުމުލަ، އެއީ 112·279129 މިލިއަން ރުފިޔާއަށް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބަޖެޓު ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅަމެވެ. އެގޮތަށް ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަށް ވޯޓަށް އެހުމުން އެ ހުށަހެޅުން ވަނީ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވެފައެވެ. އެހެންކަމުން، ކޮމިޓީގެ ނިންމުން؛ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓާ ގުޅޭ ގޮތުން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 2023 ވަނަ އަހަރުގެ ސާދަވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ނިންމާފައި ވަނީ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ 2024 ވަނަ އަހަރަށް ލަފާކުރަން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޖެޓު، ރިކަރަންޓް ޚަރަދާއި އޮފީސް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ޚަރަދު ހޯދުމަށް ކުރާ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި 74·179129 މިލިއަން ރުފިޔާ ކަމަށާއި، އަދި ޕަބްލިކް ސެކްޓަރ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮގްރާމުގެ ގޮތުގައި 38·1 މިލިއަން ރުފިޔާ ކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި، 2024 ވަނަ އަހަރަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ފާސްކުރާ މުޅި ޖުމުލަ ބަޖެޓުގެ އަދަދަކީ، 112·279129 މިލިއަން ރުފިޔާ ކަމަށް ކޮމިޓީން ނިންމުން. ވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް މި ރިޕޯޓާ ދުރު ގޮތެއް ނިންމަވައިދެއްވުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 112 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ ދަށުން މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައެއް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޖުމުލަ އެއް ގަޑިއިރު. އެއީ، އެމް.ޑީ.ޕީއަށް 30 މިނެޓާއި 50 ސިކުންތު، ދަ ޑިމޮކްރެޓްސްއަށް 8 މިނެޓާއި 36 ސިކުންތު، ޕީ.ޕީ.އެމްއަށް 3 މިނެޓާއި 57 ސިކުންތު، ޕީ.އެން.ސީއަށް 3 މިނެޓާއި 57 ސިކުންތު، އެމް.އެން.ޕީއަށް 3 މިނެޓާއި 26 ސިކުންތު، އެމް.ޑީ.އޭއަށް 2 މިނެޓާއި 55 ސިކުންތު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއަށް 2 މިނެޓާއި 55 ސިކުންތު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް އެއް މިނެޓާއި 9 ސިކުންތު. އެހެންވީމާ، މި ރިޕޯޓަށް ފާހަގަކުރައްވަން ބޭނުންފުޅުވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފުރުޞަތު އެދިވަޑައިގަތުމަށް ދަންނަވަން. ([illegible]) [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުން 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ބަޖެޓަށް އަޅުގަނޑުމެން މި އޮތީ އަނބުރާލާފަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އުފައްދައި 11 ޖޫން 2019ގައި ބާއްވާ ނަވާރަވަނަ ޖަލްސާގެ؛ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއެއް އުފައްދާފައި މި އޮތީ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުންނާއި އެހެނިހެން ތަންތަނުން ހަދާފައި މާލިއްޔަތާއި ނުވަތަ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު، ރައްޔިތުންގެ ފައިސާއިން މި ޚަރަދުކުރާ، ދައުލަތް ހިންގުމަށް ޚަރަދުކުރާ އަދި ސަރުކާރު ވެސް ހިންގުމަށް ޚަރަދުކުރާ ޚަރަދުތަކެއް، ވާނުވާ ބެލުމަށް، ޤާނޫނުއަސާސީން އުފައްދާފައި އޮތް ތަނެއް، މަގުސަދަކީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހަކީ. އޮޑިޓްކުރުން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ދިރާސާކޮށް ނިމި ރިޕޯޓު، މުޅި ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު ޕީއެސްއައިޕީއާ ބަޖެޓް ވެސް ހަދަނީ؟ އެބަ ސުވާލުއުފެދޭ. އެއީ މިހާރު އޮޑިޓްކުރަން އެއްކޮށް ނޫނޭ. އޮޑިޓް މިހާރު ކުރަނީ ކޮންސޮލިޑޭޓު [illegible] ދައުލަތުގެ ޕީއެސްއައިޕީއާއި އަދި [illegible]. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ ވެސް އަޅުގަނޑު ހިމެނޭ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ މެންބަރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވެސް. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާ، ރައީސް ވެސް އެބަ ކަންބޮޑުވެގެން ދައުލަތުގެ ފިނޭންޝަލް، ނުވަތަ އެކި ތަންތަނުން ހިންގާފައި ހުންނަ ކަރަޕްޝަނާ ބެހޭ ރިޕޯޓުތައް ހުރޭ އޭޖީ އޮފީހުން ނެރެފައި ބަލާނަމަ. ހަމަ ނެރެނީވާ ގޮތަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެކަން ހުއްޓާލަން، [illegible] [illegible] އޮންނަ ވަރަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]. މި އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ފުރި މި ދައުރުގައި [illegible] އެންމެ ބޮޑު [illegible]. އެއީ އިސް [illegible] [illegible] ޒިންމާދާރު [illegible] [illegible]. އިސް [illegible]. މި ވަނީ ރިޔާސީ ނިޒާމުގައި، މިހާރު އެމް.ޑީ.ޕީގެ ތެރެއިން އެންމެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާލީ [illegible] [illegible] ޖެނެރަލް ބަޖެޓް [illegible] [illegible] އެޖެންޑާކުރަން [illegible] ނުވާ. އަޅުގަނޑުމެން އަދުވަސްވަރު [illegible] ވެސް ސޯޝަލް މީޑިއާއިން ފެނިގެންދިޔައީ [illegible] މިނިސްޓްރީގެ ހުރިހާ [illegible] [illegible] [illegible] ތަން. އެސް.އޯ.އީ [illegible] ހުރިހާ [illegible] [illegible] ކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ކޮންކަމެއް؟ އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ މި [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންވީ ކަމަކީ، ރައްޔިތުން މަޖިލީހަށް ގޮވާ މެންބަރުން، އެ މެންބަރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު، ރައްޔިތުންގެ ކަންކަމުގައި [illegible]، ސަރުކާރު [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ނިޒާމް [illegible]. މި ބަޖެޓުގެ ދިރާސާ އޭޖީ [illegible] [illegible] [illegible] ކުރަން ކަމެއް ނޫން. [illegible]

ވެސް ހުންނާނެ. އޭޖީ އޮފީހުގައި ތިއްބަވާ އޯޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ކަމަކީ ކުރެވޭނީ އެ ތިޔުންތަކަށް ޝުކުރުވެރިވަން. މިހާރު ކިހިނެއްތޯ ގޮތް ކުންފުނި، އެފް.އެސް.އެމް ގޮތް ބިލުތަކުގެ ކަންތައްތައް ބަހުސްކުރާނީ؟ ދިރިއުޅުންތަކާއި ނަގާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮންކްރީޓު މުސްރިނާކް އަގައި ގަސްދުގަސްދުންދަރިކާސް ސޮސަލް މީޑިއާގައި އެ ވާހަކަ ފުރުޞަތު ދޭން މި އަންގައިދޭ، ތިޔަ ކޮމިޓީ ބޭނުމަކަށް އެ ތަނުން މި އަންގައިދޭ، މިހާރު އަހަރުން ހުށަހެޅިފައިވާ ދިރިއުޅުންތަކުގެ ނަރުދަމާއާ ގުޅުން. ހުށަހެޅީ؛ އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ކަހަލަ ކަމަކީ ވިސްނުމުގަބޫލުން އެ ބޭފުޅުންނަށް. ދައުލަތުގެ ދިރިއުޅުންތަކަށް ކޮންޓްރެކްޓު ފުރިހަމަކޮށް އަދި ނަމްބަރަކަށް ސިޔާސަތު ގެންގުޅޭ؛ މިއީ ކޮންމެކަމެއް ނުކުތް ވިސްނުމުގެބާރު އިޖުތިމާޢީ ރައީސް. ކޮން ތަރައްގީ އަދި ވިސްނުމެއް ބާރު އަޅުގަނޑު ހިތްހަމައެއް. މިހާރު ނިންމާލަދެއްވުން އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ، މިހާރު މި އަޖެންޑާ ޖެހިގެންވާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ނިންމާލަދެއްވާ!

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ރިޕޯޓާ އަޅުގަނޑު ދެކޮޅެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް މި މަގުސަދުގައި ހާސިލުކުރަންވާ މި ބަޖެޓު ދިގުން. އަނެއްކާވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާލިއްޔަތުން ފައިސާތަކަށް މި ދުވަސް. އެހެންމީހާ، ފުރަތަމަ ދައުލަތުގެ ހިސާބުތަކުގެ ބައްޔާތަކާ އާއި ބޮޑުކޮށްޖެހޭ މާލިއްޔަތަށް ވެސް އެބައުޅޭ. މި މާލިއްޔަތު ތަބާވ، މާލިއްޔަތުކަން އިހުތިރާމްކުރާ، ބައްޔާތަކުގެ ކަންކަމަށް އިހުތިރާމްކުރާ ބަޔަކު ނުވަތަ މިހަކު ސަރުކާރުގެ އިސްވެރިއަކަށް ހުރިހާ ކަމެއް ނެތި މި ކަމާއި ނުކުތުފާސްކަން އެއްގަލަން މިހާރު މިހިސާބުން ސާބިތުވެ. އެކަން ޖަވާބުދާރީކުރަން ދެން އަނެއްކާ ބައްޔާތަކުން އެންމެ އެއްގޮތަށް ބާރަކީ، ގެންނަން ވެސް، މަޖިލީހަށް ގެންނަން އެއްގޮތަށް ކުރިއްޔާ ޖާޒީގެ ގެންބެދުނާ ޖަވާބުދާރީކޮށް ގެންބަދުން. ޖަވާބުދާރީކޮށް މިކަން ބައްޔަތުކަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި ރިޕޯޓަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި އިއްޒަތްތެރި އިބުރާ މެންބަރަކު މި ވަގުތު އެއްގަމުގެ ހުށަހަޅަން ނެތް. ބިލްބޯ މިހާރުން އަޅުގަނޑު ނިންމާއިވައިނީން. އަދި މި ރިޕޯޓަށް ވޯޓަށް އެހުމަށް މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ވަގުތު އަލުން ދަންނަވާނަން.

6. އިޖުތިމާއީ ބަހުސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

{6.3}- މިހާރު އަޅުގަނޑު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6.3- ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސައުދު ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކަށް ދެމުންގެންދާ ނުރައްކާތެރި އުދުވާނީ ހަމަލާތައް ކުށްވެރިކޮށް، އެ ހަމަލާތައް ވަގުތުން ހުއްޓާލުމައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އިސްރާއީލުން ދެމުންގެންދާ ނާއިންސާފީ އަނިޔާތަކަށް ކުށްވެރިކޮށް، އެ އަނިޔާތަކަށް ހުއްޓާލައި ފަލަސްތީނުގެ އިންސާނީ ހައްގުތައް ކަށަވަރުކޮށް، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންގެ ބިމުން އަތުލާފައިވާ ބިންތަކުން ވަކިވެ، އަދި ފަލަސްތީނަށް މިނިވަން ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮވާލައި ހުށަހަޅާ ގަރާރު. މި ގަރާރު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސައުދު ހުސައިނަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ސައުދު ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ގަރާރު ހުށަހަޅައިލާނަން. އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކަށް ދެމުންގެންދާ ނުރައްކާތެރި އުދުވާނީ ހަމަލާތައް ކުށްވެރިކޮށް، އެ ހަމަލާތައް ވަގުތުން ހުއްޓާލުމައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އިސްރާއީލުން ދެމުންގެންދާ ނާއިންސާފީ އަނިޔާތަކަށް ކުށްވެރިކޮށް، އެ އަނިޔާތަކަށް ހުއްޓާލައި، ފަލަސްތީނުގެ އިންސާނީ ހައްގުތައް ކަށަވަރުކޮށް، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންގެ ބިމުން އަތުލާފައިވާ ބިންތަކުން ވަކިވެ، އަދި ފަލަސްތީނަށް މިނިވަން ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮވާލައި ހުށަހަޅާ ގަރާރު. މިއީ އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކަށް ދެމުންގެންދާ ނުރައްކާތެރި އުދުވާނީ ހަމަލާތައް ކުށްވެރިކޮށް، އެ ހަމަލާތައް ވަގުތުން ހުއްޓާލުމައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އިސްރާއީލުން ދެމުންގެންދާ ނާއިންސާފީ އަނިޔާތަކަށް ކުށްވެރިކޮށް، އެ އަނިޔާތަކަށް ހުއްޓާލައި، ފަލަސްތީނުގެ އިންސާނީ ހައްގުތައް ކަށަވަރުކޮށްދިނުމައި، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންގެ ބިމުން އަތުލާފައިވާ ބިންތަކުން ވަކިވެ، އަދި ފަލަސްތީނަށް މިނިވަން ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޖުތަމަޢުން ގަބޫލުކުރުމައި، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ދެކޭ ގޮތް ހާމަކުރުމަށް އެ މަޖިލީހުން ގަބޫލުކުރާ ގަރާރު. އިސްރާއީލުން ގެރާލައި ބިން ފޯރުކޮށްދިނުމާ 75 އަހަރަށް ވުރެ އަހަރުވެފައި، ރިޕޯޓުގައި ގޮތަކުން ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންގެ ބިން ބޭޖެހައި މަރާލާފައި، މިހެން ދިރިއުޅޭ ގޮތަކަށް ފަލަސްތީނުގެ އިސް ސަރަހައްދުތަކަށް އިސްރާއީލުން ނުބައި ބޭނުންކުރުމައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުން އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުން މަހްރޫމުކޮށް އިންސާނީ ހައްގުގެ ނިޒާމަށް، އެކަމަށް މިޔަކަން ރައްޔިތުން އަމިއްލަ ވަގުތުގައި، ޖަމާޢަތްތައް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ބަންދުކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ސަލާމަތް ފަލަސްތީނަށް އިސްރާއީލުން ދިމާކޮށް ހަނގުރާމަތަކުގެ ދުވަހު ފަލަސްތީނުގެ އޭރު

ސަރަޙައްދުތަކަށް ބޮންއަޅައި މުޅި ޤައުމު ސުންނާފަތިކުރުމަށް ފަލަސްތީނަށް ދެމުންގެންދާ އުދުވާނީ ހަމަލާތަކަކީ
ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކާއި ގާނޫނުތަކާ ޚިލާފަށް ހިންގާ ޓެރަރިސްޓު ހަމަލާތަކެއް ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ހިނދު،
އިސްރާއީލުން މިހާރު ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނާ ދެކޮޅަށް ދެމުންގެންދާ އުދުވާނީ ހަމަލާތަކަކީ ފަލަސްތީނުގެ
ރައްޔިތުންނާއި، ކުޑަކުދިންނާއި، މުސްކުޅިންނާއި، ބަލިމީހުންނަށް ބޭނުންވާ ނުހި ފަލަސްތީނުގެ މުސްތަޤުބަލު ދަރިފަސްކޮޅު
ނައްތާލުމަށް ހިންގާ އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު ބޮޑު ޖަރީމާއެއް ކަމަށް ދެކޭ ހިނދު، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނަށް މިހާރު
ދެމުންގެންދާ އުދުވާނީ ހަމަލާތަކުގައި މިހާތަނަށް ޝަހީދުވެފައިވާ ގަޒާގެ ފަލަސްތީނުގައި 4307، ފަލަސްތީނުގައި
4136 އަށް ވުރެ ގިނަ ރައްޔިތުން ޝަހީދުކޮށްލާފައިވާއިރު، އޭގެތެރޭގައި 2137 ކުޑަކުދިންނާއި، ދެ ހާހަށް ވުރެ ގިނަ
އަންހެނުން ހިމެނޭ. އަދި 13162 އަށްވުރެ ގިނަ ފަލަސްތީނުގެ ނިކަމެތި ރައްޔިތުން އިސްރާއީލުގެ މި ޓެރަރިސްޓު
ހަމަލާތަކުގައި ޒަޚަމްވެ ފަރުވާދެމުންދާ ކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބޭ. އަދި އެއް ހާހަށް ވުރެ ގިނަ ކުދިންނާއި އާންމު
ރައްޔިތުންގެ 14200 އަށްވުރެ ގިނަ ގެދޮރު ސުންނާފަތިކޮށްލާފައި، އަދި އެއް މިލިއަން ހާސް ތިން ސަތޭކަ
ހާހަށް ވުރެ ގިނަ ރައްޔިތުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަން ވަރަށް ހަލާކުކޮށްލާފައިވާ ކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބޭ. މިއީ
އިންސާނީ ދަރިފަސްކޮޅެއް ނައްތާލަން އިސްރާއީލުން ފެށިގެން ހިންގާ ހަނގުރާމައިގެ އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު ބޮޑު
ޖަރީމާއެއް ކަމަށް ދެކޭ ހިނދު، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ނިކަމެތި ރައްޔިތުންނަށް ދެމުންގެންދާ އުދުވާނީ
ހަމަލާތަކުގައި ބޭނުންކުރަމުންދާ ހަތިޔާރުތަކުގެ ތެރޭގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގާނޫނުތަކުން މަނާކޮށްފައިވާ
ބައެއް ހަތިޔާރު ބޭނުންކުރަމުންދާކަން އިންޓަނޭޝަނަލް މީޑިއާތަކުން ފާހަގަކުރަމުންދާއިރު، އިސްރާއީލުގެ މި ފިޔަވަޅު
ހަރަކާތްތަކަކީ ނުރައްކާތެރި ޢަމަލެއް ކަމަށާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގާނޫނުތަކާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކަމަށް ދެކޭ ހިނދު، މިގޮތުން
ކަނޑައެޅުން، ރައްޔިތުންނަށް ދަތުރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ނުލިބޭނެ ގޮތަށް ކަނޑައަޅައި، ހުރިހާ ވަސީލަތްތައް
ކަނޑައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުން ކާބޯތަކެތި، ފެނާއި ކަރަންޓާއި ބޭހާއި ސަލާމަތާއި ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ނުލިބޭނެ ގޮތަށް
ހުރަސްއަޅައި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުން ދެމުން ގެންދާ ހަމަލާތަކަކީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގާނޫނުތަކާއި ޖިނާއީ
ގައުމުގައި ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާކުރި، އިންސާނީ ހައްޤުތައް ނައްތާލާފައިވާ ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް
ފުރާނައި، ހުރުމަތާއި، ސަލާމަތާއި، އަދި ސިއްޙަތާއި ޙައްޤުތަކާއި، ކަރާމަތާއި، ޤާނޫނީ ހައްޤުތަކާއި، ފަރުވާ
އެކިއެކި ޤައުމުތަކުން، ފައިސާގެ އެހީ ދިނުމާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާޢަތުގެ މެދުވެރިކަމުން، ކުޑަކުދިންނާއި،
އަންހެނުންނާއި ބަލިމީހުން ހިމެނޭ ގޮތަށް އެތައް މީހަކު ޝަހީދުވެ ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ އެހީ
ހުރަސްއަޅައި، އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނު ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންގެ އިންސާނީ ޙައްޤު އިޖްތިމާއީ
ނިޒާމެއްގައި ހިމާޔަތްކޮށް ދިނުމުގެ ދިފާޢު ކުރުމަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާޢަތަށް ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ގޮވާލަން
ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކުން ދޭ ހައްޤުތަކާއި ކަރާމަތް ދިފާޢުކުރުމަށް މި މަޖިލީހުން ގޮވާލަމެވެ.

މަޖިލީހުން ގޮވާލައި މި ގަރާރު ފާސްކުރުން މުހިންމު ކަމަށް ދެކޭ ހިނދު، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ދަރިފަސްކޮޅު ނަހައްގުން ހިންގާ އުދުވާނީ ހަމަލާތަކުގެ ސަބަބުން ދުރުއިރުގަޑިގެ ޙައްޤުތަކާއި، އަދި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ދުރުގައި އުފެދިފައިވާ ގެއްލުންތަކަށް ބޮޑެތި ނުރައްކާ އަސަރުކޮށް، ދުނިޔޭގެ އެކި ޤައުމުތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ އިސްރާއީލުގެ ޢާއްމުންނަށް ނުރަޙްމަތްތެރިކަމާއި، ދިފާޢުގެ ޙަރަކާތްތެރިއިން ގަރާރުތަކާއި ބޭނުމުގެ މި ވަގުތު ދިއުމަށް ސަރުކާރުން އެޅުން ކުރި ކުރިއަށް ފިޔަވަޅުތަކާއި އެޅުން މުސްލިމު ބަޔަކަށް، އަދި އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ނިކަމެތި ޢާއްމުންނާ ދިރިއުޅުމަށް ޤާނޫނުގެ ފިޔަވަޅުތަކާއި ޢަސްކަރީ ސިފައިން ދަނޑުވެރިކަމާ އަދި ފަލަސްތީނުގެ ޢާއްމުން ހިމާޔަތްކުރުމާއި، އިސްރާއީލުގައި އުފައްދާ އަދި އެ ޤައުމުން އެއްކޮށް ހަމަލާތަކާ ޢާއްމުން ހަމަލާދިނުމާއި، އިސްރާއީލުގެ ފިޔަވަޅުތަކާ އޮތް ދުވަހު އިސްރާއީލުގެ ހިތްވަރާއި ބޮޑުވެފައި ނުވަތަ އިންސާނީ އަސާސީ ދުވަހު ސަލާމަތުން ޢާއްމުން ހިތްދަތިކަމުގެ ދަރަޖަ ދުވަހުގެ ބޯހިޔާވަހިކަމާއި، އަދި އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ބަޔަކު ދިރިއުޅުމަށް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސްކޫލު ގާއިމުކުރެވިފައިވާ މި ޤައުމުތަކުގެ ތަޢުލީމު ދުވަހުގެ މުހިންމު ކަމަކަށް ހިނދު، 1967 ވަނަ އަހަރު އުފެއްދި ފަލަސްތީނުގެ ސަރަހައްދުގެ ޢާއްމުން ފަލަސްތީނުގެ މިންވަރު ދައުލަތެއް ގާއިމުކޮށް، އެ ދައުލަތުގެ ބިންތަކާ އިންސާނީ ފޫޅު ކަމަށް ޤާނޫނީ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގަރާރުތަކާ ހިނދު، އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ ބިންތަކަށް ދިފާޢުކުރާ މުސްލިމުންގެ ޙައްޤުތަކަށް ފަލަސްތީނުގެ ކުޑަކުދިންނާ ދަރިފަސްކޮޅު މުސްލިމް ޙައްޤުތަކުގެ ދިފާޢުގައި، އިސްރާއީލުން އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ދެކޮޅަށް ޖިނާއީ ނުރައްކާތެރިވެފައިވާ މަސައްކަތްތަކާއި، އަދި ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުސްލިމުން ދިފާޢުކުރަމުން ގާނޫނީ އެކި ޤައުމުތަކުގެ ކައުންސިލުން ހަމަލާ ދެމެހެއްޓުމަށް ޢަމަލުކޮށް މި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނު އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވެ ގަރާރުތަކާ ޚިލާފަށް އަނިޔާވެރި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނުތަކާ މަސައްކަތްކޮށް ހިނދު، ފަލަސްތީނުގެ ޢާއްމުން ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޙައްޤުތަކާއި (އިޙް)ގެ ސަލާމަތީ މަޖިލީހުގެ ގަރާރުތަކުން އިސްރާއީލުން ބާރުއަޅުއްވައި، ފަލަސްތީނުގެ ސަރަހައްދުތަކުގެ އިންސާނީ ހައްގުތައް ނިގުޅައިގަން، ފަލަސްތީނުގެ ދަރިފަސްކޮޅު އެކުވެރި ގަރާރުތަކާއި އަދި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނުތަކާއި ގާނޫނީ ދަށުން ހިމާޔަތްދޭ ފަލަސްތީނުގެ ޙައްޤުތަކަށް ދެކޮޅު ބައިނަލްއަޤުވާމީ ހަމަލާދީ ބޮޑުވެފައިވާ ދަރިވަރުން ފަލަސްތީނުގެ ޤައުމީ ދިފާޢު ވިސްނުން، ޢަދަދު ޢާއްމުންނަށް ފަލަސްތީނުގެ ހަމަލާތަކުގެ ފަލަސްތީނުގެ ހިޔާވަހިކަމުން ބެލެނިވެރިކަމާ ދަނޑުވެރިކަމާ، އަދި އަމާންކަމާއި އިންސާނީ ގާނޫނީ މަސައްކަތްތަކުގެ ބިނާވެފައިވާ ވިސްނުން، މުޅި ހަމަތަކާއި ދަޢުވާގައި ދިރިއުޅެމުން ނުރައްކާތެރި ފަލަސްތީނުގެ މަސައްކަތް ޢާއްމުން ޢާއްމުންނާ ހިމާޔަތްކުރާ ދިރިއުޅުމުގެ ޢާއްމު ފަލަސްތީނުގެ ސަރުކާރު ދަރިފަސްކޮޅު ހަމަކޮށްދިނުމާއި، ފަލަސްތީނުގެ ބިންތަކާ ޢާއްމުންގެ ދިރިއުޅުމާއި، ފަލަސްތީނުގެ ޢާއްމުން ޙައްޤުތަކާ ނުރައްކާތެރި މަސައްކަތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކާއި،

ބައިނަލްއަޤުވާމީ އެޤަރަ ޢަމަލިއްޔާތަކަށް އިތުރު ކުރިއެރުވުމަކަން ވެގެންދާނެ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް ވީހިނދު،
އިޢްތިރާފުވުން ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނާ ދެކޮޅަށް ކުރަމުންގެންދާ ޢުދުވާނީ ހަމަލާތަކާއި، ފަލަސްތީނުގެ ބިންތަކަށް
ވެރިވެގަތުމަށް ކުރަމުންދާ މަސައްކަތް ހުއްޓުވުމަށް ގޮވައިލުމާއި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ދެމުންގެންދާ
ޣާއިންސާނީ އަނިޔާތައް ކުށްވެރިކުރުމާއި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އިންސާނީ ހައްގުތައް ކަށަވަރުކުރުމަށް ގޮވާލުމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި މައްސަލައާ ދޭތެރޭގައި ދެކޮޅު ގޮތް ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޖުތަމަޢަށް ހާމަކުރުމަށް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 167 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ލިބިދީފައިވާ
އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މި ގަރާރު ހުށަހަޅަމެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މިގައި
އިނގިރޭސި ވާހަކަތައް ވެސް ހުށަހަޅަން ގަސްތުކުރަން. އާދެ!

The draft resolution condemning Israel deadly attacks across the Palestinian territories and calling for an immediate end to the atrocities committed by Israel on Palestinian people. Calling for it to abide by and uphold human rights in Palestine, and also to recognize and accept all the lands that Israel has snatched from Palestinian people as the State of Palestine. This draft resolution has been submitted to the Parliament for its deliberations on condemning Israel deadly attack across the Palestinian territory. To call to stop the atrocities immediately. To condemn Israel inhumane treatment of the Palestinian people and to ensure the human rights in the occupied Palestine. Call to free the lands that Israel has snatched from Palestinian people and calling the International Community to recognize an independent state of Palestine. In recognition that more than 75 years have been passed since Israel started evicting Palestinians from their home and robbing them from their homes and lands. Resulting in conflict between both, Israel and Palestine; leading to the continued killing of Palestinians, the bombing of residential homes and other parts of Palestine without warning. Depriving the Palestinians of their basic needs. Keeping them blockade; as a giant prison. Systematically destroying Palestinian land is in clear violation of international convention and laws. Recognizing that Israel current attacks against Palestinians are seen as a heinous crime against humanity, an attempt to ethnically cleanse the Palestinian Muslims with the total disregard to the Palestinian children and the elderly and the sick. Up to date more than 4137 innocent people have been killed in Palestine in Israel bombardments, including more than 2137 children and 2000 more women and more than 13162 Palestinians are reported to have been wounded in Israel terrorist attacks. It is also reported that more than

thousands of businesses and more than 14200 homes have been destroyed and another 133,370 housing units have been destroyed beyond repair. It is seen as a heinous crime and genocide committed by Israel to wipeout Palestinian people. While the international media has pointed out that, Israel now using some weapons banned by international treaties and those in its ongoing attacks on the oppressed Palestinian people. Maldives consider it prudent to raise its voice at all relevant UN agencies to stop dangerous act of Israeli aggression. Israel has imposed restrictions on Palestinians in Gaza and as a deadly offensive against the Palestinian people; prevent them from accessing water, electricity, sanitation, and health care. Preventing food from entering Gaza. Closing all check points and gates around Gaza. The denied of basic services for its heinous crime against humanity and that Israel has violated the fundamental human rights of Palestinian, Palestinian children, women, and the sick. The Maldives legislature considers it necessary to pass resolution calling on all member states of UN to work together to ensure the basic services are delivered to the Palestinians and restore the human rights that have been snatched away from the Palestinian people. As a result of this genocide being ongoing in Palestine by Israeli government. There has been an increase in the middle east and the Muslim countries. A new entry Israel sentiment that is causing harm to the Israeli citizens. The government of Maldives must take all necessary measures to prepare for any eventually that threatens Israeli in the Maldives, and to protest against Israeli human treatment against the oppress people of Palestine immediately impose a ban on the entry of Israeli into the Maldives. The immediate suspension of all relations if any between the Israel and the Maldives also the maintain the steps until viable peace restore in the middle east with State of Palestine. The Maldives has always believed that an independent state of Palestine should be created with in 1969 Palestinian boarder and East Jerusalem as the capital of the state of Palestine. Israel attempts to control Palestinian lands and the current atrocities carried out against the Palestinian people and the repletion of the atrocities against Palestinian people are in total violation if human dignity and human rights are violation of international conventions and laws. It is obliged that calling for an immediate end to the conflict is a contribution to stop Israeli aggressions. It is also prudent to call on the international community and the member of the United Nations Security Council to hold Israel accountable for its violation of the

human rights of Palestinian people by Israel in clear violation of security council resolutions as well as the use of weapons prohibited by international treaties and laws. The people of Maldives have always been the brotherly people of Palestine and have always stud by the people of Palestinian difficult times. It is important that people of Majlis also stand with the people of Palestine in this difficult time to show solidarity with the countries and organizations working for the right of Palestinian for their freedom and human rights occupation and annexation of the Palestinian land. This draft resolution is submitted according with the 167 of the parliament to convey; the international article 167 of the parliament to convey to the international community how the Maldives parliament views this issue. Including call for an end to Israel air strikes against the Palestinian and its attempt to forcibly take control of Palestinian lands. Condemning the atrocities committed on the Palestinian people an ensuring human right for the Palestinian people.

ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ޖުމްލަ 15 މިނެޓު ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ މި ގަރާރަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން. އެ އެކުގައި ވެސް ބޭނުންކުރެއްވިދާނެ، އަދި ވަކިވަކިން ވެސް އެ ވަގުތު ބޭނުންކުރެއްވިދާނެ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި ހުށަހަޅައިދެނީ މި ގަރާރަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން ބޭނުންފުޅުވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް. މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.

މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވިލިނގިލި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަޢުދު ހުސައިން މި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ހިތުގެ އަޑިން ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުން ރައްޔިތުންނަށް ދެމުންދާ އަނިޔާ މުޅި ދުނިޔޭގެ ކުރިމަތީގައި އިތުރު ތަފްސީލުކުރާކަށް ބޭނުމެއްނުވާނެ، އ.ދ.ގެ ސަލާމަތީ މަޖިލީހުގެ ގަރާރުތަކާ ޚިލާފަށް އެ [illegible] [illegible] ހިންގަމުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަނގުރާމަކުރަނީ ކަނޑިންނާއި ކަނޑިން، ބަޑިންނާއި ބަޑިން. ކަނޑިހިފައިގެން އަންނަ މީހާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ އެ [illegible] [illegible]

ސްކޫލްތަކާއި، މިސްކިތްތަކާއި، ހޮސްޕިޓަލްތަކަށް ބޮމްއެޅުމަކީ އެއީ ހަނގުރާމައެއް ނޫން. އެއީ ޤަތުލުޢާންމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު މި ވަގުތަށް ހިނގަމުންދާ ޤަތުލުޢާންމުގެ. މިކަމުގައި އިހުތިޖާޖާ ޖަހާތަން އެބަހިރި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަދުގައިވެސް ހަމަ ހައިރާންވާ އަންހެނުންނާއި. މިހާރު ޖިނާކުރަމުންދާ ވާހަކަ، އިންސާނީ ހައްޤުތަކާއި ވާހަކަ ދައްކަނީ، އެންމެ އަޅުގަނޑުމެން ދައްކާ ފަލަސްތީނުގެ މިސްރާއި ދާދި ފަހުން ބަޔަކު ލަހުން؛ އެ މީހުންނަކީ ކަންބޮޑުވާން. އެ މަންޖެހޭ ޗާޓަރު ޖެންނަތް ވީ، އިތުރު ހެއްދެވި ބޭނުމެއްވާން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ދިނުމުގައި ކުރިމަތިވި ފަލަސްތީނުގެ ޙައްޤުތަކާއި ހަމައެކަނި ކުރިއަށް އިންސާނިއްޔަތުގެ ކުރިމަތިލާ މިކަމުގައި މި ހިސާބުގެ ވާހަކަ. އަދުވެސް އެހެންކަމުން ދަރިން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަރަކާތެއްނުކުރި ތަރުޖަމާނުގެ، މިދި ހަމަ ކުރިމަތިލާ އަހަރުގެ ދަރިންކަން ގޮތުގެ އެއްބަސްވާންޖެހެން ދުވަހެއް އެބަހުރި ދަރިންކަން ގަބޫލުކުރެވިފައި. އެކަމުގެ ދަރިންކަން އަނގަމުން، ހަމަ ކަހަލަ ދަރިއެއް ގޮތަށް މިލިއަނުން އެއް އަހަރު ތިރީސް މިހާރު ދިވެހި އެއްބަސްވުމެއް ދަރިއެއް ވާ. ކަހަލަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާޢަތުގެ ރާއްޖޭގެ ސިފަ ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން ސަރަޙައްދަކީ މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދެން ގުޅުން ގާތްކުރުމުގެ ބޮޑު ފާއިތުވި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދުގައިވެސް އިންސާނިއްޔަތުގެ ތިރީސް ހާސް ވަރަކަށް އުފަން ކުދިން ސަހަރުހަލުގައި ޖަޖިއަރ ތަޖުރިބާ ލިޔުއްވުންނެވި ހަމަ ގިނަ ދުވަސް ފަލަސްތީނު ވާހަކަ ދެއްކިއެވެ. 1947 ގައި ވިސް އަހަރު ފަލަސްތީނު ދިވެހިން ހަމަ ބައިވެރިވި ޝަރީޢަތްތަކާއި އެއްޗެއް. އެހެނީ ހިތާމަވެރި ޖަހާނުސާފު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ސަރަޙައްދަކީ ޔަހޫދީ ނަސާރާގެ ފުރިހަމަ މިސާލެއް ދެން ޖެހުނީ. މި ސަރަޙައްދުގެ ދުވަސްވެ ތަކުގެ ހިސާބު ނަމަވެސް ރަނގަޅު ސިޔާސީ ހުރިހާ އަހަރުގެ ސަލާމަތީ ފަލަސްތީނު ހުށަހަޅާ މިސާލަކާ މިސްކިތް. އަހަރެއްގެ ވާހަކަ، ޔަހޫދީ ނަސާރާގެ ފުރިހަމަކުރުމުގެ އަހަރެއްގެ ދިމާވުމެއް ދިމާވެއެވެ. ފަލަސްތީނުފަރާތުން ދިމާވެއެވެ. ޔަހޫދީ ނަސާރާގެ ކާފަރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަސްޖިދުލް. ޖަމާޢަތް ބައިވެރިވި ޒުވާނުން، ޖަޒީރާ ސަރަހައްދުގައި، އެކަމުގެ ސިޔާސަތު، އެކަމުގެ އެއްބަސް ސަރަޙައްދުގައި އަދި ޖަޒީރާ ބައިވެރިއެއް އެއްޗެއް. އެ ހަމަ މާކަ. އެކަމުގައި ވާނެ ވިސްނާލާކަމުގައި ހަމަ އިސްރާއީލުގެ ހަމަސް އެކު ކާރިތަކުން ހަމަހަމަ ހުއްދަތަކެއް، ހަނގުރާމަކާއި ހުރި އެކަމުގައި ހުރި ރަސްމީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ، އަމާޒުކޮށްގެން ވާނެ އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރުކާރުގައި ހަމަ ދިވެހިން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެކަމުގައި ބައިވެރިވުން.

ޝަރީޢަތް ޖަޒީރާ، ޖިހާދު، އަހަރަކު. ހަމަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކާރިޔާ އެއްބަސް، ފަލަސްތީނުގެ އަޑުއުފުލުމުގެ ސަރުކާރުގެ އަހަރުގެ ފަރާތުން. ކަމަކީ ހަރަކާތް ނަމަވެސް ހަމަ އެހެން ވިސްނާ. ހައްޤުތަކަށް ސިޔާސީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އަހަރުގެ. އެކަމުގެ ޚިޔާލު ދެކޮޅުގައި މި އަމާން ކަމަކަށް. ޖިހާދުގެ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ހަމަ ޖަޒީރާ. މި ޖަޒީރާގައި ބައިނަލްއަޤްވާމީ މި ޝަރީޢަތުގެ ދުވަސް ދަރިން ކަސްތޮއްޑެއް، ފަލަސްތީނު ހަމަޖެހުމެއް، އެކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފުރިހަމަ ސިޔާސަތަކުން މި ހަމަ ދުވަހަށް ވިދާޅުވެއްޖެ ހަމަ ބައިއެއް؛ އެއީ އަދި އިސްރާއީލު ހިމާޔަތްކޮށް ދަރިމައިންގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި. އެކަމުގެ ރާއްޖޭގައި ކަންބޮޑުވުންތައް. އަހަރުގެ ކުރިއެރުމަށް ހަމަ ފަލަސްތީނުގެ ސަރަޙައްދަށް ކަންބޮޑުވުން، އެ ނަމުން އެ ހިނގުން.

މައިސީނިއަންގެ ނަންދީގެން ގްރީކުގައި އަދި އެލެކްޒެންޑަރުގެ ވެސް ކުރީގައި އެ ތަންގައި ވަޒަންވެރިވެގެންދިޔަ ބައެއް. މި ތަނަކީ ފްރަހައިންރިންނެސް ދުރުބ، ނުބެދިއްނެސްއް. ޔަހޫދީ ރަސްކަލާ އެ ސަރަޙައްދަށް ރަސްކަލުންގެ ޒަމާންގައި ނުވަތަ އަރަބިން އެ ސަރަޙައްދުގައި ނިޒާމުކޮށް ގޮތަން މަޝްހޫރުވެގެންދިޔަ މާލީގެ ބަލަރަރައްބަ ބައެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެކަނި އެ ބިމުގެ ޝައުޤުވެރިކަން އެބައޮތީ. ފަލަސްތީނުގެ ބިމުގެ ޝައުޤުވެރިކަން، ފަލަސްތީނުގެ ބިން، އިސްރާއީލަށް މެދައި ސިޔާސީ ނަޒަރިއްޔާއަކީ އެ ބިން ބައްސާލެވުން. އެއްބަސްވުން އެބައޮތީ މެދުވެރިކަމުން ކަނޑާ ހައި ކަނޑާލައި، ސީއެސް ކަނޑު. އަނެއް ވާހަކަ ކަނޑާލުން ކަންވާ ޖަމާން އެ އުޅުނީ. އެ ތަނުން ފަލަސްތީނު ހައްރިމުން ނިކަން ޖަމާއެއް، އެ ބިމުން ނިކަން ޖަމާއެއް، ހައްޖަތްތައް، އެއްކަލަ ސިޔާސީ ބަކަރި ކަލާ އުސޫލުން ހައްޖަތްތައް ދައްކައި އެ ތަން ކާފަރުން އެ އުޅުނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ އަލަކަން ދިމާވެގެން އުޅޭ ކަމެއް ނޫން. ދުނިޔޭގެ ތާރީހަށް ބަލާ! ޔޫރަޕު، އެ ހިސާ ފަލާމަން އެނގެނު، ނިސްބަތް ވާނުވާ ސިޔާސަތު، އިނގިރޭސިވިލާ، ނިސްބަތް ވާން ބޮޑެތި ޤައުމު ބިންތަކާ، ފިނިސީއަން ބޮޑެތި ޤައުމު ބިނާ އިނގިރޭސިވިލާ. އޭގެ ދުވަސް ފަލަސްތީނުން ޤައުމު ބިނާވި އިނގިރޭސިވިލާ. ފަލަސްތީނުން ޤައުމު މިޔާޒުން ބާބުން ތަސްމީލު، ތަރަކުން ވިލިތަން އެ ފޮނުވާލުމަށް ބޮޑެތި ޤައުމުތަކުގެ ހަމައެކަނި އިންސާނިއްޔަތާ ވިޔަފާރީގެ އިންސާނިއްޔަތު. އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރަޙައްދުގެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ނިންމާލަދެއްވާ!

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މި އުޅޭ ވާހަކައަކީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ވަގުތު ވާހަކަފުޅު ނިންމާލަދެއްވާ! މި ވަގުތު 30 ސިކުންތު ދިބެވައިގަންނަވަނީ.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މި އުޅޭ ވާހަކައަކީ އިންސާނިއްޔަތު ހަމައެކަނި، ހަމައެކަނި އެ މީހުންގެ ސިޔާސީ ފައިދާއަށް، އެ މީހުންގެ ބޮޑުމަލީ ޤައުމީ ސަރަޙައްދުގެ ބިން، ޖީއޮގްރަފީ އެ ތާރީޚަށް، ބޮޑެތި ޤައުމުގެ މުނިސިޕަލް، އެ ތަން އަޅުވަން. އެ ތަން އަޅުވަން، އެ ސަރަޙައްދު އަޅުވަން. އަޅުވައި އަދި ދަމަހައްޓަވައިގެ މި ފަދަ ވެސް އަޅުވަން.

މިއީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތް ވާހަކަ؛ ހަމައެކަނި ނިންމާލަން. މީގައި ސުވާލުކުރި ބައްޔެއް އެބައޮތް ވާހަކަދައްކައިގެން. ޑުރަގުގައި ތިއްބެވި [illegible] މި ކަމުގައި މިހާރު ނޫނުގެ [illegible]. މި [illegible] [illegible].....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މޫސާ ސިރާޖަށް.

ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މޫސާ ސިރާޖު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަޢުދު ހުސައިން މި ހުށަހަޅުއްވާ ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. މުހިންމު ގަރާރެއް. އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން މި މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކޮށް ވާހަކަދައްކަމުންދާތީ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން. ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ކުރަމުންގެންދާ ނާއިންސާފީ އަނިޔާތައް ހުއްޓުވުމަށް؛ މިހާރުން މިހާރަށް ހުއްޓުވުމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ގޮވާލަން. އަދި މި ކަން ހުއްޓުވުމަށް ބަކައި އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖޭން ކުރެވޭން ހުރި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް ވެސް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އިސްރާއީލަކީ، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް މިހާރު ކަނޑައެޅިގެން ސާފުކޮށް ދަންނަވަން ކަންތައް، އިސްރާއީލަކީ ޓެރަރިސްޓް ސްޓޭޓެއް، ޓެރަރިސްޓް ޖަމާޢަތެއް. އިސްރާއީލުން ހިންގަމުންދާ ޖަރީމާތަކުން ބަލާއިރު ހުއްޓުވުން ގޮތްތައް ދުނިޔެއިން ހޯދަން އެބަޖެހޭ. އެ ކަން ނުހުއްޓުވައިފި ނަމަ، ބައިނަލްއަގުވާމީ ގާނޫނުތަކުގައި މި ވާ ކަންކަމަށް އެހެން ވެސް ޤައުމުތަކުން [illegible] ބިރުވެރިކަމަކަށް ދުނިޔެ ދިމާވެދާނެ ގޮތް ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދަނީ، ހަނގުރާމައިގެ [illegible] ޖަރީމާތަކާއި، ވޯރ ކުރައިމްތަކާއި، އެތައްއެތައް ކަމެއް ތަކުރާރުކޮށް އިސްރާއީލުން ހިންގަމުންދާ ކަމެއް. ދުނިޔޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަލަސްތީނުގެ [illegible]

އޮންނައޮޅުމަކީ ވަރަށް ބޮޑަށް ކަންބޮޑުވާ ކަމެއް. ފަލަސްތީނުގައި ވެސް މިތިބީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ކަހަލަ އިންސާނުން. އިންސާނިއްޔަތަށް ޓަކައި މި ކަންކަން ހުއްޓުވުމަށް ހުރިހާ ޤައުމުތަކުން ވެސް މަސައްކަތްކުރަން އެބަޖެހޭ. ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ކުޑަ ޤައުމެއް ކަމުގައި ވިޔަސްވެސް، ނިސްބަތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ކުރެވޭނެ ބައެއް ކަންކަން ހުންނާނެ. މި ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްދެއްވައިވާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިސްރާއީލުގެ ރައްޔިތުން ނުވަދެވޭނެ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނު އެބަޖެހޭ ބަދަލުކުރަން. އިސްރާއީލުގެ ހަމަ އެއްވެސް ރައްޔިތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް މި [illegible] މިގޮތަށް ކޮށް، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނުތަކަށް ނުބަލައި އެ ކަންކަން ހިންގާ ހިނދަކު ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިސްރާއީލުގެ ރައްޔިތުން ވަނުމަކީ އަޅުގަނޑު ވެސް އެދޭ ކަމެއް ނޫން ބޯޑަރު ބަންދުކުރަންޖެހޭ. އަދި އިސްރާއީލުގެ އެއްވެސް އުފެއްދުމެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް މިހާރު އިމްޕޯޓްކުރަމުންދާ ނަމަ އެ ކަމެއް ވެސް ހުއްޓުވަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އެއީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނެ ހިސާބުން، މިކަމާ ދެކޮޅުހެދުމުގެ ގޮތުން ދުނިޔެއަށް ދައްކާލުމަށް ބައެއް މިފަދަ ބޭނުން ކަންކަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] ކޮށް، އެ ކަމުގައި ބައިވެރިވާފަރާތްތަކުގެ [illegible] އޮތް [illegible] ނުވާ [illegible] ވެސް [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] އެހެން ހުރި ފިޔަވަޅުތައް އަޅަން. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ކަންބޮޑުވާ މުސްލިމު ޤައުމުތަކުން؛ ހާއްސަކޮށް މުސްލިމު ވެރިން ބާރުގަދަ، [illegible] ގޮތުން ބާރުގަދަ މުސްލިމު ޤައުމުތަކުން އިސްރާއީލާ ދެކޮޅަށް އެއްވެސް ޢަމަލީ [illegible] ހަނގުރާމައިގައި ބައިވެރިނުވާތީ. އަޅުގަނޑުމެން މުސްލިމުންނަށް [illegible] މި ކަންކަން ކުރާއިރުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މުސްލިމު ފިޔަވަޅު [illegible]. އެކީ [illegible] ހަނގުރާމައިގައި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ތުއްތުކުދިންނާއި، މުސްކުޅިންނާއި، އަންހެނުންނާއި ޝަހީދުކުރަމުން. އެ ކަންކަން ކުރަމުންދަނީ. އަދި [illegible] [illegible] ޑރ. މުޙައްމަދު މުޢިއްޒުގެ ސަރުކާރުން [illegible]. އެއީ ފަލަސްތީނު ކަންކަމުގައި އެ [illegible] ސަޕޯޓްކުރާ ވަރަށް ބޮޑު [illegible] ޤައުމުތަކުން. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލައި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީ.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ގޮތަށް މިއީ ވަރަށް މުހިންމު ގޮތެއް. އަޅުގަނޑު އިޚްލާސްތެރިކަމާ އެކު ޝުކުރުއަދާކުރަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަޢުދަށް މި ގޮތަށް މި ވަގުތު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވީތީ. އަޅުގަނޑަށް ހީވާ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން، ދިވެހިން މުޅި ޖުމުލަކޮށް އެ މީހުންނަށް ކުރެވޭ ހިތާ މަސައްކަތްތަކެއް މިކަމަށް ކުރަމުންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަފެނޭ. އެގޮތުން، ސޯޝަލް މީޑިއާ އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލީމާ އެބަ ފެނޭ، އެންމެ ކުޑަކުދިން ފެށިގެން ބޮޑެތި މީހުންނަށް ދާންދެން ދުރާ ހަރަކާތްތެރިވަން ކުރާތަން ކާމިޔާބު ވިސްނަވަރުކުރުއްވިން އެދި. ޒާތީގޮތުން، އެއްވެސްމީހެއް ނަމަ ދިވެހިން އިސްނަގައިގެން ހިތްވަރުދޭން ނަމަ ކުރިއަރަން އެބަ ހުރޭ. ޒާތީގޮތުން ދިވެހިންނަށް އިރުވައިފިނަމަވެސް ޖިނާޔަތް އެބަ ކުރަމުންދިޔަ. މި ހުރިހާ ކަމެއް އެބަކުރޭ. އަދި، ނަމަ އެފަދަ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން، ދިވެހިންގެ މި އިސްނަގަނިވި އަދި އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖެ ކުރިއަރުވަން، ތަރައްޤީކުރަން، ގައިމު ވެސް އީޖާދީކަން އެންޓަރޓެއިންމަންޓަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭ ދަރިވަރުން ދުވަން ކުރިން އެނގިއްޖެ. އީޖާދީގޮތުން އެ މީހުންގެ ރައްޔިތުންނަށް އަނގައިދީ ބާރަށް ދަތުރުފުރަން. އަޅުގަނޑު ހިތުގައި އަނެއް ސަރުކާރުން އެއަށްވުރެ ކުރިން މި ޖަލްސާގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް އެ މީހުންގެ އީޖާދީކަން އަންނަ ޗެލެންޖްތަކުގެ ޒުވާނުންގެ މިކަމަށް އުފެއްދުންތެރި ގޮތް ހުރި ނުކުރާ. ސަބަބަކީ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަރަކާތްތެރިވުން ކަންތައްތަކަށް ކުރަމުން ދިވެހިންގެ، އެ މީހުންނަށް ކުރުމަށް ސިނާޢަތްތަކުން ކުރުމުންދާހެން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ފޮރުވައި ދިދި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ސަރުކާރުތަކުގައި އެ ކަންކަމުގެ ވެސް އަތަށް ހުރަސް ދިނީމާ ބަޔަކަށް، ދުރަށް ދުވަހަކަށް ޖަމާވެރިކަމުގެ މީހުންނަށް ފެނޭ އެ މީހުން ކުރަމުންދާ ކަންކަމުގެ ވާ ދިހަ ކަންކަމުގެ ކުރުމުން. ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ދިދަތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ، ޖިމީޖޫ ހަރަކާތަށް ޖަހަރިހާވާހުރި ދުވަސްވަރުގެ އެހެން ސިޔާސީ މަސްގޫލުގައި ނަމަން އެ ކުރު ނަމަ ވެއްޖެއްޔާ. އާއި ބަދަލުކުރުމުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާ ވެސް ބަންދުކުރެވޭނެ. ނޫންބައަކަން ނުފެނޭ. އަދި އެއްވެސްމީހަކު ވެސް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، ދިވެހި ރައްޔިތުން މި ކުރާ ކަންކަމުގައި ހަރުދަނާ މިވި ސިޔާސީ ވަރުގަދަކަމާ، އެއްބައިވަންތަ ނަމޫނާ ހަރަކާތްތަކަށް ފެށި ދުރުނުވާނެ ފެނަން ވަރަށް، އަޅުގަނޑުމެންނަށްވީ އެ ވާހަކަ ނަގައިގެން ރައްޔިތުންނަށް އެ ކަންކަމަށް ދެވޭނެ ދައުރު ނުހ. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭނެ ވަރަށް މިނަ ކަންކަމަށް އެފަހަރު. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންކަމުގައި ކުރަންދެންދޭ! އަޅުގަނޑަށް ގޮތް ފެނުން ފެނުނު މިވެ ގޮ ދުވަސް ކުރިން ކަންނަނޫ، އީޖާދީކަ ހައްޔަރުކު ރައްޖެގެ ރިސޯޓްއެޅުމަށް މަސައްކަތްކުރާ ހައްޔަރުކު، ނަމަ ގާނޫނުގެ ގޮތުން ރިވެތި އީޖާދީކަން ސަރުކާރުގައި ދިމާވާ ރަމްޒަކަށް. އަޅުގަނޑު ގާނޫނުން މިހާރުން މިހުރުން ވެސް އެ ރިސޯޓްގެ ފެށިން، އަނަ މިކަން ޕްރޮޖެކްޓަކަށްޖެހުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހައްޔަރުކުން މިތިބީ ވަރަށް ހިމެގައި ޖެހިޖެ. ކާންދު ދުރަވަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ އެ ތަނގެ ރައްޔިތުންނަށް ދުވަސްދާ ވައިންސްނި އަނިޔާ. ކުޑަކުދިން، އެތައް ތުއްތު

މަޤްބޫލު ކުރިންނަމަ މަހާ މަސްޙަރު. އެހެންވީމާ، ހަމަ އެކޮޅަށް ރާގާއަގާ މީހެއް ވެސް ހަމަ އިޖްތިހާދުކޮށް ސަޕޯޓްކުރަން މިކަހަލަ ވާހަކަތައް ދެއްކީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިން ނުކުރުންވާ ކަންތައް. އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުން މިހާރުން މިހާރަށް ވެސް އެބަ ޖެހޭ މިއަށް ހަރުކަށި ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅައި، ހަމަ އެ ކަންތައްތައް ކުރަން. އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުން ނުރުހޭނެ، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ކުރާނޭ މިންވަރަކުން އެ މީހުން ކުރަމުންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ. އެކަމަކު، ސަރުކާރައި، އަދިވެސް މި ޖަމާޢަތްތަކުގެ ގޮތުގައި މިތިބި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ބޭފުޅުންނާއި، ދެންވެސް އަދި ވަރުގަދަ ހަމަ ރާއްޖޭގައި ނަންހިނގާ ބޭފުޅުން މިކަންކަމާ ދުރުގައި އެބަ ޖެހޭ ނިކުންނަން. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ރާއްޖޭއާ އަޅުގަނޑުމެންގެ މުސްތަޤްބަލް އެއް ބިން އެއީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމްދީން؛ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަށަވަރުކުރަން ވަކާލާތުކުރޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަންކަމުގައި ދިފާޢުކުރުމަށް ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ކުރަން. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ޑިމޮކްރަސީއާގެ އިންތިޙާރުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ބަސްޖެހުން ޖެހިގެން ކަމަކަށް ބައެއް ކަންކަން ހުއްޓުވައިލިކަމަށްވަނީނަމަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަ، މި ކަންބޮޑުވުންތައް ހުރިހާ މިހާ އެމީރޮކުގައި މިކަހަލަ ގަރާރެއް ހުށަހަޅައިގެން މި ވާހަކަތައް ދައްކާފައި މިއަހަރުވެސް ގުރޫޕުތަކުން މި ކަންކަމަށް ދެކޮޅަށް ސާފުކުރައްވައި މި ކަންކަން އެހާ ޖާގަ ނުދޭނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އަދި މިއަދު ވެސް ގޮވާލަން އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް، ރާއްޖޭގައި މިތިބި ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ލީޑަރުންނާއި ދިވެހި ސަރުކާރާއި އަދި ސަރުކާރާ ދުރުގެ ފަރާތްތަކުން ވެސް މިކަމުގައި އެކަން ޕްރޮމޯޓްކުރައްވައި، ކުރެއްވޭ ކަންތައްތައް ޤަވާޢިދު ގެނެސްގެން. ހަމަހަރުކަށި ކަންތައް ދުވަހަކު ބަލިވީގެން ޖަހައިލައި، ޖުމްލަކޮށް ބާރުދީގެން ޤަރާރުކުރައި، ސުންނީ ޝަރަކާތް ބަސްބިރުގައުމުގައި ފުރާ އެފަރާތްތަކުން ދިވެހި ރައްޔިތުން މިކަމަކަށް މާ ބޮޑަށް ބަލާފައި މިވީ. އެ މީހުން ކަހަވާ މިންވަރުން ކުރާއިރު މި ބަރާ އެންމެ ގަދަ ފުލުފަސް ގޮތްގޮތުގައި މިތުރު ބުރުކުން މިހާރުވެސް ހަރުދަނާކޮށް ދީނީ ރައްޔިތުންނާ އެކު މިކަންކަމުގައި ބައިވެރިވެ ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް އެއީ އަސްލު ގޮތް. އަޅުގަނޑު އަދި އެ ކަންކަމަކަށް ގޮވައި ވެސް ގޮވައިލަން. އަޅުގަނޑު އެދެނީ މަރުކަޒީ ސަރުކާރުން އިސްލާމިކް ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކާއި ޕަރަސްޓީޖުގެ ރައްޔިތުންނަށް، މުޖުތަމަޢުން ނަޞްރުކުރައްވުން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. [illegible] މި ކަންތައް ފެށިގެން އައި ގޮތާ ހަމައިން ވިސްނައިލާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީން ފުނޑާލަން ބަޔަކު ފެއްޓި މަސައްކަތެއް. އިސްލާމްދީން ކުރިއަރައިގެން އައިސް ސައުދީ އަރަބިއްޔާއިން ފެށިގެން ފެއްޓުން އިސްލާމްދީން ސަލަފީ ހަމައަށް ގޮސް [illegible] ޗައިނާއާ ހަމައަށް ގޮސް މިކަން ހުއްޓުވަންވެގެން ނަސާރާއިންނާއި ޔަހޫދީން އިސްނަގައިގެން ފެށި ކަމުގެ ފެށުން [illegible] މިއަދު މިހިސާބަށް ގޮސްފަ. މިއަދު މުޅި ދުނިޔެ، އާދެ ފިތުނަވައި މުޅި ދުނިޔެ އެއީ އިސްލާމީގެ އަދުރިކަމުގައި ހުރި ދުނިޔެ. އެއީ [illegible]. އާދެ އެކަހަލަ ޚިލާފުވެރި [illegible] މިއަދު މި އުޅެނީ. އެހެންވެ ދުނިޔެއިން އެއްކޮޅު ބަލަންނުކުރަނީ. [illegible] ނުކުރެސް އެކަން ވެސް ގަން ދުނިޔެއަށް. ޔާރަބްބޭ މި ކަންތައްތައް ވާން މި ހިސާބަށް ދިޔައީ؟ އެއްވެސް ވިސްނާފައި އެގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރާކަށް އިސްލާމީ އުއްމަތުގެ މަޤްޞަދަކީ ފަހުމުތަކެއްކަން ނުވަތަ. 1991 ވަނަ އަހަރު ސޯވިއެޓްޔޫނިއަނުގައި [illegible] ކާރި މިހާރު އިސްލާމީގެ ވާހަކަ ފުރަތަމަ ފެށީ. އެކަމުގެ ފުރުމުގެ ތެރެއިން އައިސްފައި ދެން މިކަމެއް މި ކުރިއަށްދަނީ. އަދި [illegible] މީހަކު، [illegible] އެހެން ފަލަސްތީނުގެ [illegible] ދިޔައީ ފަލަސްތީނުން [illegible] ފަލަސްތީނުގެ ދައުލަތް ބައިބައިކޮށް، ފަލަސްތީނުގެ ބިންތައް ބައިބައިކޮށް މި ކަންތައް ކުރަން ފެށީ. [illegible] 1937ގައި ފަލަސްތީން ދެބައިކޮށްލަން ނިންމި. 1948އާ ހަމައަށް ދިޔައިރު އިސްރާއީލުން ބިންގަނޑުއަޅަން އިސްރާއީލުގެ ދައުލަތް އިޢުލާންކޮށްގެން އިސްރާއީލު ދީ ބައިވެރިކަން 1967 ވަނަ އަހަރު އ.ދ.އިން ނިންމި. ފަލަސްތީން ބައިވެރިކަން ނިންމިއިރު ފަލަސްތީނުގެ ޣައްޒާއާއި ވެސްޓް ބޭންކާ ދޫކޮށް މި އަންނަނީ އިސްރާއީލު. ޔަހޫދީންނަށް އެއް ޤައުމެއް މިގޮތުން ބައިކޮށް މިގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރީން، [illegible] އ.ދ.އަށް ވަކި ނިންމުމެއް؟ އ.ދ.ގެ ނިންމުމުގައި ބާޠިލުކުރަން އަހަރުމެން އިޙުތިރާމްކުރަންވީ؟ އިސްލާމްދީނުގެ ހަޤީޤީ [illegible] އިޙުތިރާމުކުރާކަށް ފުރަތަމަ ކަމަކަށް. މިއަދު މި ހާލަތުން އިސްލާމީ އުއްމަތު [illegible]؟ ޖަމްޢިއްޔާތުލް އިޚްވާނުލް މުސްލިމީން. [illegible] ވަކި އިސްލާމީ ޖަމާޢަތް. ޖަމާޢަތާއި [illegible] މި ކަންތައްތައް [illegible] ކުރުމުގެ ނަމޫނާ މިއީ. ޙަރަކާތު ހުޅަނގު، އެމެރިކާއިން ބޭނުންވާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ވަކިކުރަނީ. [illegible] ވަކި ދައުލަތަކަށް ޖާގަދެވުނު [illegible] ފުލުހުން. މިއީ މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުސްތޫރު އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ވިސްނާލަފައި ގޮތެއް. އެމެރިކާއާއި އިސްރާއީލުންނާއި ޖަރުމަނުންނާއި މި ތަންތަނުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިންސާނީ ހައްގު ބާރުއަޅުއްވަނީ މި އަންނަނީ. އަންނައިރު އެ މީހުންގެ ވާހަކަތަކާ ދިފާޢީ ސަލާމަތުން ވެސް އަޅުގަނޑަކީ އަޅުގަނޑުމެން އިންސާނީ ހައްގުތަކާ [illegible]، ފަލަސްތީނުގެ އާބާދީގައި 37 ހާސް [illegible] ކުދި [illegible] ތިބި [illegible] ވެސް ގިނަ މީހުންގެ [illegible] ދުނިޔޭގެ އެންމެ ނުރައްކާތެރި ބޮމަށް [illegible]، އެމެރިކާ [illegible] މިއަދު ވެސް އެބަ އޮތީ ހަމަ،

އަށް މަނަވަރު ބޯއްވާފަ. އެ މީހުންނަށް ހަތިޔާރު ދެނީ. އެ މީހުންނަށް ބޯން އަޅަނީ. އ.ދގެ ގަރާރުތަކާ ޚިލާފަށް އެ މީހުންނަށް ވިއްކާލަނީ. ދެން އިންސާނީ، ކޮން އިންސާނީ ހައްގެއް؟ އިންސާނީ ހައްގަކީ އެއް ޖިންސުން ގުޅުން ހިންގުމެއް ނޫން. ދިރިއުޅުމުގެ ހައްގު ވެސް މިއަދު ނެތީ ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަކަށް. ހޮސްޕިޓަލްތަކަށް ބޯން އަޅަނީ. ސްކޫލްތަކަށް ބޯން އަޅަނީ. އާންމުން ދިރިއުޅޭ ގެތަކަށް ބޯން އަޅަނީ. އަމިއްލަ ބިމުގައި، އަމިއްލަ ބިމުން ބޭރުކުރަން އަމިއްލަ ބިމުގައި މިތިބި ބަޔަކު ބޭރުކުރަން އަދިވަ ދެން މި ބުނަނީ، އިޒްރާއީލު އޮމޫދުގެ ހައްގު؛ ކޮން އިޒްރާއީލެއް. އިޒްރާއީލެއް ނޯންނާނެ ގާތަކު. ނަވާރަ ސަތޭކައިގެ ގާތަކު ވެސް ނޯތް އިޒްރާއީލެއް. 1937 ވަނަ އަހަރުގެ ގާތަކު ވެސް ނޯތް އިޒްރާއީލެއް. 1948 ވަނަ އަހަރުގައި އިޒްރާއީލު އުފެއްދީ. ބޯނުޑިރިއަން ހިޔާ މިހާރު އިޒްރާއީލު ދައުލަތް އިޢުލާންކުރީ 1948 ވަނަ އަހަރު. ކޮބައިތޯ އ.ދ؟ އ.ދއަކީ ވެސް އެއްވެސް ބަޔަކު މިއަދު މި ކުރަނީ ޒިއޮނިސްޓުންނާއި އިޒްރާއީލާ، އަމެރިކާގެ ވާހަކަ ނިންމާލަން ފުރުސަތުދިނުމާއި ތަނަވަސް. ޒިއޮނިސްޓުންނާއި އިޒްރާއީލާ ކުރާ ހަނގުރާމައެއް ނޫނޭ މިއަދު މި ކުރަނީ. އިސްލާމް އުންމަތާއި، ޔަހޫދީންނާއި، ނަސާރާއިންނާއި، އިސްލާމްދީނުގެ ޢަދުއްވުންނާ ކުރާ ހަނގުރާމައަކާ ވީމަ. މި ހަނގުރާމައަކީ މިއަދު އިސްލާމީ ބޭރު އެއްވެސް ޤައުމެއް ނުހިމެނޭ އެއްކަލަ ބަރާކަތް. އިޒްރާއީލުގެ އާބާދީ ކަމަށް ދުނިޔޭގެ ރިޕޯޓުތަކުން ދައްކަނީ ނުވަ މިލިއަން މީހުން. ޖުމުލަ ޢަރަބި މުސްލިމުންގައި އެބައޮތް އޭގެ މިލިއަން މީހުން. ދުރުބައިގައި އެބައާދެއޭ. ޖުމުލަ ޢަރަބި ހުރިހާ ޤައުމުތަކުގެ އާބާދީ 400 މިލިއަނަށް ވުރެ ބޮޑު ޢަރަބިންގެ އާބާދީ ބޮޑު. އިސްލާމީ ދުނިޔޭގެ އާބާދީ އެއް ބިލިއަން އަށް. ކޮބައިތޯ އިސްލާމްދުނިޔެ ޖަމާވެ ކުރަމުން ކަމަކަށް؟ މުސްލިމުންގެ ޑިޕްލޮމަސީ ފޯރުކޮށް އެއްވާ ހުރިއްޔާ، އެ ގޮތް ސަލާމަތުވެވޭނެ ކުރެވެން ކަމެއް އެބަ އޮތް؟ ހަމަ ކޮންމެ ކަމެއް؛ ޖިހާދުގެ ވާހަކަތައް އެއްކިބައިން ހަދަނިކޮށް ދިޔައީ. މި ޒަމާނުގައި ވެސް ހަމަ ޖިހާދުގެ ވާހަކަ ދައްކާއިރު ހަދަން ދިޔައީ. ދަރިކޮޅު ދައްކާނަމަ އަބަދުވެސް ވާހަކަދައްކާނެ. ކުޑަކުދިންގެ ސިޔާސީ ތެރޭގައި ދެކޮޅު ވާހަކަދައްކަމުން މި ވާހަކަދައްކަން، މިގޮތަށް ވާހަކަދައްކައްވަމުން، ދަތުރުކުރުމުގެ ބާރުތަކަށް ޖިހާދަށް ދާން ބޭނުމު ނުކުމެވަނަ މިއަދު އިސްލާމީ އުންމަތް މި ޤައުމު ހަރުކަށިކުރާނެ. ޖިހާދުގެ ވާހަކަދައްކަނީ ބިރުވެރި ވާހަކަދައްކާ ހަރާމްވީ މިއަދު މި ޤައުމު. މި ވާހަކަ ނިޒާމުކޮށް ޖިހާދުގެ ނަން ބަލާކަމެއް އިސްލާމީ އުންމަތުގެ ކުރިއަރައިގެންނުދާނެ. ފަލަސްތީން މިނިވަންކަން ނަގާދޭ ފަސްޖެހިގެން ވާ ފާޅުގައި ކަނޑައެޅިގެން ވީ ތަރުތީބު ވާހަކަދައްކަންތަން. ފަލަސްތީނު މިނިވަންކޮށް ނަގާނެ ގޮތަކީ ބާރުގެ ވާހަކަ ނޫން ގޮތަކަށް ނަގަން. ޖިހާދުކުރަމުންދާނެ ވާހަކަ ފަލަސްތީނުގެ ޤައުމުގެ ކަންތައްތަކަށް. އުޅުނިއާ ކުރީ ފަރާތްތަކަށް ކަންކަމުގެ ސަބަބުން، ތަރައްގީކުރަމުންދަނީ. އެ މީހުން ކުރާ އަމަލުތަކަކީ އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގެ ފަރާތްތަކުން. އެ ދެބައި ފަލަސްތީނަށް ހީކުރާ އަމާން ހަމަޖެހުން. ދެން ބުނަން މިދޭ ފަދަ ފަސޭހަ ކަމެއް ނޫން.

އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ވެސް ތިބި، ޖާގަހަށް ދެވޭން ތިބި ބަޔަކު ވެއްޖެއްޔާ އެ ތަނަށް ޒުވާނުން ގޮވާލާ ހަދަންވީ. ހަމަ މިތަނުން އެއް ޖިންސުން ގުޅުން ހިންގާ މީހާއަށް ދެވޭ މިތި ހުރިހާ ޓޫރިސްޓުބޯޓުތަކުގައި އެ ތަނުން ޖިނާއީ ގޮތުން ހުކުމްކުރާ ދިނުމަށް ފާސްކުރެވޭ. އެކަމަކު ޖާގަހަށް ދޫކުރެވޭ މީހުން ވެއްޖެއްޔާ ހިފައި ހައްޔަރުކުރެވޭނެ ހަރުކަށި މީހެއް އާންމުން ނަސޭހަތްތެރިވީ. އާނ. މިހެން މިފަދަ ކަމެއް ވެފަ. ސިޔާސީ ދަލުކަމަށް އެހެން ކަމެއް ވެދާނެ. މި ވަރަށް މި ތަނުގެ އުސޫލަކީ ރަށްރަށުގެ ކަލްޗަރު އެއީ ޝަރުޢީ ހުކުމްތަކަކީ. އެހެންވީމާ، މި ތަން މިހާރުވެސް ގެންދަނީ މި ގޮތަކަށް. މިހާރު ކުރި. އަދި އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުމުގައި ނިންމާލައިދޭން ވެސް މި ބޭނުން، ހަމައެކަނި އިޤްތިސާދީ، ތަޢުލީމީ، ސަޤާފީ ދިރިއުޅުމާ ހަމައެކަނި ނުގުޅި އެއް ބައިނަލްއަޤްވާމީ، އާދޭގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ސިޔާސަތާއި ބައިވެރިވުމަށް ބޭނުންވެގެން ދަނީ. ކުޑަ ދަރިން އެކަނި މި ގައުމުގެ ސަލާމަތީ ގޮތުން ދެކެވޭ ތަރުތީބުތަކަށް. އެ ކުދިން ތަރުބިއްޔަތުކޮށް ބަލަހައްޓާ ކަމަށް ގެންދާ ބަލަހައްޓާ ނޫން. މި ކަންކަމުގައި ތަކުރާރުކޮށް ހަމަ ދަރިވަރުން ނޫން. ޒަމާނުއްވެސް ގަބޫލުކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކަނީ؟ މަޖިލީހުން ދައުލަ ވާހަކައަށްވުރެ އިސްލާމީ ޤާނޫނުއަސާސީ ވެސް، އާޖަލަކަށް ވެސް ކުރިއަށްގެންދާ ނުފެނޭ. ޖާގަ ނޫން ގޮތަކަށް މި ކަންތައްތަކަށް ކުރިއަށްގެންދާ ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތަކަށް ބާރުއަޅައި އެ ކަންތައްތައް ހުށަހެޅުން ގޮތަކަށް ދިވެހި ދައުލަތުން ވެސް އެބަޖެހޭ ވަކާލާތުކުރަން. ދިވެހި ދައުލަތުން މިއަދު ހަމައަށް އަހަރެމެން ދިމާލުގައި ޖާގަ ބާރަކަށް ތިބޭތީ މަނާވެގެން މިދާނީ؟ ކިއްވެ؟ ދައުލަތުގެ ޙަޤީޤީ ބަދަލުވުމަކީ ކަމެއް ނުވާނެ ކަމުގައި. ދައުލަތުގެ ޙައްޤުތައް ދަމަހައްޓަން ނޫނީ ކަނޑައަޅާ ވާހަކަ ދައްކާނީ؟ އާދޭ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތައް މިއަދު ތިމާގެ ޙައްޤެއް ދިނުން ބަދަލު ވެސް ކުރުމުގެ ސަރަޙައްދެއް ވެސް، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ބަދަލު ވެސް ދައުލަތުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން. އަޅުގަނޑު މިނިސްޓަރު ގަވާއިދުގެ، ދިވެހި ދައުލަތުގެ ޤަވާއިދު ހަމަޖެހުން ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ހައްޤުތައް ސަލާމަތްކުރުމަށް މިހެން އެކަމަކު ރައްކާތެރިކަން ބަދަލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ބަހައްޓަމުން. ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް ދުބިސާފަތަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޢަބްދުއްރަޙީމް.

ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޢަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިޤްތިޞާދީ ފަތުރުވެރިކަމުގެ އިތުރުން ސަރުކާރުން ދެމުންގެންދާ ޚިދުމަތްތަކުގައި ޖުމްލަކޮށް ހަމަޖެހުން އެ ހަމަހަމަކަމާއި ހަމަ ބޭނުންތަކަށް ދެމެހެއްޓުމުގެ ހުރިހާ، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދައުރުއެންމެ އިޖުތިމާޢީ

ދެމިގެންދާ ނާއިންސާނީ އަނިޔާތައް ކުށްވެރިކޮށް، އެ އަނިޔާތައް ހުއްޓުވައި، ފަލަސްތީނުގައި އިންސާނީ ހާލުގޮތް ކަރަދަޅުކަން، އިޙްތިރާމް ފަލަސްތީނު ރައްޔިތުންގެ ކިބައިން ފޫރިގެންފައިވާ އެންމެހައި ބުނިޔާދީ ހައްޤުތަކާއި، ފަލަސްތީނަށް މިނިވަން ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގަބޫލުކުރެވުމާއި ދަރަޖައިގެ ހުރަސްތަކެއް ހުއްޓުވައި މި ވަނީ. އަޅުގަނޑު މި ގޮތުގެ ހުރިހާ ގޮތްތަކެއްގެ ކަމަށް ބޭނުމަކީ ތާރީޚުގެ އިޖްތިމާޢީ މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް ބުރަސްވެރިން ޝުކުރު އަދާކުރަން. އާދެ! ހުށަހެޅުއްވުން ވެސް ގޮތަކަށްވެސް ދަލީލު މިހާރު މި ވަގުތު ދުނިޔޭގައި ހިނގަމުންދާ އެންމެ ދަތި އެއް މައްސަލަ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އޭގެއިތުރުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ، އަޅުގަނޑުގެ އަޑު ނުވަތަ ދޮރުވަރު ފާހަގަ އިޖްތިމާޢީ މުނާސަބަތު ސަރުކާރު އަބްދުﷲ ވެސް ތާރީޚު ބެލި ގޮތުން ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަ ދެކެނީ. ފަލަސްތީނު ރައްޔިތުންގެ ގޮތުގައި ރިޕޯޓު، ސަރުކާރުގެ ބޭނުން ވަޒީފާ ދަށު ދައުލަތް މުޢާމަލާތް ހުއްޓުވަން. އަދި އާދޭސް ބޮލުގާ ޖަމާޢަތް ދާއިރާ ބަލައިގަނެ ގާއިމު ފަލަސްތީނުގެ އަދި އާދޭސް ހިނގައިދިޔަ ކަންކަމާ. މިހާރު ބާރުގައި ހުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނީ ހިނގައިދިޔަ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރިހާ ސަރުކާރުތަކުން ވެސް މިއަދު އެބަ ކުރިއަށް ގެންދަނީ އާދެ. އަދި މިއަދު އިސްރާއީލާއި ހުރި ރައްޔިތުން ދުއްވަމުން ދާ ވެސް، ހުރިހާ ސަރުކާރުތައް އެއް 1947 ގެ ފަލަސްތީނުގެ ނިކަމެތިންގެ ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރުމަށް، އެކަން ވަރަށް ވަރުގަދަ ދައުލަތްތަކުގެ. އަޅުގަނޑު ދައުލަތްތަކުން ބަދަލުގެ ވަރަށް ފަސޭހަ، ހުރިހާ ގަޑިއެއް ފަލަސްތީނީން އިޖްތިމާއީ އޭގެ ގޮތުގައި ބާރު ސަރުކާރުގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ހުރިހާ ހިންގުމަށް 1965 އިން 1977 އަށް ޖެހޭ ހަނގުރާމަ އާއި ގަޔާވާ އަދި ދައުލަތް ހޯދަން. އާދެ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިންގުމުގައި އެކަމާ ދުވަސް ފަލަސްތީނުގެ ދައުލަތްގެ ހުރަސް އަޅުގަނޑުމެން ބަޔަކީ މި ރައްޔިތުން ހުރިހާ މަސައްކަތްކުރަން. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އާދެ މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިންގާ ހުރިހާ ވެސް ހަމަ ފުރަތަމަ ފަލަސްތީނުގެ ދައުލަތް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އޭގެއިތުރުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ސަރުކާރުތަކުން ބޮޑުވާ އިޖްތިމާއީ ހުރިހާ، މިފަދަ ގޮތުން އަދި މި މަސައްކަތުގެ ބޭނުމަކީ، މި މަސައްކަތްގެ މުހިންމުކަން، މި ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް މުހިންމުކަން މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ހިންގުމުގައި ބޮޑު ކަމެއް ނޫން. ކޮންމެ ރޭގަ މަޖިލީހުގައި މިކަން ހަމަ ދެކޭނެ. އަދި މިކަން ހިނގާ ކޮންމެ ފަރާތަކުން އަޅުގަނޑުމެން މަޤްޞަދަކީ ވެސް މި ބައްލަވައިލުމަށް ގޮތުގެ، ދަރުބާރުގައި ހުއްޓުވާ، އެކަމަކު މަސައްކަތްކުރުން ގޮތަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިފަދަ ގޮތުން ކަމުގައި ބޭނުން ކުރަން ދެކޭ އަޅުގަނޑުމެން އަދި މި ގޮތުގައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ، ހުށަހެޅުއްވުމާއި، ކަންތައްތައް ހުއްޓުވާލުމަށް ދައުލަތުގެ، މިގޮތަށް ކަންތައްތައް. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ހިސާބުކުރެވޭ އިންސާނިއްޔަތުގެ ވެސް ހުރިހާ ފަލަސްތީން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އެންމެ ފަހުން، މިއީ ދަރި މަސައްކަތްތައް ފެށުން ބޭނުން އަޅުގަނޑު ގަސްދުކުރާ ދައުލަތް އެއަށްވުރެ މާ ބޮޑު މަސައްކަތެއް. މިއީ އިންސާނިއްޔަތުގެ މަސައްކަތެއް. މިއީ މިއަދު ދުނިޔޭގައި ހިނގަމުންދާ އެންމެ

ބޮޑު އެތެރިކް ކްޕީންސިން. އެކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ގަރާރާއެކުގައި ވެސް ފާހަގަ އެބަ ކުރޭ ކަންތައްތަކެއް. އަދި މެންބަރުން ވެސް އެބަ ފާހަގަކުރައްވާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް، އިތުރަށް؛ ވަރަށް ދުވަސް ވެއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމުގައި ވަކާލާތުކުރާތާ މަޖިލީހުގައި ވެސް އަދި ސަރުކާރުން ވެސް ހަމަ ބަޔާންކޮށް ނިންމާފައިވާ. އެހެންނަމަވެސް، ދެން ކުރެވޭން އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކޯސްގައި، މި މަގުސަދުގައި ކޮންކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބަލަންޖެހޭ. ބަލައި މެންބަރުން ފާހަގަކުރައްވާ އިޖުރާއާތުގެ ޕްރޮސީޖަރު ބޭނުންކުރުން އެއް ކަމަކަށް. އިޖުރާއާތުން ފުރިހަމަވާ މުއްދަތު ތަރުޖަމާކުރަން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ދެވަނަ ކަމަކަށް. މިއީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވިދާނެ ކަމެއް މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ބަލައި ބަހުސްކުރަން އެބަޖެހޭ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. ހަމައެހާއިރުގައި މި ވަގުތު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވިދާނެ ކަމެއް އެބައޮތް. އެއީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެއްކޮށް ގަރާރަކުން މިކަން ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ތަންކޮޅެއް ސާފުވޭ މަސައްކަތެއް މިކަމުގައި ކުރުމަކީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މުހިއްމު ބޭނުންތެރި ކަމެއް. އެގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް، އެއްވެސް، ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް އިނިޝަޓިވު އިޖުރާއާތުގެ އެއްވެސް ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް އިނިޝަޓިވާ އެއްވެސް ކަހަލަ ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީއާއި ގުޅުންހުރި ކަމާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅިދާނެ. އެއްވެސް؛ އެއީ އިނިޝަޓިވު ވެސް، އިނިޝަޓިވު ނޫން ކަމުގައި ވިޔަސް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގަވަރމަންޓާ ސަރުކާރު ނޫން އަނެއް އެއްވެސް ފަރާތަކާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް ބޭރުގެ އިނިޝަޓިވު ވެސް، އިނިޝަޓިވު ނޫން ވެސް ނޭޝަނަލްސެކިއުރިޓީއާ ގުޅުންހުރި ކަމަކަށް ވާނަމަ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވެސް ކަނޑައެޅިދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ހަމައެއާއިއެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދު އިޖުރާއާތުގެ އެންޑޯސްމަންޓާ އެކަށައި ކުރަމުން އަނެއް ވިޔަފާރިތަކަށް ފުރުޞަތުދީފައި، މިއީ ހަމަ ތަނީރުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރުން މިހާރަށް ވެސް ކުރެވިދާނެ ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޓާގެޓުކުރެވިދާނެ ކަމެއް. ހަމައެއާއިއެކީގައި އިޖުރާއާތު ޕްރޮސީޖަރުތަކުން؛ ދިވެހިންގެ ގޮތުގައި މިވެނި އިޖުރާއާތު ޕްރޮސީޖަރުތަކުން މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަނޑައެޅިދާނެ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި މިއަދު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ. އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ، މިހާރަށްވުރެ އެޑްވާންސްޑްގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމުސަލަތުގައި ބަޖެޓުގައި، ގަވާއިދުގައި، ކޮންސޮލިޑޭޓުކުރާ، ބަލަހައްޓަވާލައްވައި، އެއީ ދިރާސާ ކުރިއަށް ގެންދެވުން. ހިނގާނީ އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ސަޕޯޓްކުރާނެ ދެން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާނޫނުގެ ސިފައިގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް ކަނޑައަޅައިގެން އަދި ސާފުކޮށްދެއްވުން. އެއީ އަޅުގަނޑު އެދެމެ. އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާއަކީ އަބަދުވެސް ޤައުމަށާއި ރައްޔިތުންނަށް ހެޔޮ ގޮތް މިންވަރުކުރައްވާށި. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ފިރުޝާން

މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ފިރުޝާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނާ ދެކޮޅަށް، ފަލަސްތީނުން ދެމުންގެންދާ އުދުވާނީ ހަމަލާތަކާ ދެކޮޅަށް މި މަޖިލީހަށް ގަރާރެއް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވި ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސައުދު ހުސައިނަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފަލަސްތީން މިނިވަންވާންޖެހޭނެ. ފަލަސްތީނުގެ ބިމަކީ މުސްލިމުންގެ ބިން. ފަލަސްތީނުގެ ބިމަކީ އިސްލާމުގެ އުއްމަތުގެ، މުސްލިމުންގެ ބިން. ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ދެވޭ ކޮންމެ އަނިޔާއަކީ، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ދެވޭ ކޮންމެ އުނދަގުލަކީ، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުން އަދި ކޮންމެ ވޭނަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަށިގަނޑަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ވޭނެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭ އަނިޔާއެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މުސްލިމު މި އުއްމަތަކީ، އިސްލާމުންގެ މި އުއްމަތަކީ، އެއް ހަށިގަނޑެއް. ހިތަކީ ފަލަސްތީން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ހަށިގަނޑަކަށް އަދި ކޮންމެ ވޭނެއް އަޅުގަނޑުމެން މުސްލިމުން، ހުރިހާ ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ފަލަސްތީނާއެކު ބޭނުން، މި ދިފާއުގައި އަބަދުވެސް އެ ވޭނުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ވޭނެއް ތިބޭއިރުވެސް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފާހަގަކުރައްވައިފި، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ މަސައްކަތްތަކުގެ އިތުރަށް ސިޔާސީ މަސައްކަތްކޮށް ގެންދަންޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެ ފާހަގަކުރައްވައި ހުރިހާ ނުކުތާއަކާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމަ ތާއީދުކުރަން. ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ބަސް ބުނުމުން ބަދަލެއް ނާންނާނެ، އިސްރާއީލުގެ؛ ހައްދުފަހަނައަޅާ ޖަރީމާތަކާ މި ހަމަލާދިނުން އައިސް ޔޫރަޕްގައި އައިސް ހިމާޔަތްދެމުންދާއިރު ތިބޭ ގޮތް އެމެރިކާ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ނޫން. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން، އިސްރާއީލުގެ ޔޫރަޕްގެ ހިމާޔަތުގެ ބާރުލިބެނީ. ހަމައެއާއެކު، އިސްރާއީލުގެ އެކުވެރިންނަކީ، އިސްރާއީލުގެ ވިޔަފާރިތަކާއި އަދި އިސްރާއީލުގެ ހަތިޔާރުތަކުގެ ހިއްސާ އުފައްދަނަ ވިޔަފާރިއެއް މި ބޭނުމަށް ހިނގާދިޔަ އަޅުގަނޑު ހަމަގައިމު ވެސް ހިތާމަޔާ އެކީ ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދުނިޔޭން އަރަބުވެސް މި ތިބީ ފަލަސްތީނާ އެއްކޮށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފާހަގަކުރައްވައިފި ޔޫރަޕިއަން، އަދި ކެނެޑާ، އަދި ކަނަޑާގެ ސަރުކާރުތަކުން ދުނިޔޭގެ އެކަ ކުރި. އުއްމަތުން ނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ޖަމާޢަތެއްގެ ގޮތުގައި، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދުނިޔޭގެ ޒުލުމް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މި މައްސަލައިގައި ފަލަސްތީނުގައި ޖަމާޢަތްތަކުން އަދި މީހުން ވެސް އިސްރާއީލާ ދެކޮޅަށް ޔޫ.އެން. މުއައްސަސާގެ އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ޔޫ.އެން. މުއައްސަސާގެ ސެކްރެޓަރީއަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. އަދި އެ މަސްލަހަތަށް ބަލައި އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ސެކްރެޓަރީޖެނެރަލް އެންޓޯނިއޯ ގުޓެރޭސް ދިން ބަޔާނަށް

އަދި އެމްބަސީތަކުން ވެސް އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި މި މައްސަލައިގައި މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަންޖެހޭނެ. ފަލަސްތީން މިނިވަންކުރުމަށް، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ތަސައްލީއެއް ހޯދައިދިނުމަށް ކުރެވެން ހުރި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް ކުރަންޖެހޭނެ. އަދި ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، ކުޅުދުއްފުށީ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރެއްވި ފަދައިން، ދިވެހިން މި މައްސަލައިގައި އިސްރާއީލުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މިކަހަލަ ކަންކަން ބޮއިކޮޓުކުރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ދިވެހިންގެ [illegible] މިކަމުގައި [illegible] އެނގެން އޮންނަންވާނެ. މިހާރު ވެސް މި އޮންނަ ގޮތަށް، އަދި އެ ފުރުސަތުގަ؛ އެގޮތަށް އިސްރާއީލަށް ތާއީދުކޮށް، އަދި މި [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކާއި ފުރުސަތު އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި [illegible] ފުރުސަތުގައި [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، [illegible] [illegible] [illegible] މިހާރު މިއަދު ހިސާބަކަށް އޮތް ގޮތުން އެ ގަޒާގައި [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ހަމަ [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއަށްވުރެ އިތުރަށް އެއް ސްޓެޕް، ދެ ސްޓެޕް، ތިން ސްޓެޕް މަސައްކަތްތަކެއް [illegible] ކަމަށް އަޅުގަނޑު [illegible]، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އަދި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މި ފޯރަމްތަކުގައި މިކަމާ މަސައްކަތްތަކުން ނަތީޖާއެއް ނިކުންނާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ގަބޫލެއްނުކުރެވޭ. ޙަޤީޤަތަކީ، ސެކިއުރިޓީ [illegible] މިކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އަޅުގަނޑު އެދޭ [illegible] ކަމުގައި ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، އިސްރާއީލުން [illegible] [illegible] [illegible]؛ އަޅުގަނޑު [illegible] ދުނިޔާއަށް މިއަދު ގޮވާލަން ބޭނުން، މުސްލިމުން، އިސްލާމީ ދުނިޔޭގައި މިތިބަ [illegible] އިސްލާމީ ވެރިން އެއްބަސްވެގެން އިސްރާއީލާ ދެކޮޅަށް ނިކުންނަންޖެހޭ. ހަނގުރާމަ [illegible]. ވިހާވެސް އަވަހަކަށް މި މަސައްކަތް ކުރުމަށް [illegible] ދުނިޔޭގައި މިތިބަ އިސްލާމީ ވެރިންނަށް އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު އެދޭ ފަލަސްތީން ވިހާވެސް އަވަހަކަށް މިނިވަންވާނެ. އަޅުގަނޑު އެދެނީ، އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާއަކީ، ފަލަސްތީނުގެ މުޖާހިދުންނަށް އިސްރާއީލުގެ މައްޗަށް ކާމިޔާބު މިންވަރުކޮށްދެއްވުން. ދެއްވި ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު.

މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިސްރާއީލު [illegible] [illegible] [illegible] ފަލަސްތީނުގެ އަރްޟާއި ފަލަސްތީނުގެ [illegible] ކަންކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައީސް،

އަޅުގަނޑު ހަމަ އެންމެ ހަރުކަށި އިބާރާތުން ކުށްވެރިކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް މިއަދު ފެނިގެން މި ދަނީ، ދުނިޔޭގައި މާބޮޑު ހަތިޔާރުތައް އޮތް ބަޔަކު، އެ ބަޔަކާ ދެކޮޅަށް ނަސްލެއް ނައްތާލުމަށް ޖަހައި ކަނޑައެޅިގެން ރޭވިގެން، ޙަރާމީ ދައުލަތަކުން މި ޣައްޒާގެ އެންމެ ބާރުގަދަ ހަމަލާތަކުން ބޮންބުކުރަމުން، އެ ނަސްލު ނައްތާލަމުން، އެކަން ކުރަމުންދާ މަންޒަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އިހަކަށްދުވަހު އިވިގެންދިޔަ ޖޯސެޕްބޮރެލްގެ ބޭރުފުރިހަކަން ބޮންއަޅަމުން ހަމަ ފާޅުކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި އެ ބޭރުފުނިހަކަން. އެންމެ ހޮސްޕިޓަލަކަށް ބޮންއަޅައިގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފަސް ސަތޭކަ މީހުން، ހަތް ސަތޭކަ މީހުން، ދުރިސްއޮވާ މީހުން އެ ދަނީ މަރުވަމުން. ދުނި އޮއްޗާގައި ސިއްބި ހިނދުކޮޅު ހުރި 72 ގަޑި. ގާތްގަނޑަކަށް 46 ގަޑީގެ ހިނދުކޮޅު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިއަދު ކުއްޖިއްޔާ. އިސްރާއީލުން ހަމަލާދެމުންދަނީ ވަކި ގަޑިއެއް ބަހައްޓައިގެން ނޫން. ކަރަންޓް ވެސް ބަންދުކޮށްފަ. ފެނެއް ނުލިބޭ. ކާބޯތަކެއްޗެއް ނުލިބޭ. ދުނިޔޭގެ ބޮޑެތި ޤައުމުތައް ހަމަ އެކަނި ބަލަން. މި ދައްކާ އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަ. ކޮބައިތޯ އެ ޖަމްޢިއްޔާތައް؟ ކޮބައިތޯ އެ ދަޢުވާތައް؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ދައްކާ އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ޖަމާޢަތް އެ ސަރަހައްދު ބަންދުކޮށްގެން؛ ފެން، ކާބޯތަކެތި، ބޭސް ނުދީ، މަތިން ހުއްޓުމެއް ނުލާ ވާރޭވެހޭހެން ބޮންއަޅައިގެން ވާހަކަ. ކޮބައިތޯ އެފަދަ ދަޢުވާކުރި؟ ކޮބައިތޯ އިސްލާމީ ދަޢުވާކުރި؟ ހަމަ ރިޔާ ބައިސް ބޮންޖެހުވައި، ސަތޭކަ ގެދޮރު ކިރަކުރުވައި ގެގޭ ކުޑަކުދިންގެ ފިޔަވަ ކުޑަކުދިންގައި މިޒަން ނޫން ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ނުދެކެން. އަޅުގަނޑު އެދޭނީ، އަދި އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާއަކީ، އެޖެއްގެ ހަމާސް އިރުމުން އަދި ފަލަސްތީނުގެ ހަމާސްމީހުން މިއަދު އެ ކުރަމުންދާ ޖިހާދު، މަސައްކަތް ޖިހާދުގައި މާތްالله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އެ ބޭފުޅުންނަށް ނަޞްރު ދެއްވައި، ކާމިޔާބު މިންވަރުކޮށްދެއްވުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަނދާންކޮށްލައްވައި އެންމެ ދިނަ ކުރެއްވިން ނިސްބަތުން ފުރި ހަނދާންކޮށްލައްވައި މިއަދު. ހަނދާންކޮށްލައްވައި މިއަދުގެ ސަރަހައްދުތަކުން ހަ ހާސް މީހުން. ގާތްގަނޑަކަށް ތިން ހާސް މީހުންނާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކުޑަކުދިން. ކޮބައިތޯ އ.ދ؟ ކޮބައިތޯ ދުނިޔޭގެ ޖަމުއިއްޔާތައް؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 47 ސިޔާސީ މަޞްލަޙަތު ނުވަތަ ސިޔާސީ ހިދުމަތްތެރި ގަން އެ އޮތީ ބަންދުކުރަން. ޔޫއެން.އެމް.އައިން ދައްކާ ވާހަކަ މިއީ. މި ދައުލަތްތަކާ ޖަވާބުދާރީގެ، ސުޕަރޕަވަރގެ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މުސްލިމުން ވިޔަސް، އަދި ނަސާރާއިން ވިޔަސް އަދި އެހެން ދީނެއްގެ ބަޔަކަސް ދުނިޔޭގެ ޖަމުއިއްޔާތަކުން މިއަދު ގެންގުޅޭ ދެފުށްނުކާރި ސިޔާސަތު، ހުރި ބޭރާބަރު އ.ދ.އިން ވަކި ބަހަރު ކަހަލަ ކަމަށް ތިބެއްޖެނަސް ރީތިބިމެން މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ހާމަވާތީ، އެކަން ފެނިގެންދާތީ، އެ ބަދުބަދަ ކުރިމަތިވުމާއި، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހިތާމަކުރަން. މި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ނޫން. ހަ ހާސް މީހުން ސަރަހައްދުގެ ނާޖާއިޒު ހަރަކާތާއި ހުރިހާ ހަމަލާ. ދުން ދިނުން އަންހެނުން. އ.ދ.ގެ އެދުމަކީ ޖަހައްނަމުގެ ދުވަސްވާ ހިޔާލުތަކެއް ދީގެން. ހަމަ އެއްފަހަރު ނިކުމޭ. އެންމެ ވަރުގަދަ ބޮންތަކެއް އެ ދަނީ އަޅަމުން. ގާގެ ބޮޑެތި އިމާރާތް، ގާގެ ބޮޑެތި، މިސައިލްތަކާ ޖަނަވާރުތަކާ ސްޕްރެޑްވެގެން އެ ދަނީ ދިހައަށް ސަތޭކަ ބޮމަށް. އަދި ނިއުކްލިއަރ ހަތިޔާރުތަކެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެ ދަނީ މިއަދު ފަލަސްތީނުގެ

ނިކަމެތި ރައްޔިތުންނާ ދެކޮޅަށް ބޭނުންކުރަމުން. މިއީ ބަޓީތަކުގައި ނޮސްޓެލްޖިކް ބަލައި ކުރި ހަނދާންކުރަމުއް. މި ހަނގުރާމައިގައި އިޖްތިމާޢީން ހަމަތާ އެ ދެކިލި ހަމަތަށް މީހުންނަށް ނޫން ބޭސެކަށް. ފަރަގަސްޕީނުގެ އާންމު ރައްޔިތުންނަށް، ސިޔާސީ ޙުރިއްޔަތު މިނިވަންކަން، ޤާނޫނީ ހަމަހަމަކަން، ނަޒާހަތްތެރިކަން. މިއީ ދުނިޔޭގެ ކޮންމެ ޤައުމެއްގައި ހަނގުރާމަކުރާ ގޮތެއްތޯ؟ މިއީ ހަމަ ސިޔާސީ ހިސާބު ބޮޑު ޖަރީމާއެއް. އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން އ.ދ.އަށް ވެސް އަދި ދުނިޔޭގެ ބޮޑެތި ޤައުމުތަކަށް ވެސް، މި ޖަރީމާ އެބަ ޖެހޭ ދުނިޔޭގެ ކޮމިއުނިޓީގައި ބަދަލެއް. އެހެންނަމަވެސް، އިނގިރޭސިންގެ ވެރިން އެ ދަރަނި ނުބެލުން ބަހަމުން. މިހެން ބަހައްޓަމުންދާއިރުގައި ދުނިޔޭގެ ގާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ހިފެހެއްޓުމަށް ޚާއްޞަކޮށް، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގައި ވާނާބުނާ ޙައްޤުތަކާއި ޖަމުޢިއްޔާތަކުން އެ ވާހަކަ ނުދައްކައި އެކަން ކުރިއަށްދިޔައީ ހުއްޓުމެއްނެތި އިސްތިޢުމާރީ ޖަރީމާ، ހިތާމަކުރުން ކަމެއް. އިނގިރޭސި ކޮލޮނީ ޖަރީމާ؛ 1947އާ ހަމައަށް އިނގިރޭސިން ކިޔާ ދައުލަތްތަކުން ނަމަ ދުނިޔޭގެ ހާޖަތަކީ ބިނާ ގެނެސްގަތް. 1917ގައި އިނގިރޭސިވިލާތުގެ ބޮލްޝެވިކުން ކުރި މަސައްކަތް ބަލާލު ޓެކްނިކަލް ސަރުކާރުން؛ އެ ސޯވިއެޓް ބޮލްޝެވިކްގެ ޒުވާނުން އިނގިރޭސިވިލާތުން ދުނިޔެއަށް ހާމަވެގެންދިޔައީ. އެކަމަކު ގެރިލާ ސިފައިން ދޫކުރި ރަނގަޅު ވާހަކަ ވެސް ރައްޔިތުންނާ، ކޮމިއުނިސްޓުންގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައެއް އިސްތިޢުމާރީ ތަރައްޤީ ކުރެވުނު، ރައްޔިތުންގެ ބަލިކަށިކަމުގައި ހިމެނި އަދި އެތަން ގެނެސްދިނީ ބަލިކަށި ބަޔަކު. އެ ފަރުދުންގެ އެ ޙުރިއްޔަތު ސިޔާސީ ދާއިރާތައް ހިމެނި ބަޔަކު ބަދަލުކޮށް ފޮނުވި ހިންގި، ބަލިވެގެން ކުރި ޖަރީމާއެއް، ހިންގި ޖަރީމާގެ ޒަމާނުގެ ހަމަލާތަކުގެ އެ ފަރާތުގެ އިނގިރޭސިވިލާތުން މިންވަރެއް އެނގޭ. ދަރުމަން އަނގަމުން، އަނގަމުންދޭސް 1947ގައި އިނގިރޭސި ހިއާ ދައުލަތުގެ އުފެދުންދިޔައީ. އެދުވަހުން 1967ގައި ކުރި އެހެން އިނގިރޭސި ރައްޔިތުންގެ އަޝްއަރީ ގޮތުގެ ސިޔާސީ އުސޫލު ބިނާކޮށް ދަމަހައްޓަންޖެހޭ އެ ޤައުމު. މިހެން ފަރަސްޕީނު އެ ދަރަނި ކުރަމުން، ކުރަމުން، ކުރަމުން. އަޅުގަނޑުމެން މިއުޅެ ބަހަށް ވިދާޅުވަނީ. ގޮތަކުން ބަހައްގެ ބިންތަކަށް އަރައިގަންނަ ތިބި އަދި އެ ބިންތަކުގައި މިޤޯ ފަރަސްޕީނުގެ ރައްޔިތުން މިއަދު އެ ފަޅުތެރޭ އުދުވާލި ހަމަޖެ އަޅުގަނޑުމެން މުސްލިމް ދަރިފަސްކޮޅުން ހަމައެކަނި ކުރިމަގުތަކުގެ ބަޔަކު ކުރިމަތިލާ ކުރި މަސައްކަތްކޮށް އެ ދައުލަތުގެ ނިސްބަތުން، އެ ރައްޔިތުންގެ ނިސްބަތުން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ކުރަން އިބްރާހީމް ރައީސް. ކޮބައިތޯ އިންސާފް؟ ދުނިޔޭގެ....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިބްރާހީމް މުސްތަފާ، އިތުރު 30 ސިކުންތު އަރުވަން ވާހަކަފުޅު ނިންމާލެއްވުމަށް.

މަލިކު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިސްރާއީލާ ދިމާ ގައުމުތައް ކުރިން ބުނިހެން ދުނިޔެއަކު ނުވޭ އިނގޭތޯ. އެކަމަކު، އިސްލާމީ ތާރީޚަށް ނަޒަރު ހިންގާއިރު، ބަސް އިސްރާއީލާ ދިމާ ދަރިކޮޅުގެ އެ ހިސާބުތަކުން އުޅުއްވި އެނގޭ. އިސްރާއީލާގެ މި ނަމަކީ ސަޤާފަތްތެރިވި ޔަހޫދީންގެ ތަފާތުކުރާ މިކަމެއް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ. ބަސް އިސްރާއީލާގެ ދަރިކޮޅުގެ ދިރިއުޅުން. ތައުރާތުގައި ވެސް އިސްރާއީލާގެ ދަރިކޮޅު ކަނޑައެޅިފައި ވާކަން. ބަސް އިސްރާއީލާގެ މީހުން އެކި ދައުރުތަކުގައި ނުބައިކަން. ހަމަ އެއާއެކު، ދައުލަތްތަކުގެ ސިޔާސަތު ބޭނުންކޮށްގެން އިސްރާއީލާ ޔަހޫދީން ދައުރުގެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒު ފަހުމީ.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒު ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އިސްރާއީލުން ދެމުންދާ ހަމަލާތަކާއި، ފަލަސްތީނުގެ އާންމު ރައްޔިތުންނަށް ލިބެމުންދާ ގެއްލުންތަކާއި، އެ އުދުވާންތަކުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކުރަން. އަދި ދިފާޢުކުރަން ވިޔަސް، އަދި މުސްލިމުކަމަށް ވީމާ އަޅުގަނޑު ހިތުން ކޮންމެ މިހާރު ވެސް މި ޖަރީމާތައް، މި އަނިޔާތައް ކުރެވެމުންދާތީ. ދިވެހިން އަބަދުވެސް ތިއްބާ ފަލަސްތީނާ އެކުގައި. ފަލަސްތީނުގެ މުސްލިމުންނާއި، ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނާ އެކުގައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން އިޙްތިރާމްކުރާ އިންސާނީ ޙައްގުތަކާއި ޤާނޫނީ މި ނޫނަސް ޤުދުސްގައި އަޅުގަނޑުމެން އިންސާނިއްޔަތުން ވިޔަސް، އަދި މުސްލިމުންނަކަށް ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެން ހިމާޔަތް ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭގޮތުން އެ މަސްޖިދުލްއަޤްޞާ ބަޔަކުން ވެސް. އެއާއެކު އަސަރުކޮށްފައިވާ އެ ކުދިން ދިރިއުޅެމުންދަނީ ބޮޑުވަރު، ވަރުގަދަ ހަމަލާތަކާ އެކުގައި، ހަތިޔާރުތަކާ ނުލާ އަޅުގަނޑުމެން ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ހަމަޖެހިގެން ނުދެވެނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ކުރެވެން ކަމެއް ކަމަށް ނުދެކެން. އަދި މި ކުދިން ނަފްސާނީ ގޮތުން ގެއްލުމެއް ލިބިފައި. މިހާރު އިނދެވޭ ޙާލަތަށް ދިމާވެފައިވާ ދުވަސް ކުރިން ހިމަނާފައި ހުރި. މިހާރުވެސް ނުކުތާތަކާއި ދުނިޔޭގެ ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން ބާރު ކުރިމަތިވަނީ ބޮޑުވަރު އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މުޅިން ހުރިހާ ތަނެއް ފެނިފައި ދިރިއުޅުމަށް ކުރިމަތިލައިގެން ކުރެވެމުން ދިޔައިރު ދުވަހުން ދުވަހަށް އަޅުގަނޑުމެން ނުފެނުނީ؟ ހަމަ ދުނިޔެ ނިކަން އޮތް ކަމަކަށް ވެސް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަމުންދަނީ. ހަމަ ސީދާ ޖަވާބު ސަޕޯޓެއް، ދުވަހުން ދުވަހަށް ފެންނަމުންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެން މި ފެނުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެންމެ ކުޑަމިނުން މިޔާރު ދުނިޔޭގެ ބާރުގަދަ ދައުލަތްތަކުން މި ހަމަލާތަކުގައި ހުއްޓާލުމަށް ވެސް ގޮވާލައިދިނުމަށް ނޫން. ހުއްޓާލުމަށް

ވެސް ގޮވައިލެވިދާނެ ނޫން. ބާރުއަޅައިދެވިދާނެ ނޫން. ނުވިޔާކަން އުނަގަން ހިތްވަރުދީ، އެހީތެރިކަން ދީ، ހަތިޔާރުދީ މި ހަދަނީ އިސްރާއީލަށް. ހަމަ ޕްރޮފެޝަނަލް ލެވެލް ސްޓޭންޑަރޑެއް އިންތިޒާމެއް ފެންނަމުންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ. އިސްރާއީލު ހަމަލާ؛ ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް، ގާޒާގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވާ ހަމަހަމަކަން ޖަސްޓިފައިކުރެވޭނެ ގޮތެއް ނެތް. އޭގެ އެއްވެސް ޖަސްޓިފިކޭޝަނެއް ދެއްކޭކަށް ނެތް. ދުނިޔޭގެ އެންމެ ބާރުގަދަ ޤައުމުތަކުން ވަރުގަދަ ހަތިޔާރުތަކާ އެކުގައި ހަމަލާދެމުންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ. ބިމުގެ އަޅުވެރިންނަށް އުޅަނގަން ހިސާބުތަކުގެން ތިބި، ގެދޮރުން، ހޮސްޕިޓަލްތަކުން ތިބި ބޮޑު ފަލަސްތީނުގެ މި ހަމަލާދޭނީ އާންމު، އާދައިގެ ނިކަމެތި ކުޑަކުދިންނާއި، އަންހެނުންނާއި، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި، މުޅި އާންމު ރައްޔިތުންނަށް ހަމަލާދެމުންދަނީ. މިއީ އަދި އިއްޔެ ފެށުނު މައްސަލައެއް ވެސް ނޫން. މިކަން މިހާރު ތަކުރާރުކޮށް ކުރަމުންދާތީ މިހާރު ހަތްދިހަ ފަސްވަރަކަށް އަހަރު މި ވަނީ. ދުނިޔޭގެ އަނިޔާވެރިކަމާ. ދުނިޔޭގެ އަނިޔާވެރިކަމާ ދިމާލަށް ހިންގަމުންގެންދާ ހަމަ ދުނިޔޭގެ ބާރުގަދަ ފަރާތްތަކުން އަބަދުވެސް ނުރައްކާތެރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޮތް ގޮތް. ކުޑަކުދިން މަރާލަމުން އެ ގޮތަކީ. ހަމަގާ މި ދުނިޔެ ކުށްވެރިކުރަން. ހަމަގާ މި ދުނިޔޭ މީސްމީޑިއާތަކުން، ސޯޝަލް މީޑިއާތަކުން، އާންމު ރައްޔިތުން ދިރިއުޅޭ ގޮތަކަށް އިސްރާއީލު ރައްކާ. އިންސާނިއްޔަތު މިކަން ޖަސްޓިފައިކުރާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ. މަސައްކަތްކޮށް ވެސް. އުނދަގޫ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތަކަށް ކަރަތްކަމާ ދިފާޢުކުރާ މި މަސައްކަތްކަމާ ވެސް ބޮޑުވަން. އަދި އ.ދ.އިން ފޯރުވައި ތިބި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ އެހީގެ ޖަމާޢަތްތަކުން ވެސް ހަމަޖެހިގެންދާ ތަން އަޅުގަނޑުމެން މި ފެނޭ. އިސްރާއީލުން ހިފާފައިވާ އެކުވެ؛ ފަލަސްތީނު، އިސްރާއީލު މަސްއޫލިއްޔަތު އ.ދ.އިން ފާސްކޮށްފައިވާ އެކުގައި ވެސް ނުވެ ހިފާފައިވާ. މިހާރުވަނީ އަތަށްއަޅައިގަނެ ބާރުލައި ގޮތުގައި، ތިބިހާލަތް ގޮތުގައި ފުރުސަތު. އެހެންނަމަވެސް، މިއީ ހަމަ އުނދަގޫކަމެއް ވެސް އެއްކަލަމުން ބަހައްޓަ އިސްރާއީލުން ކުރަމުންގެންދާކަން ނޫން. ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގާނޫނުތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ހިލާފު. އިންސާނިއްޔަތާ ބޭރު ދުނިޔޭގެ ގާނޫނުތައް އޮޅުވާލާ އެއީ ވެސް އިސްރާއީލުން ހިފާފައިވަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އިންސާނިއްޔަތާ އިސްރާއީލުގެ އަނިޔާވެރިކަން ގޮސްތައް ވަނީ. މިހާރު، ހިފާލާ ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމާ ބެހޭ ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކުން، ވަކާލާތުކުރާ ޤައުމުތަކުން، ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް މި ތަން ހުރަހަ ޤައުމުތަކުގައި އިސްރާއީލު ތާއީދުކުރާ އަހަރުމެން މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިކަމުން ދޫކޮށްލާނެ އުޅޭ ދައުލަތްތަކުގައި އިސްރާއީލުން ތާއީދުކަން ބޮޑު ޤައުމުތަކުން މުޖުތަމަޢު ފުރިހަމަ ޕްރޮޕަގަންޑާ އެބައޮ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދައުލަތްތަކުގެ އަމަލުތަކުން ރައްޔިތުން ލިބޭ ރައްޔިތުން އިންސާނިއްޔަތުން ކަނޑައެޅޭ، އަޅުގަނޑު ރައްޔިތުން އެބަ ފަލަސްތީނުގެ ރައްޔިތުންނަށް އެ ކޮށް އަނިޔާވެރި ހަމަލާތައް އެބަ ކުރިމަތިލަނީ. ދައުލަތްތަކުގައި ބޭނުންވާ ބިމުގެ ރައްޔިތުންނަށް އެ ހިނދު. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދައުލަތްތަކުގެ ސަރުކާރުތަކުން އިސްރާއީލާ އެއްބާރުލުން ދެނީ. އާންމު ރައްޔިތުން ދެކޭ ފަލަސްތީނުގެ އާންމު ރައްޔިތުންނާ އެކުގައި. ދެން އެ ދައުލަތްތަކުން ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ ވެސް މި

ބުނާ ފާހަކައަކީ، "އެންޑި ސްމިތިކް" މި ބާވަތުގެ އާދިމީ ކިޔައިގެން ހުއްޓުވާތޯ މި ބަލަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނޫސްތަކުން ސެންސަރުކުރަމުން...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތުހަމަވެއްޖެ އަރުވަން ފާހަކަފުޅު ނިންމާލެއްވުމަން.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހު ފާހަކަދެއްކެވުން:

ނޫސްތަކުގައި؛ ނޫސްތަކުން ވެސް ބަޔަސްކޮށް އިސްރާއީލަށް ބައިނަލްއަގުވާމީ ނޫސްތަކުން. އަދި ހުރިހާ ފަލަސްތީނުކަމުން ވެސް ފަލަސްތީނުގެ ހައްޤުތަކަށް ތާއީދުކުރާކަން ވާހަކައެއް ދައްކައިދީ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ އެވެސް ސެންސަރުކުރަނީ، ބްލޮކްކުރަނީ. މި ހުރިހާ ކަމެއް ގެންދޭ. އެހެންވީމާ، ޑަބަލް ސްޓޭންޑަޑް އިސްރާއީލަށް ދާކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ޖެހޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޤާސިމް.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޤާސިމް ފާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިސްރާއީލުން ފަލަސްތީނުގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކަށް ދެމުންގެންދާ ނުރައްކާތެރި އުދުދާސީ ހަމަލާތަކެއް ކުރެވިދާނެކަން، އެ ހަމަލާތަކެއް ވަގުތުން ހުއްޓުވުން ދޭހާކަމެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަރުދުރު ހުސައިން ހުރަހެއްވިދާ ދާހާދު؛ މި ދާހާދު ހުރަހެއްވިވިފު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަން ޝުކުރު އަދާކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 1917ގެ ކުރިން އޮތީ ފަލަސްތީނުގެ ބިމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ރިކޯޑް ސާފުވާން އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، އޭގެ ކުރީގެ ތާރީޚުތަކަށް ބަލައިލިއްޔާ ފަލަސްތީނުގެ ބިމެއް ބިމަކީ. އެންމެ 6%ގެ ޔަހޫދީންނަށް ޖީޑީޕީއަށް 1917ގައި އޮތީ. އޭގެފަހުން ޖަހަނިޖަމުން ހަނގުރާމަކާއިގެން އެ ރަށްރަށުގެ ބިން ބޭނުންކުރިކަމުން 2020 ވަނަ އަހަރާ ހަމައަށް އައިއިރު، އެހެންވީމާ، އޭގެ މާނައަކީ އެ ހިސާބުން ފެށިގެން ވެސް މިދިޔަ 75 އަހަރު ތެރޭގައި ހަނދާނުކުރަމުން ކުރަމުން އައިސް މިހާރު ފަލަސްތީނުންނަށް މި އޮތީ 2020އާ ހަމައަށް ދިޔައިރު 15% އެ ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ހިސާބުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ އަދި އެންމެ ފުރިހަމަ ނަން އެބަ އެނގޭ، މިއީ އިސްރާއީލުގެ ބޭރުން ނުކުންނަކަން. މިއީ ހަމަ ސީދާ އިންސާނީ ނަސްލުތައް، މުސްލިމު ނަސްލުތައް ނަސްލުކަނޑާލަން

އިސްރާއީލުން ކުރަމުންދާ އައިރު ގާނޫނީ ޓެރަރިޒަމް ބަލަހައްޓަން ވަރަށް ސާފުކޮށް މިއިން އެބަ ފާހަގަކުރެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވިސްނާވަޑައިގެން ބައްލަވާ! އިހަށްދުވަހު ޖުމްހޫރިއްޔަތުން ޓެރަރިސްޓުން 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ދެ މިލިއަން މީހުން ބޭރުވާން ނިކުމެލާށޭ މި ދިނީ. މިއަދުރަކީ އެއްވެސް ގޮތަކުން ބޭރި ގަބޫލުކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން ކިހިނެއްތޯ މިކަން ކުރާނީ؟ ކިހިނެއްތޯ، ކޮންތާކަށްތޯ ދާނީ؟ އަދިއްޔާ ބިރުން މި އަންގަނީ ބޭރުވާށޭ، 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ދެ މިލިއަން އިންސާނުންނަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިހާރު މި ފެންނަ ހަބަރުތަކާއި، ސޯޝަލް މީޑިއާ ވެސް ބަލައިލާއިރު މި ފެންނަނީ، ހޮސްޕިޓަލްތަކާއި، މިސްކިތްތަކާއި، އާންމުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަން ބޮޑެތި ހަމަލާތަކެއް ދޭ ތަން. ފަލަސްތީނުގެ ދަރިކުދިން އަތުގައި ހަލާކުވެއްޖެ ތަން. އެކަމަކު އިސްރާއީލުގައި ހަލާކު، ހަމާސް، ހަމާސް ހިމާޔަތް ބޭނުންކުރާގެން ދެ ހަމަލާތަކަށް އަޅުގަނޑު ބޮޑު ހިއީ، ހަމަ ސިފައިން ބައިވެރިވާ ހަމަލާތަކުގެ ކުރުމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ގޮތުގައި ދެކެން، ވަގުތުން މި ހުރިހާ ހަމަލާތަކެއް ހުއްޓުވާލަންޖެހޭ ކަމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަލާތައް ދިނުން އެކަށީގެން ނޫން. ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތަކަށް ވެސް ހަމަލާދެމުންދަނީ. ނޫސްވެރިންނަށް ހަމަލާދެމުންދަނީ. ބޮމުން ތަޅާފޮޅާލަނީ. ބޮމުން ތަޅާފޮޅާލައި، ބޮމުން ތަޅާފޮޅާލައި ބޮމުން ނުނިމޭ ގޮތަށް ވެސް އިސްރާއީލުން އެބަ ބަލަހައްޓަމުން ކަމަށް ހަދައިގެން ހިފަހައްޓަމުންދަނީ. ދަންނަވާލަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެކި ފަރާތްތަކުން ވެސް ވިދާޅުވިހެން، އެ މީހުންގެ ދިރިއުޅުން އަތުލާ ބޮޑު ދަތިކޮށްފައި ވަރަށް ބޮޑަށް ބަލަހައްޓާ. އެއްބާރުލުން ވެސް އިސްރާއީލުން އެ ކުރަމުންދާ ބޮޑެތި ކަންތައްތަކުގެ ނުރައްކާ ބޮޑު މިކަމާއި ވެސް ހަމަ ދިން. އަދިވެސް އަޅުގަނޑު އިސްރާއީލުން އެ ކުރިން ހަމަ އެއްބާރުލުން ވެސް އެއީ ހަނދާނުގެ ކަމަށް ދޮންނޮޅުން ހަމަ އެއް ކަމެއް ވެސް ބޮޑަށް މިބައިވަރުކަމަކަށް ގޮވާލަމުންނެވެ ކަމެއް ނުކުތް. ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އެ މީހުންގެ ތަނުގައި ނޫން. އެ މީހުން އެހެނީ، އެ ތަން ހިފައިގެން އުޅެނީ. ދެވަނަ ކަމަކީ، ހަމަލާދެއް ނުހުރެ ބަލާކަމަކަށް ހަމަލާދީ ބޮޑުކަންކަން ކޮށް އެ މީހުންގެ ގޭގޭގައި، އެ މީހުންގެ މިސްކިތްތަކާއި، ހޮސްޕިޓަލްތަކާއި، އެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ހާލަތު؛ ދާހާއިރުމަށް ގެނެސް ހަމަ މި ފުނޑުފުނޑު. އެއްބާރުލުން، އެކުވެރިކަން، މިހާރު އިސްރާއީލުން މި ކަން ހަމަލާދީ ބަލަހައްޓާ، ހަމަ އިންސާނީ ނިޒާމު، ދޮގުތަކުން ނިޒާމުތައް ކަހަލަ ހާލަތު ހަމަ ދެކޭ ކަމެއް. އެއްބާރުލުން މި ފެނަކަ މީހުންގެ ބަދަލުކުރަނީ. މި ފެނަކަ ބަދަލުކުރަންޖެހޭ އެއްބާރުލުން ކަނޑައެޅުން ހަދަވާ، ހަމަ ބޭނުން ދިރިއުޅެނީ އެއްބާރުލުން ހިނގާ ގޮތުގައި. އެއްބާރުލުން ރިޔާސީ އިސްތިއުފާ، ދެކެވެނީ އެއްބާރުލުން ރިޔާސީ މިއަކަށް ދަށުން މި ދައުލަތަކަށް ގެނައުމަށް އެއްބާރުލުން ދެއްވާ ކަނޑައެޅުން އިސްރާއީލާ ދިމާލަށް ބޭރުގެ އިސްލާމީ ދައުލަތްތަކުން ކަނޑައަޅައި، އެ ފަރާތްތަކުން އެއްބާރުލުން ރިޔާސީ ހަމަ ސަލާމަތްކުރުމަށް ވެސް މި ޙާލަތުން އަރައިގަތުމަށް ކަމަށް ދޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މުޅަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީރު.

މުޅަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީރު ފާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ހުށަހެޅިފައިވާ ގަރާރާ ގުޅޭ ފާހަކަދެއްކުމުންދާއިރު [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަލަސްތީނުގެ މުސްލިމު އަޚުންނާއި އުޚުތުންނަށް އިސްރާއީލުން މި ކުރަމުންދާ ނާއިންސާފީ ހަމަލާއަކީ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެއީ ވެސް މުސްލިމުން. މުސްލިމު އުއްމަތް [illegible] މި ހިނގަނީ [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]. މުސްލިމު އުއްމަތުގެ [illegible] އިސްރާއީލުން ކުރަމުންދާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރަން. އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާ، މުޅަކު ދާއިރާގެ ނަމުގައި އެކަން [illegible] [illegible] ކުށްވެރިކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible]، [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] މުސްލިމު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މި [illegible]. ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގާނޫނުތަކުގައި [illegible] އެއީ [illegible] ކަމެއް، ހަނގުރާމަތަކުގައި ކުޑަކުދިންނާއި، އަންހެނުންނާއި، އަދި މުސްކުޅިންނާއި، އަދި ހަނގުރާމައިގައި ބައިވެރިނުވާ ފަރާތްތަކަށް [illegible]، ނުވަތަ އެ [illegible]، އެ ފަރާތްތަކަށް ހަމަލާދިނުން. މި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި ހިނގާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] ސަރުކާރުގެ [illegible]

އިތުރުކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެއް މި ވަގުތަށް ހޯދަން. ސަބަބަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މުސްލިމުން. މުސްލިމު އުއްމަތެއް، ޙަޤީޤަތުގައި މުސްލިމު ޖަމާޢަތެއް ނަސްރާނީވަން އެ ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެކަމަށް ހަމަ ބަޔަކު ބަނޑާރައި މިބާރުވެލީ؟ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ސުވާލުއުފެދޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މުޅި ދުނިޔެ ވަރަށް ގިނައިން އެ ދުވަސްވަނީ، އެންމެ ޖަމާޢަތް ހަޤީޤަތުން އެ ގޮސް ދެކެން ފައިސާ ހިފަން ހަމަނުހަރަދީ އިސްތިހާރަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްދެން އެއްޗެހި މުސްލިމުންގެ ހިތްތަކުގައި ވެސް އެކަމަށް ވާން ވޮން ވާހަކަ ކަނޑައެޅޭ. އެއްޗެހި މުސްލިމުންގެ ފަލަސްތީނު ހަނދާންކުރެވޭ. އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކާ ދިމާލަށް އެކު ދެކޮޅަށް ސަރަޙައްދު ދަނޑުވެރިކަމުގައި ވިސް މި ސަރަޙައްދުތަކުން ޖަނައިގެ ދެމުން. އެއް މުސްލިމުކަން އެކުލަވާލާ ހިސާބުތަކުގައި ކުރެވުން، ބައިސާބަތަކީ ގޮތަކީ އިސްރާއީލުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީނުގައި ކަނޑައެޅޭ ދުވަސް. ކައިރިކޮށްދެން ފަލަސްތީނު ގޮސްގެންދާ، މިއަދު އެ ފުރުޞަތު ވަރަށްގިނަ ޙާލަތްތައް؛ ގާއިމްކުރެވޭ ފުރުސަތުތަކާމެދު، އެ ފުރުޞަތު ވަރަށް ގިނަ ޙާލަތްތަކުގައި އެ މިއަށްވުރެ ބޮޑު ބައިވެރިވުމަށް ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ދުނިޔެ ކުރިމަތިލާ، ހާލަތަކީ ހެޔޮ ދަރިފުޅުގެ ފަރާތުން ވަނީ. މި ކަންކަމަށް ހުރިހާ ތަރައްޤީއެއް ކުރަމުން ދިއުމަށް ދެކޭގޮތް، ކުރަމުން ބޭނުން ފަރާތްތަކަށް ދީގެން. ޤާނޫނު މުސްލިމު ޤައުމުތަކަށް ހެއްދެވޭ އެއްމެ ކެނޑިގެން ގޮތުގައި ދިޔައީ. އެއް އުނދަގޫތަކާ ގުޅިގެން ކުޅިވަރު ބާރުލިބިދާނެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މުސްލިމުންނަށް ޚިޔާލުތަކެއް ހިތްހަމަޖެހޭ ހަމަ ޙާލަތުން ދިފާޢުކުރަން ކަނޑައެޅި ހުރިހާ ދައުލަތްތަކުގެ ކަމުގައި ބޭނުން ފަލަސްތީނުގެ ސަރަހައްދު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު ދިފާޢަށް ޤާއިމުކޮށް ހިމާޔަތްކުރަން އެއީ ކަނޑައެޅިފައި ހުރި ފަލަސްތީނުގެ ފަރާތުން މި ވަގުތުގައި ވެސް އެ ދިމާވެގެން ނުކުންނަ ކަންތައްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ދެކެމެ. ޖަމާޢަތްތަކުން، ޖަމާޢަތްތަކާއި އަޅުގަނޑު ބޭނުން، މިކަމާ އަޅުގަނޑުމެން، ހިތްވަރާއެކު ހުރި، މި ކަންކަމަށް މަސައްކަތްތަކުރަމުން. އަޅުގަނޑުގެ އިލްތިމާސަކީ ދުޢާއަކީ ޖަމާޢަތްތަކުން މުސްލިމުންނަށް الله ތަޢާލާ އެ ބާރުދެއްވުން ހިތްވަރުދެއްވައި، އަދި މުޅި މުސްލިމު އުއްމަތަށް ބާރު ކުރީގެ ޒަމާންތަކުގައި ބާރުދެއްވުމަށް ހިތްވަރު ދިނުމަށް އެދެން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ވެސް ދެވަނަ ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ، މިހާރު ހަނދުމަކުރަމުން ކަނިޔެންނާއި ކަނިޔެންނާ، ބަޔެންނާއި ބަޔެންނާ. އެކަމަކު ބަހަށް މިހުރީ ގޮއްސަ އެތާ މިތި ބަޔަކު ކަނިޔެ ހިފައިގެން ނުވަތަ މިސަރުކާރު ފެންނާތީ، ދެން ގޮސް ނުޖެހޭނެ ހުސްބިޔަވަރަކަށް ކުޑަކުރިނުކުރެވިފައިވާކަށް. ބޮއްބޮކުދިން ދުރުމަނީ ހަނދުމަކުރައްވާ ނޫން. އެއީ ވެރިކަމާއްޗަކު އެ ހިނގަނީ. އިޖުރާއާތުން އެ ހިނގަނީ ވެރިކަމާއްޗަކުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު ހުރިހާ އިމްތިޔާޒުތައް؛ އެއްޗެހި އަރާފައި ހުރި ހުރިހާ އިމްތިޔާޒު، ވަކިވަކި އިމްތިޔާޒުތަކެއް ތަކެއް ސޮންސަރޝިޕްކުރަނީ. އެ ސަރުކާރުތަކަކީ އެއީ ޖުމްލަ ރުފިޔާ. ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ޤަދީމީ ރާއްޖެއެއް. ހަތަރު ހާސް، ތިން ހާސް އަހަރު ވެފައި އެތަ ރާއްޖެއަކީ. ރާއްޖޭގެ ތާރީހުންނާއި ހިސާބުން އެއްކަލަކުން އެބަ ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެން އިންޑިއާ ކަނޑުގައި ދިރިއުޅޭބަޔެއް، މި ކަނޑަށް ހިއްސާ، އެއްވެސް ކުރިޔަށް ޖަހިލުން ހިއާ ނަފުން، އެކެއްތެރިޔާ ކަނޑު. މިއީ އިންޑިއަން އޯޝަން. އޭގެ ފަހުން އޯޝަން އިންޑިޔާ ހިފާގައި ގަޑިހުން އެހެން ނަމެއް ދިން. އެކަމަކު މިއީ އެރެބިއަން ސީ. ޖަރަހާ ބައްހުން އިބުސިރިއަން ކަނޑުގައި އަރަބުތަކުން މިތިބީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާ ފަހުން އިންޑިއަން އޯޝަން ވެސް އައީ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުން ގެންދާ ޖުމްލަ ތަރުޖަމާކުރައިން ފުރިގެންދާސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ އެ ދުރުޖު ބޮޑުތަކުގައި، އެއީ އެންމެ ކުރިޔަކީ ދިވެހިން ކިޔާނެ، ކަމަކީ ދުޅާ. ދުރިހެއްޔަކީ ވަރަށް މަސްހޫރު ދުއްބެއް އެއީ، ކަމަކީ ދުއްޅާ. އެއީ މިހެއަމް އޭތި އެކްސްޗޭންޖު، ގަޑިސާއަށް ގެންދުގެނި ބޮލި. އެޖާއިން ފުރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ގެންދިޔަ ބޮލި. އެޖާގައި އެ އިނީ ކިރިމި ރަސްމީގެ މުނިކާފުޅު ގެސްބާގެ މަގާނަތުދުދު. އެ މިސްކިތެއް މި ކިޔަނީ ސޮއިދު އަތުރުސާވާ މަސްކަދު. އެފަހެކި، ދުނިޔޭގެ އަލިކަން ދުކުރަތެއްގެ، އަރުވާގައި ސަފާރީ ޖައްބަލާގެ. ހިޖުރަތުގެ އެ ހުރުވާއިރު. އެންމެ ބޮޑު މަސްހޫރުވި ދުނިޔޭގެ ފިޔަވަޅުގޮތަށް ބޮޑުބޮޑު ތާރީހީ ފުރުސަތުތަކެއް މިތި ފަރާތްތަކަށް ވެސް ބިނާވެފައިވާ ނުވަތަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބިނާވުން؛ ހިފާލެއްގެ ރަތަށު ހާސް، ފަސް ހާސް އަހަރުގެ ބިނާވުން ނުވަތަ ދުނިޔޭގެ ވިޔަފާރީގެ، ހަވާލާތަށް މުސްތަޤްބަލު ދުނިޔެ ގެންދާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؟ ނުގެންދާނެ. ކުރަން ބޮޑު ގޮތް ހިމެނޭ ތަޙުޤީޤު ދޮރު. ރަނގަޅު ދެ، ބިރުބަކާނު ދޮރު. ޓެކްސީއަރު ދޮރު. ރާއްޖޭ ކަންބޮއްބޮކުރަން އަޅުގަނޑުމެނަށް އެބަ ފެނޭ. ރާއްޖޭ ބޮކްސިދުވާ އެފަހުންކަމަށް. އެއްޗެހިކަމަށް ދެވޭ، މުސްތަޤްބަލަށް ކާއްޓަ ކުޑަބޮލި ބޮލު އެކިގޮތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރާއްޖެ ޖުޣުރާފީގައި ވެސް އަދިނާނީ ޖަހާން ގެއްލުމާއި ގުޅޭ އެއްޗެއް ކަމެއް. ޖުޣުރާފީގައި ވެސް އަދިނާނީ، އޮތީ މިހިރަގެ ވަނަވަން އޭޕީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އޮތީ މިހިރަގެ ވަނަވަން އަދިއަކުމެ، ހޯދައި. ބޮޑުގެ ވަނަވަނަކަށް އަޑުއިން. ޖަހާ ރާއްޖޭގެ ވަނަވަނަކަށް އަޑުއިން. މިއްޔަ ބާރެޅުން އަޅުގަނޑުމެނަށް، މި ދެންނެވިހެން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޮޑުގައި ރަށް ހިއްސާ އެންމެ ބަނޑުވިރި ވެސް ގެ ބޯދާ؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަޒީރާގައި ވިޔަކިން ވަނަވަނަ ޖަހާ. ރާއްޖެ ޖުޣުރާފީގައި ދެ ތަރަހަ ތަރުތީބުތަކެއް ވަނަވަނަ ޖަހާ. ތަރުތީބުތަކުގެ ސަފާވާވާލުގެ ވަނަވަނަ. އެބަދޭ، އެ ބަލައިލިމަ އެބަ އެބަދޭ، އެއީ ހިތްސާހަޔާލުގަދަ މަތީސްބާބަތް. ވާހަކަދުތިތަކުގައި ގުޅުން ބަދަލުވާ ދުރާއިރުގެ

ކަނޑުގައި އުޅުނު މީހުންކަން. އެ މީހުން އެއީ އަރަބިކަރައިން ގޮސް އަރަބި އެކި ތަންތަނުން ގްރީކަން ދިޔަ މީހުންކަން އެބަ އެނގޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މަސައްކަތްތަކާއި ބާރަށް ދޫކޮށް މަސައްކަތް. އެރިޓްރިއާއިން ސީނާއި، ރަތް ކަނޑު؛ ގްރީކް ބަހުން ކިޔާ ރަތް ކަނޑު، އެ ސަރަހައްދުގައި ވިޔަފާރި ސަރަހައްދު އަތޮޅަން މި އުޅެނީ. މީގެ ސަތޭކަ އަށްޑިހަ އަހަރު ކުރިން ސްޓީމް ކަނޑުއަޑި؛ ވިލާތުރާ ޖަމާނުގައި. ދެން މިހާރު އެ ޚަބަރާ އިޖިޕްޓާއިލުން ހަމަ ބޮޑުބޮޑުވަނީ އެ ތަން ނަގައިބައިލައިފައި؛ އެހެންނޫނަސް ދުއްތޮކުރިޔަށް ނުވަގޮތާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާބަނޑުމީހުންނާއި، ދޮއްތޮކުދިންނާއި، މުސްކުޅިންނާއި އިސްޓާފުންގެ؛ އެ މީހުން އެ ބޮނަސް، ޕްރޮފިޓް ރަސްތޫރާ އެއީ އެންމެ ޝުކުރިއްޔާ، ޝުކުރިއްޔާ؛ ޝުކުރިއްޔާ ދިޔައީ. ނޫން! މިއަދު ފުރުން ސްޓޫޑަރު ދިނުމު ދުނިޔޭގައި ނާނާނަން. ގަސްކަނޑުން މަސް. މި ޓޫރިސްޓުންނާއި އެ ހިޔާ އެންމެ ގިނަ މުޅި ހަރުދަނާއިގެން ކޮންސްޓްރަކްޝަން މަރީނާގައި ޝުކުރިއްޔާ ދިޔައީ އުޅުއްވީ. ނަބީންނަށް އެކަމަކު ބަލައި ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސްވިޒަރލަން؛ އެކަމަކު މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ މީހުން ދެއްކިޔާ އިންސާނީ ހައްގުތަކާ، ތިމާވެށްޓާ ގުޅޭ، ހަމަހަމަކަމާ ވިޔާ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ މިހާރު މި ޓޫރިޒަމް މީހުންގެ ވާހަކަތަކެއް. ފިރުން އަޅުގަނޑު ހަރުކަށިކޮށް ކުދިން ވެސް މިހާރު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެކަމަކު ޗޮކަން ފެންނަން ފިރިމާ ގައުމުތަކުގެ ނުކުރެވޭން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދުއްތޯ؟ ފެންނަން ފިރިމާ ދެން ގަބޫލުކުރާން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަ ނޫން، ހިއްމަތުން ރަޢިއްޔަތު، އަނެއްކާވެސް ކިޔާ އެން.ޑީ.ޕީއަށް އެބަ އޮތް. އެހެނަކަސް އެން.ޑީ.ޕީއަށް ވެސް ޕީ.ޕީ.އެމް އެ މީހުން އަދިއްޔާތަކު އެއްބަސްވުމުގައި ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކަށް އެ މީހުން އިޙްތިރާމްކުރަނީ. ޔައްވެގެންތޯ؟ ހަމައެކަނި ބަޖެޓް ބަޖެޓް؛ ޓަރަސްޓީންގެ ބަޖެޓް އެއީ ތަރިކަ ޖާގަދެއްސުމު ވިޔަފާރިކުރި ރިޒޯޓް. އެހެންވީމާ، އެ ސަރަހައްދު ބޮޑުން. އެ ޖަންނަތުގެ ދެބޭރުނެއްގެ ކަރަކަރެން ޓޫރިޒަމް އޮސްޓްރޭލިއާއި އެފްރިކާއާ ގުޅޭ ސަރަހައްދު. މިއީ ބާރަށް ބޮޑު މަސައްކަތް. އެ ތަން އަތޮޅުތަކެއްގެން ދި ބައި މީހުން އެއްބަސްވުމެން ދުނިޔޭގައި މިބި ޗޭޒުން ވާހަކަދައްކައިގެން އެކަން ކުރަންވީނުހޭ ސަރުކާރުގައި. ރައްޔިތުން؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ނިންމާލަނީ. ޝުކުރިއްޔާ؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ނިންމާލަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިންމާލައްވާ!

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ފުރުޞަތު އަރުވައިދިނީ މިއަދު ކަންބޮޑުވުމެއް ކުރިމާ. އެކަކު ކުރިން ބޭނުމެއްގެން ޝުކުރުވެރިވަން. ޔަޤީނުން ރަސްމީ ރަސޫލާ ދުނިޔޭއަށް ފެނިފައި ޖަމާނާ އެއީ، ނަސީބާއިންގެ ޝުކުރިއްޔާ ޖަމާނު. ދީންތެރިކަމާއި ޝުކުރިއްޔާ، ޝުކުރިއްޔާވެސް، އިއްޒަތްތެރި

ރައީސް، މި މަންޒަރުތައް ފެންނަން ފެށީމާ. މުސްތަޤްބަލުގައި އެ ދުނިޔޭ ދުނިޔެއަށް. ދުނިޔޭގެ ސަޤާފަތަށް ނުރައްކާތަކެއް އިޖްތިމާޢީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނުރައްކާތަކެއް. ޤުރުއާނުގައި ދީނީ ހަރާމް ކުރެއްވުން އެބަ ޖެހޭ ބާރުގެ ދަރިވަރުން. އުނގެނުމަކީ އަދި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހެން ޖިހާދުގައި އެންމެ ކޮމްޕިއުޓަރުގެ އެއްގޮތަށް ދަރިވަރުކުރުމުގެ ނޫން. ތިމާވެއްޓަށް މާޒީގައި ތާރީޚު ވެސް އެސްޕަރެންޓަށް. ތާރީޚު އެކަނިވެސް ނޫނީ ގުޅުވާލެވޭ ނޫނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ޖަރީމާން އޭގެ މައްސަލައާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުރިހާ މަޢުލޫމާތަށް އެބަ ހުއްޓޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލަން، ހަމަ މި ވާހަކައަށް މާ ގިނައިން ދިގުއަސްކަރު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލަން، ސުލްޠާނާއި ރިވާޔަތަށް. އާދަމުގެ ދަރިންނަށް. އަހަރުމެން ގަބޫލުކުރަނީ ހަރުކަށި ފިކުރު ފަސްކުރަނީ. ހަރުކަށި ފިކުރު ފަސްކުރަނިއްޔާ. އެކަމުގައި ބައިވެރިވެއްޖެ ހުރިހާ އެންމެން. ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މިކަމުގައި ދިފާޢުކުރަންޖެހޭނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ދުނިޔެ ކުރިމަތިވެގެން ހިނގާ ބޮޑު ގޮތްތައް ތަޖުރިބާކުރަނީ. ކުއްޖިންނަށް ދެނީ. ބޭރުގެ ވެސް ކުރަނީ. ރައްޔިތުން އަހުން ވެސް މަސައްކަތްކުރާނީ އެކަހަލަ ބައެއްގެ. ދުނިޔޭގެ ސްކޫލް، އ.ދ.ގެ ސްކޫލަށް އިސްތިރާޓީޖީތަކާ ބައެއްގެ އަޅުގަނޑުމެން ދިނުން ދޭތެރޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޝުކުރިއްޔާ މި ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު ހުސްވަގުތުކޮޅެއް މި އަރުވަނީ. މެންބަރުންގެ ހުސްވަގުތުކޮޅަށް ފަހު 1 ޖަހާއިރު އޮންނާނީ ވޯޓު. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ މައުޖޫދުކަން ބަލައި ދަންނަވާލަން.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 12:30 އިން 13:04 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު)

9. ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަން ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. މެންބަރުންގެ ހުސްވަގުތުކޮޅަށްފަހު ޖަލްސާ ކުރިއަށްގެންދަން މި ފަށަނީ. މިހާރު މި އޮތީ މިއަދު ވޯޓަށް އަހަން ހުރި ކަންތައްތަކަށް ވޯޓަށް އެހުން. އެހެންވީމާ، އިތުރު މާތްސް އަޅުގަނޑު އެދެން، ވޯޓުގެ ރަނގަޅަށް ޖައްސަވައިދެއްވުން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކާޑުކޮޅުތައް ރަނގަޅަށް ޖައްސަވައިދެއްވުން އެދެން. އަޅުގަނޑު މިހާރު ވޯޓަށް މި

ދަންނަވަން. މިއަދު ޖުމްލަ ހަތަރު ވޯޓެއް އެބަ އޮތް. މިއަދުގެ ފުރަތަމަ ވޯޓު؛ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކޮށް މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފަހިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	54
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	52
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	52
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	27
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކޮށް މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 54. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 52. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން

ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނެތް. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 27. އެހެންވީމާ، މި ބިލު މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ ދެވަނަ ވޯޓު؛ ފެނަކައިން ކުރި ވިޔަފާރިތަކާއި ކޮންޓްރެކްޓުތަކާ ދޭންޖެހޭ ފައިސާދިނުން އަވަސްކޮށްދިނުމާއި، ފެނަކައިގެ މެނޭޖްމަންޓް އަދި ފައިނޭންޝަލް އޮޑިޓެއް ހެދުމާއި، ދަރަނިތައް އަދާކުރުން ގޮތުގެ ޕްލޭނެއް އެކުލަވައިލުމަށް ގޮވާލައި މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	55
ފެންނަން ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	53
ނުފެންނަން ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދިން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	53
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	27
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ފެނަކައިން ކުރި ވިޔަފާރިތަކާއި ކޮންޓްރެކްޓުތަކާ ދޭންޖެހޭ ފައިސާދިނުން އަވަސްކޮށްދިނުމާއި، ފެނަކައިގެ މެނޭޖްމަންޓް އަދި ފައިނޭންޝަލް އޮޑިޓެއް ހެދުމާއި، ދަރަނިތައް އަދާކުރުން ގޮތުގެ ޕްލޭނެއް އެކުލަވައިލުމަށް ގޮވާލައި މަޑުއްވަރީ

ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 55. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 53. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ޚިޔާލަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 53. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 27. އެހެންވީމާ، މި ގަރާރު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމަށް ފާސްވެއްޖެ. އެހެންކަމުން، މި ގަރާރު ދިރާސާކުރުމަށް ސްޓޭޓް އެންޓަރޕްރައިސަސް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް ކަމުގައި ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

މިއަދުގެ ތިންވަނަ ވޯޓު؛ އިންތިޚާބުތަކަށް ސަރުކާރުން ނާޖާއިޒު ނުފޫޒާއި ބާރު ފޯރުވަމުންދާތީ، އިންތިޚާބުތައް އިންސާފުވެރިކުރުމަށާއި މިނިވަންކުރުމަށް ވެވިފައިވާ ވައުދާ އެއްގޮތަށް ސަރުކާރުން ކަންކަން ތަންފީޒުކޮށް މަގުފަހިކުރުމަށް ގޮވާލައި މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒު ފަހުމީ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒު ފަހުމީ

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	55
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	15
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	27
ވަކި ޚިޔާލަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	02
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	42
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	22
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސްނުވި

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިންތިޚާބުތަކަށް ސަރުކާރުން ނާޖާއިޒު ނުފޫޒާއި ބާރު ފޯރުވަމުންދާތީ އިންތިޚާބުތައް އިންސާފުވެރިކުރުވުމަށާއި، މިނިވަންކުރުމަށް ވެފައިވާ ވައުދާ އެއްގޮތަށް ސަރުކާރުން ކަންކަން ތަންފީޒުކޮށް މަގުފަހިކުރުމަށް ގޮވާލައި މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 55. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 15. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 27. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 2. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 42. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 22. އެހެންކަމުން، މި ގަރާރު މަޖިލީހަށް ބަލައިގަތުމަށް ފާސްނުވި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ 4 ވަނަ ވޯޓު؛ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ޕްރޮޕޯސަލް ކޮމިޓީން ނިންމެވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ފިކުރަށް ވޯޓަށް ވޯޓަށް އެހުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	54
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	52
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	52

ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު: 27

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ: ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އޮޑިޓަރޖެނެރަލް އޮފީހުގެ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމުމުގެ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 54. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 52. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 52. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 27. އެހެންކަމުން، މި ރިޕޯޓު ފާސްވިއެވެ.

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 29 އޮކްޓޫބަރު 2023 ވާ އާދިއްތަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު 9:00 ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين މަޖިލިސް ނިމުނީ.

Overall Voting Result 10/25/2023 1:09:38 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Ganoon no.10/2010 Local Council thakuge inthikhaab ge ganoon ah islah genaumuge bill faaskurumah

Results

Present:	65
Eligible to vote:	64
Yes:	52
No:	0
Abstain:	0
Voted:	52
Not Voted:	12

Note: All inserted cards will be counted as present by the system. Attached sheet shows the members present at the time of voting.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	Yes
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	Not Voted
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Yes
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	Yes
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
15	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Yes
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Not Voted
21	Adam Ali (MDP)	Maafannu Dhekunu	Yes
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	Yes
23	Ahmed Usham (MNP)	Villimalé	Yes
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	Yes
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	Yes
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Yes
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Yes
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	Yes
29	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
30	Mohamed Nasheed Abdulla (IN..	Nolhivaram	Not Voted
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
32	Yasir Abdul Latheef (MDP)	Kulhudhuhfushi Uthuru	Yes
33	Jamsheed Mohamed (MDP)	Kulhudhuhfushi Dhekunu	Yes
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Yes
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	Yes
37	Mohamed Rashid (MDP)	Komandoo	Yes
38	Mohamed Shahid (MDP)	Funadhoo	Yes
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	Yes
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	Yes
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	Yes
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Yes
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	Yes
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Not Voted
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	Yes
46	Hassan Ahmed (MDP)	Inguraidhoo	Yes
47	Adam Shareef (PNC)	Maduvvari	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Not Voted
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	Yes
52	Ahmed Shiyam (PPM)	Naifaru	Not Voted
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (MD..	Kurendhoo	Yes
55	Ibrahim Naseem (IND)	Thulusdhoo	Yes
56	Ibrahim Shaaz (MDP)	Guraidhoo	Yes
57	Hassan Zareer (MDP)	Mathiveri	Not Voted
58	Hassan Shiyan (MDP)	Thoddoo	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Yes
65	Ibrahim Naseer (MDP)	Mulaku	Yes
66	Ahmed Haleem (MDP)	Bilehdhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
67	Abdul Muhsin Hameed (MDP)	Nilandhoo	Yes
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	Yes
73	Mohamed Ghassan Maumoon (...	Th. Guraidhoo	Not Voted
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	Yes
76	Moosa Siraj (IND)	Fonadhoo	Not Voted
78	Saud Hussain (MDP)	Villingili	Yes
80	Ahmed Saeed (MDP)	Gemanafushi	Yes
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
85	Ahmed Zahir (TD)	Gadhdhoo	Yes
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
92	Mohamed Aslam (MDP)	Hithadhoo Uthuru	Yes
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Yes
94	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	Yes

25.10.2023
14th Jalsa

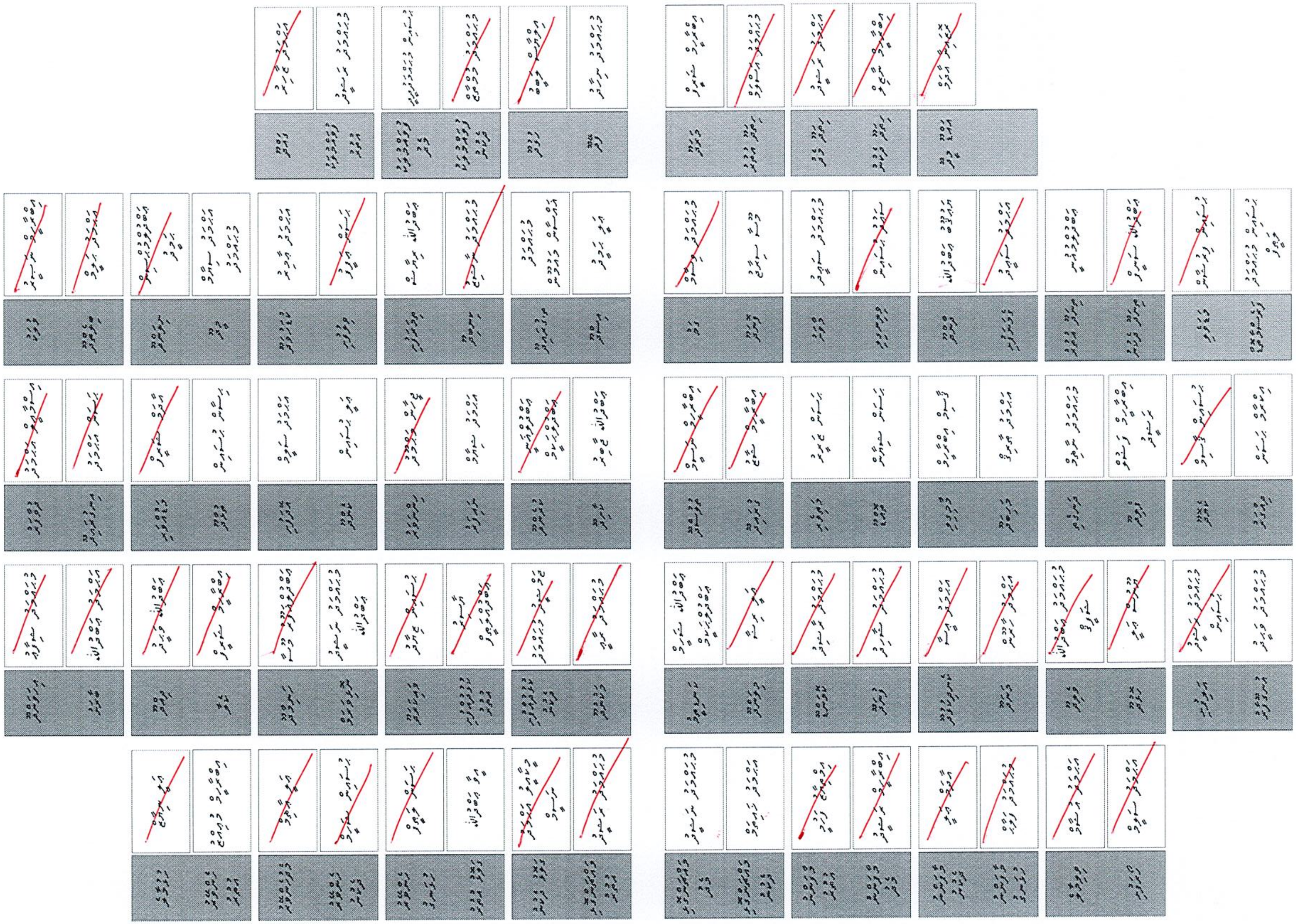

ވޯޓު ގަބޫލު ހާޒިރު

9.1 - Ganoon no. 10/2010 Local Council thakuge inthikhaabge ganoon ah islaah genaumuge bill faaskurumah.

54 ☒ ހާޒިރު

Overall Voting Result 10/25/2023 1:11:56 PM

Voting Mode: Open

VOTE

FENAKA in kudhi viyafaari thakaai kunfunithakah dheynjehey faisaa dhinun avaskurumashaai fenakaige management adhi financial audit eh hedhumashaai dharanithah adhaakuraane gothuge plan eh ekulavaalumah govaalai hushahalhaa qaraar balaigathumah

Results

Present:	65
Eligible to vote:	64
Yes:	53
No:	0
Abstain:	0
Voted:	53
Not Voted:	11

Note: All inserted cards will be counted as present by the system. Attached sheet shows the members present at the time of voting.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	Yes
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	Yes
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Yes
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	Yes
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
15	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Yes
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Yes
21	Adam Ali (MDP)	Maafannu Dhekunu	Yes
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	Yes
23	Ahmed Usham (MNP)	Villimalé	Yes
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	Yes
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	Yes
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Yes
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Yes
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	Yes
29	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
30	Mohamed Nasheed Abdulla (IN..	Nolhivaram	Not Voted
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
32	Yasir Abdul Latheef (MDP)	Kulhudhuhfushi Uthuru	Yes
33	Jamsheed Mohamed (MDP)	Kulhudhuhfushi Dhekunu	Yes
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Yes
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	Yes
37	Mohamed Rashid (MDP)	Komandoo	Yes
38	Mohamed Shahid (MDP)	Funadhoo	Yes
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	Yes
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	Yes
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	Yes
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Yes
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	Yes
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Not Voted
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	Yes
46	Hassan Ahmed (MDP)	Inguraidhoo	Yes
47	Adam Shareef (PNC)	Maduvvari	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Not Voted
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	Yes
52	Ahmed Shiyam (PPM)	Naifaru	Not Voted
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (MD..	Kurendhoo	Yes
55	Ibrahim Naseem (IND)	Thulusdhoo	Yes
56	Ibrahim Shaaz (MDP)	Guraidhoo	Yes
57	Hassan Zareer (MDP)	Mathiveri	Not Voted
58	Hassan Shiyan (MDP)	Thoddoo	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Not Voted
65	Ibrahim Naseer (MDP)	Mulaku	Yes
66	Ahmed Haleem (MDP)	Bilehdhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
67	Abdul Muhsin Hameed (MDP)	Nilandhoo	Yes
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	Yes
73	Mohamed Ghassan Maumoon (...	Th. Guraidhoo	Not Voted
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	Yes
76	Moosa Siraj (IND)	Fonadhoo	Not Voted
78	Saud Hussain (MDP)	Villingili	Yes
80	Ahmed Saeed (MDP)	Gemanafushi	Yes
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
85	Ahmed Zahir (TD)	Gadhdhoo	Yes
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
92	Mohamed Aslam (MDP)	Hithadhoo Uthuru	Yes
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Yes
94	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	Yes

25.10.2023
14th Jalsa

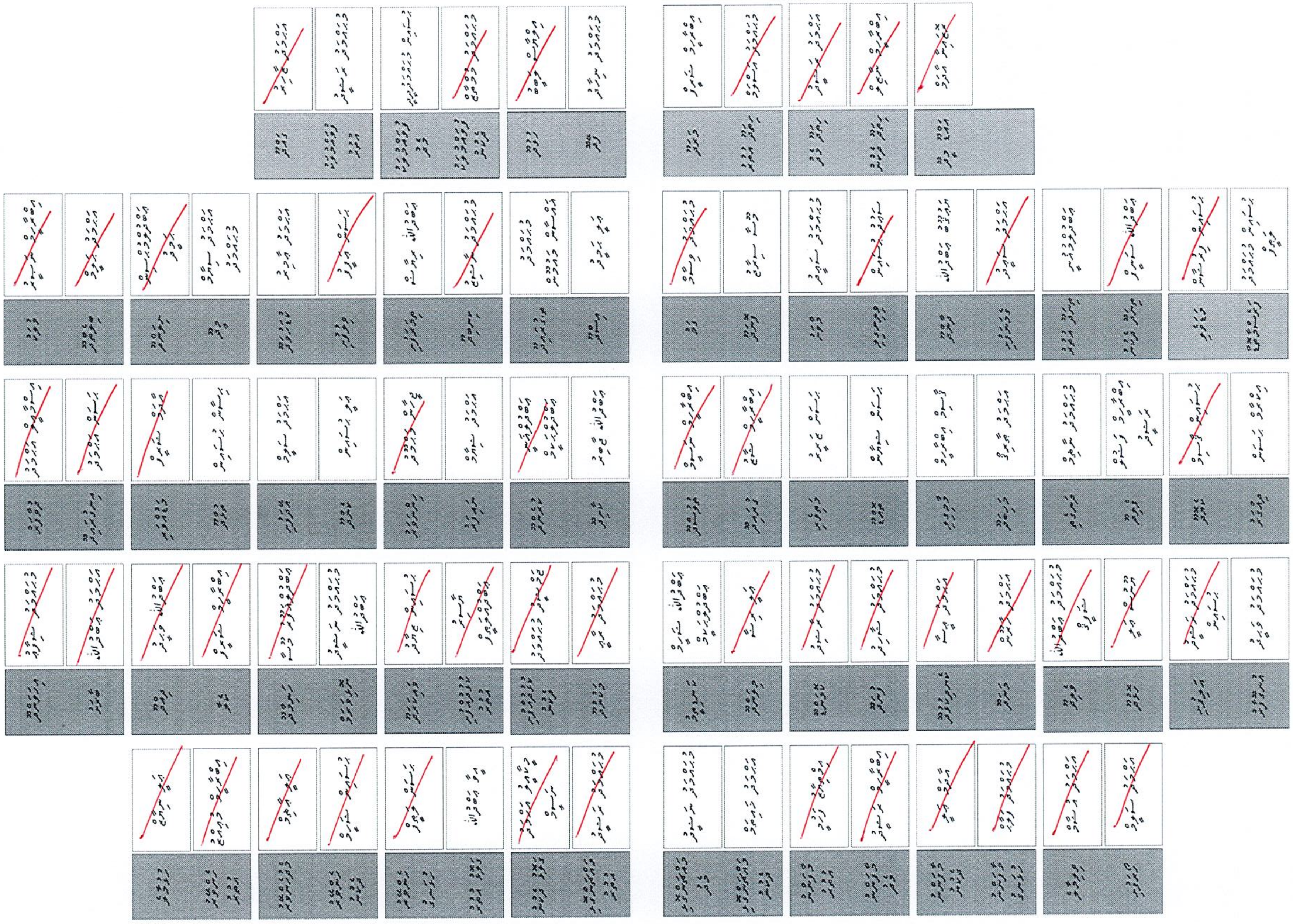

ވޯޓު ގަޑީގެ ހާޒިރީ

ތާއީދު = ◩ 55

9.2 – MP Adam Shareef – qaraar balaigathumah.

Overall Voting Result 10/25/2023 1:14:17 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Inthikhaab thakah sarukaarun naajaaiz nufoozaai baaru foaruvamundhaathee, inthikhaabthah insaafuveri kurumashaai minivan kurumah vefaivaa vaudhaa ehgothah sarukaarun kankan thanfeezukoh magufahi kurumah govaalai hushahalhaa qaraar balaigathumah

Results

Present:	65
Eligible to vote:	64
Yes:	15
No:	27
Abstain:	2
Voted:	44
Not Voted:	20

Note: All inserted cards will be counted as present by the system. Attached sheet shows the members present at the time of voting.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	No
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	No
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Yes
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	No
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
15	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	No
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Yes
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Yes
21	Adam Ali (MDP)	Maafannu Dhekunu	No
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	No
23	Ahmed Usham (MNP)	Villimalé	Yes
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	No
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	No
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Not Voted
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Abstain
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	No
29	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	No
30	Mohamed Nasheed Abdulla (IN..	Nolhivaram	Not Voted
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	No
32	Yasir Abdul Latheef (MDP)	Kulhudhuhfushi Uthuru	Not Voted
33	Jamsheed Mohamed (MDP)	Kulhudhuhfushi Dhekunu	Not Voted
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Not Voted
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	No
37	Mohamed Rashid (MDP)	Komandoo	No
38	Mohamed Shahid (MDP)	Funadhoo	Not Voted
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	No
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	No
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	No
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Not Voted
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	No
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Not Voted
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	No
46	Hassan Ahmed (MDP)	Inguraidhoo	Yes
47	Adam Shareef (PNC)	Maduvvari	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Not Voted
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	No
52	Ahmed Shiyam (PPM)	Naifaru	Not Voted
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (MD..	Kurendhoo	No
55	Ibrahim Naseem (IND)	Thulusdhoo	Yes
56	Ibrahim Shaaz (MDP)	Guraidhoo	No
57	Hassan Zareer (MDP)	Mathiveri	Not Voted
58	Hassan Shiyan (MDP)	Thoddoo	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Not Voted
65	Ibrahim Naseer (MDP)	Mulaku	No
66	Ahmed Haleem (MDP)	Bilehdhoo	Yes

ID	**Name**	**Organisation**	**Result**
67	Abdul Muhsin Hameed (MDP)	Nilandhoo	Not Voted
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	Not Voted
73	Mohamed Ghassan Maumoon (...	Th. Guraidhoo	Not Voted
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	No
76	Moosa Siraj (IND)	Fonadhoo	Not Voted
78	Saud Hussain (MDP)	Villingili	Abstain
80	Ahmed Saeed (MDP)	Gemanafushi	No
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
85	Ahmed Zahir (TD)	Gadhdhoo	Yes
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Not Voted
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
92	Mohamed Aslam (MDP)	Hithadhoo Uthuru	No
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Yes
94	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	No
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	No

25.10.2023
14th Jalsa

9.3_ MP Imthiyaz Fahmy_ qaraar balaigathumah

~~އިބްރާހީމް ނަސީރު~~	[illegible]
~~އަޙްމަދު ހަލީމް~~	[illegible]
~~އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު~~	[illegible]
~~ޙަސަން އަޙްމަދު~~	ހިންނަވަރު
~~މުޙައްމަދު ޝިފާޒް~~	އިހަވަންދޫ
~~އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ~~	ބާރަށު
~~ޢަބްދުލްޣަފޫރު ޙަމީދު~~	ހަނިމާދޫ
އަޙްމަދު ސިރާޖް މުޙައްމަދު	[illegible]
~~އާދަމް ޝަރީފް~~	މަޑުއްވަރި
ހިސާން ހުސައިން	މީދޫ
~~ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު~~	ދިއްދޫ
~~އިބްރާހީމް ޝަރީފް~~	[illegible]
~~ޢަލީ ނިޒާރު~~	[illegible]
~~އިބްރާހީމް ދީދީ~~	ހެންވޭރު އުތުރު
~~އަޙްމަދު ޝާހިރު~~	ކެލާ
މުޙައްމަދު ނަޝީދު	ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު
އަޙްމަދު އާދިލް	[illegible]
~~ޙަސަން ޒަރީރު~~	[illegible]
އަޙްމަދު ސަލީމް	[illegible]
ޢަލީ ޙުސައިން	ކެންދޫ
~~ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ~~	[illegible]
މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ	[illegible]
~~ޢަލީ އާޒިމް~~	ހެންވޭރު ދެކުނު
~~ޙުސައިން ސަޢީދު~~	ހެންވޭރު އުތުރު
ޙުސައިން މުޙައްމަދު ދީދީ	ކުޅުދުއްފުށި މެދު
~~މުޙައްމަދު [illegible]~~	ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު
ޢަބްދުﷲ ރިޔާޒް	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ނާޝިޒް~~	[illegible]
~~ޖާބިރު [illegible]~~	[illegible]
އަޙްމަދު ޝިހާމް	ނައިފަރު
~~ޙުސައިން ޝަހީމް~~	ވައިކަރަދޫ
~~[illegible] ޢަބްދުއްރަޙީމް~~	[illegible]
~~ޙަސަން ލަޠީފް~~	ހުޅުހެންވޭރު
އީވާ ޢަބްދުﷲ	ގަލޮޅު އުތުރު
~~އިލްޔާސް ލަބީބު~~	ހުޅުދޫ
މުޙައްމަދު ނިހާދު	ފޭދޫ
މުޙައްމަދު އަސްލަމް ވަޙީދު	[illegible]
ޢަލީ ހަމީދު	[illegible]
~~ޢަބްދުލްޢަޒީޒް ޢަބްދުއްރަޙީމް~~	ތިނަދޫ
ޢަބްދުﷲ ޖާބިރު	[illegible]
~~ޖަމްޝީދު މުޙައްމަދު~~	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ނާޒިމް~~	ދިއްގަރު
~~ޝާހިދު އަޙްމަދު ނަސީމް~~	ގަލޮޅު ދެކުނު
~~މުޙައްމަދު ރަޝީދު~~	މައްޗަންގޮޅި އުތުރު
އިބްރާހީމް ޝަރީފް	[illegible]
~~މުޙައްމަދު އަސްލަމް~~	ހިތަދޫ އުތުރު
~~މުޙައްމަދު ވިސާމް~~	ގަން
މޫސާ ސިރާޖު	[illegible]
~~އިބްރާހީމް ނަސީމް~~	ތުލުސްދޫ
~~އިބްރާހީމް ފަލާޙް~~	ގުރައިދޫ
ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް ޢަބްދުލްޙަކީމް	ކާށިދޫ
~~ޢަލީ ނިޝާ~~	[illegible]
މުޙައްމަދު ނަޝީދު	މައްޗަންގޮޅި މެދު
އަޙްމަދު ހަމީދު	މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު
~~އަޙްމަދު ނަޝީދު~~	ހިތަދޫ މެދު
~~އިބްރާހީމް ނާޒިލް~~	ހިތަދޫ ދެކުނު
މުޙައްމަދު ސަޢީދު	[illegible]
~~ސަޢޫދު ހުސައިން~~	[illegible]
ޙަސަން ޒާހިރު	[illegible]
ޙަސަން ޝިހާން	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ނާޝިދު~~	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ޝާހިދު~~	[illegible]
~~އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ~~	މާފަންނު އުތުރު
~~އިބްރާހީމް ރަޝީދު~~	މާފަންނު މެދު
~~[illegible] އާދަމް~~	[illegible]
[illegible] ޢަބްދުﷲ	[illegible]
~~އަޙްމަދު ސަޢީދު~~	[illegible]
ޤާސިމް އިބްރާހީމް	މާމިގިލި
އަޙްމަދު ތޯރިގް	މަހިބަދޫ
~~އަޙްމަދު އީސާ~~	ކުޑަހުވަދޫ
~~އަޙްމަދު ހަމްޒާ~~	[illegible]
~~އާދަމް [illegible]~~	މާފަންނު ހުޅަނގު
~~މުޙައްމަދު ވަޒީރު~~	މާފަންނު ދެކުނު
ޢަބްދުލްޣަފޫރު	ތިނަދޫ އުތުރު
~~ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް~~	ތިނަދޫ ދެކުނު
މުޙައްމަދު ނާޒިމް	ދަނގެތި
އިބްރާހީމް [illegible] ރަޝީދު	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު~~	[illegible]
~~ޔޫނުސް ޢަލީ~~	[illegible]
~~އަޙްމަދު އުސާމް~~	ވިލިމާލެ
~~އަޙްމަދު ސަލީމް~~	ހުޅުމާލެ
~~ޙުސައިން [illegible]~~	[illegible]
ޙުސައިން މުޙައްމަދު ލަތީފް	[illegible]
~~ޙުސައިން [illegible]~~	[illegible]
އިލްހާމް ޙަސަން	[illegible]
~~މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން~~	[illegible]
މުޙައްމަދު ވަޙީދު	[illegible]

ވޯޓު ގަޑީގެ ހާޒިރު

ހާޒިރު = ☒ 55

Overall Voting Result 10/25/2023 1:16:46 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Auditor General ge Offeehuge 2024 vana aharuge budget, Maaliyyath committeen nimmigothuge report faaskurumah

Results

Present:	65
Eligible to vote:	64
Yes:	52
No:	0
Abstain:	0
Voted:	52
Not Voted:	12

Note: All inserted cards will be counted as present by the system. Attached sheet shows the members present at the time of voting.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	Yes
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	Yes
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Not Voted
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	Yes
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
15	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Yes
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Yes
21	Adam Ali (MDP)	Maafannu Dhekunu	Yes
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	Yes
23	Ahmed Usham (MNP)	Villimalé	Yes
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	Yes
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	Yes
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Yes
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Yes
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	Yes
29	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
30	Mohamed Nasheed Abdulla (IN..	Nolhivaram	Not Voted
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
32	Yasir Abdul Latheef (MDP)	Kulhudhuhfushi Uthuru	Yes
33	Jamsheed Mohamed (MDP)	Kulhudhuhfushi Dhekunu	Yes
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Yes
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	Yes
37	Mohamed Rashid (MDP)	Komandoo	Yes
38	Mohamed Shahid (MDP)	Funadhoo	Yes
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	Yes
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	Yes
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	Yes
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Yes
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	Yes
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Not Voted
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	Yes
46	Hassan Ahmed (MDP)	Inguraidhoo	Yes
47	Adam Shareef (PNC)	Maduvvari	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Not Voted
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	Yes
52	Ahmed Shiyam (PPM)	Naifaru	Not Voted
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (MD..	Kurendhoo	Yes
55	Ibrahim Naseem (IND)	Thulusdhoo	Yes
56	Ibrahim Shaaz (MDP)	Guraidhoo	Not Voted
57	Hassan Zareer (MDP)	Mathiveri	Not Voted
58	Hassan Shiyan (MDP)	Thoddoo	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Yes
65	Ibrahim Naseer (MDP)	Mulaku	Yes
66	Ahmed Haleem (MDP)	Bilehdhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
67	Abdul Muhsin Hameed (MDP)	Nilandhoo	Yes
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	Yes
73	Mohamed Ghassan Maumoon (...	Th. Guraidhoo	Not Voted
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	Yes
76	Moosa Siraj (IND)	Fonadhoo	Not Voted
78	Saud Hussain (MDP)	Villingili	Yes
80	Ahmed Saeed (MDP)	Gemanafushi	Yes
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
85	Ahmed Zahir (TD)	Gadhdhoo	Yes
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
92	Mohamed Aslam (MDP)	Hithadhoo Uthuru	Yes
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Yes
94	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	Yes

25.10.2023

14th Jalsa

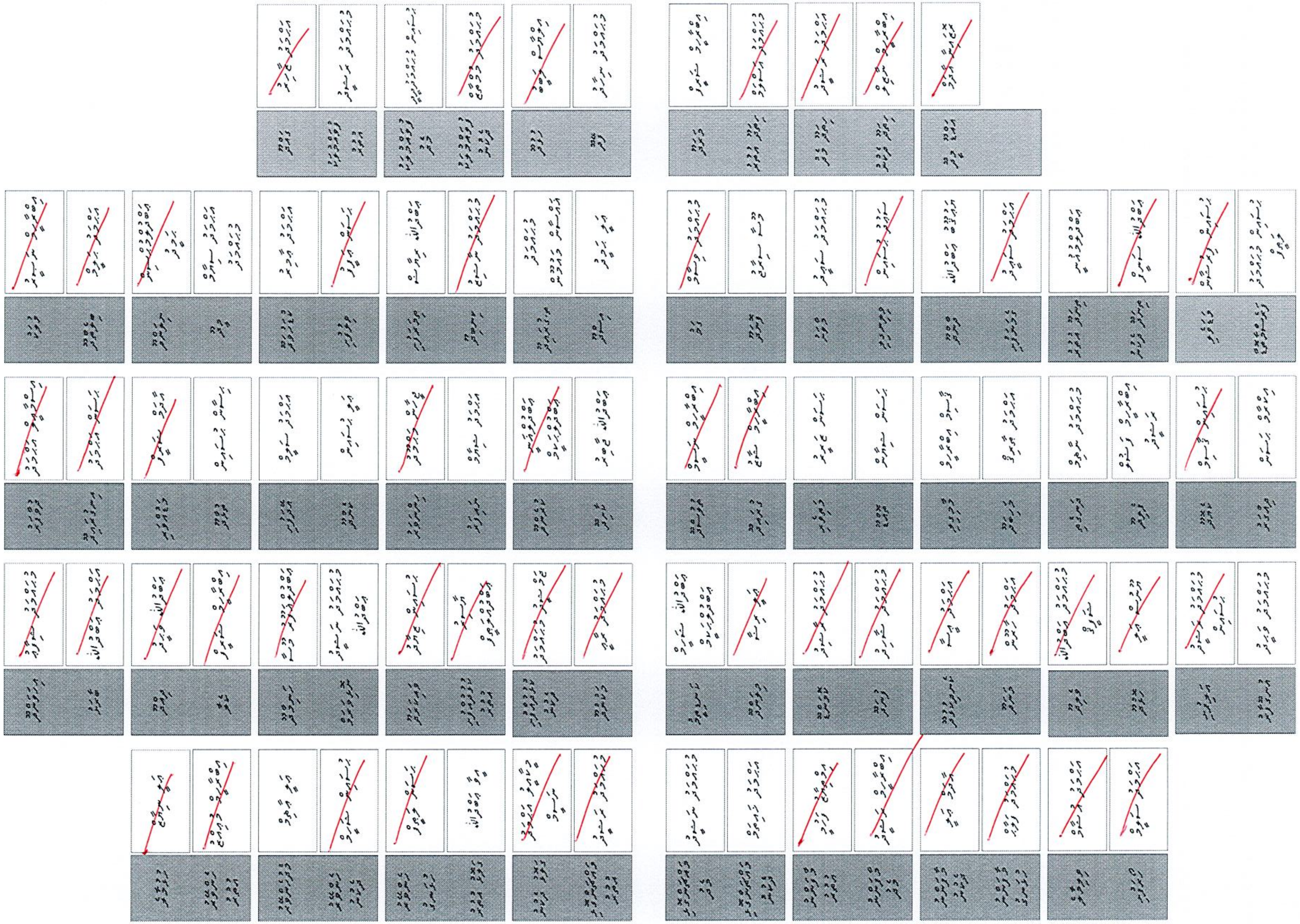

ވޯޓު ދެއްވި ހާޒިރު

ހާޒިރުވި ☐54

8.1- Auditor Generalge offeehuge 2024 vana aharuge budget, Maaliyyath committeen nimmigothuge report faaskurumah